

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevare vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Eksamener

i

Odense Katedralskole

i Juni og Juli 1905.

Indbydelsesskrift

til

Afgangseksamen og Hovedeksamen

ved

Odense Katedralskole

i Aaret 1905.

Odense.

Fyens Stiftsbogtrykkeri (Dreyer).

1905.

I n d h o l d :

Aktstykker vedrørende de fremmede Troppers Ophold i Danmark i 1808,
samlede af Karl Schmidt (Side 113—160).

Skoleefterretninger ved Rektor Giersing.

Aktstykker

vedrørende

de fremmede Troppers Ophold i Danmark

i 1808,

samlede af

Karl Schmidt.

Número 5.

Orden de 24 de Junio de igual fecha que en la que se escribió en nombre de las tropas de Dinamarca al Rey Josef.

Acabo de recibir un aviso de S. A. S. el Príncipe de Pontecorbo, participándome que S. M. Joséf Napolen, Rey de Nápoles, ha sido proclamado por nuestro Soberano y entretanto que recibo posteriores órdenes lo comunico á V. para su inteligencia y gobierno, incluyéndole para su conocimiento y el uso que tenga por conveniente un ejemplar de la proclama hecha en 4 del mismo por la Suprema Junta de Gobierno á varias provincias, cuya tranquilidad estaba perturbada, y otro del 8 del mismo en que una gran parte de los individuos que se hallan en Bayona para establecer sobre nuevas bases la Monarquía Española, aconsejan la subordinacion y docilidad que conviene se observe, y que yo recomendo á V. muy particularmente en el Regimiento de su cargo. Dios gue. á V. m^s a^s. — Quartel General de Nieborg 24 de Junio de 1808. — Marqués de la Romana. — Sr. Coronel de T.....

Nota. — No se incluyen los documentos que se citan en esta órden por ser tan conocidos.

Número 6.

Orden de 11 de Julio encargando que se celase estrechamente sobre las conversaciones de los Oficiales y tropa. —

Han llegado á mi noticia varios papeles dirigidos de España á Individuos del Ejército de mi mando que suponen hallarse en el estado lastimoso de una completa insurreccion. Que la mayor parte de las Provincias ha tomado las armas contra los franceses, y anuncian la abdicacion y renuncia hecha de la Corona por nuestros antiguos Soberanos en favor del Emperador de los Franceses y Rey de Italia, con unas circunstancias totalmente contrarias á las que han reconocido y aprobado despues de un maduro examen la Suprema Junta de Gobierno y el Consejo de Castilla que me ha comunicado de oficio el Sr. Mtro. de la

Guerra. — Las espresiones sediciosas y ofensivas á SS. MM. que contienen dichos papeles son un testimonio de estar dictados por los enemigos de nuestra Patria con el fin de seducir y engañar á los incautos, retraherles de la obediencia y respeto debido á las Autoridades y conducirles á su ruina. Aunque tengo repetidas pruebas de la moderacion y disciplina que observan los SS. oficiales y demas Individuos del Regimiento del cargo de V., no puedo menos de recomendar á V. de nuevo quanto dije á V. en oficio reservado de 2 del mes próximo pasado, y que dedique todo su celo á evitar la propagacion de semejantes papeles, á contener las conversaciones que inspiran disgustos y pueden alterar en lo mas mínimo el buen órden y la tranquilidad de los Individuos de su Cuerpo, procurando V. dar el primero exemplo en sus conversaciones con los Sres. Oficiales, y que estos le imiten trasmitiéndoles á sus subditos, dándome V. aviso del recibo de esta órden. — Dios gue. á V. m^s a^s. — Quartel Gral. de Nieborg 11 de Julio de 1808. — Marqués de la Romana. — Sr. Coronel T...

Número 7.

Formulario del juramento que se adoptó.

En lugar de la fórmula en que se suponían vivas y aplausos repetidos, y en vista de los escándalos que ocasionó este papel, se substituyó lo siguiente:

»Como individuos del Ejército de la Nacion Española, de la que formamos parte y á la que deseamos vivir y morir siempre unidos, y tan solo creyendo que toda ella legitimamente representada pueda haber con plena libertad prestado igual juramento que el que se nos exige, solo así juramos fidelidad y obediencia al Rey, á la Constitucion y á las leyes.«

Nota. — Pero tampoco este juramento se hubiera podido remitir pues se estaba estendiendo la órden para que sin restriccion alguna se jurase.

Número 8.

Oficio del Marqués de la Romana de 8 de Agosto
á Gautier.

Acabo de dar la órden para que quatro Compañías del Batallon de Barcelona y uno ó dos Esquadrones de Villaviciosa vayan á Langeland, donde estarán á la disposicion de V. para impedir la comunicacion con el Enemigo. No me atrevo á llamar el Batallon de Cataluña por temor de que excite algun motin ó de que se subleve contra sus Oficiales; sin embargo, esperaré su parecer sobre esto.

Tengo el honor de ser con la mas sincera amistad su muy humilde. — El Marqués de la Romana.

Número 9.

Carta del General de la Isla al Mayor de Cataluña.

Castillo de Tranekear 9 de Agosto de 1808. — Señor. Acaban de decirme que un correo francés ha sido detenido por V. en Fredrisberg, y como me es absolutamente necesario saber si esto es cierto y en este caso qué razones han asistido para ello, suplico á V., señor Mayor, se sirva enterarme de las circunstancias; tengo el honor de saludar á V. — Ahlefeld Laurvig.

Número 10.

Otra carta del mismo General á dicho Mayor,
reiterándole la propuesta que de palabra
le hizo sobre Gautier.

Castillo de Tranekear 9 de Agosto de 1808. — Señor. Habiendo tenido ayer el honor de hablar con V. relativamente al Sr. Gautier, tuvo V. la bondad de decirme que habia avisado del asunto en question á S. E. el Sr. Marqués de la Romana, y que hoy recibiría V. la respuesta; en esta atencion le suplico con la mayor instancia, mi querido Mayor, se sirva hacerme el favor de cederme al Sr. Gautier; Yo le doy á V. mi palabra

de honor, que seré garante y fiador de él, y que no saldrá de la Isla, hasta que V. lo tenga por conveniente. Aunque de ninguna manera dudo que dejaría de aceptar mi palabra, ofrezco á V. dos Oficiales daneses en rehenes, y si esto no basta, ofrezco mi misma persona. Señor, ya ve V. que no puedo hacer otra cosa, y estoy tan persuadido de su nobleza, modo de pensar y del caracter tan distinguido de la Nacion Española, que no dudo me concederá esta súplica. Perdone V. que no vaya yo mismo á hablarle, pues estoy algo indispuesto. Con el aprecio mas distinguido, tengo el honor de etc. — Ahlefeld Laurvig.

Nota. — No se ha hecho uso de otros muchos documentos relativos á estos sucesos, por no hacer este papel demasiado largo y prolijo, no permitiendo el tiempo en que esto se escribe otra cosa que lo que baste para dar una idea de lo mas principal.

Nr. 12. Brev fra *Romana* til Kejserens Stabschef (Archives historiques du ministère de la guerre).

Nyeborg en Fionie, le 1er juin 1808.

A S. A. S. Monseigneur le Vice-Connétable,
Prince de Neufchâtel.

Monseigneur!

Je viens de recevoir la lettre que V. A. m'a adressée en date du 12 may de Bayonne, par laquelle elle daigne me faire connoitre de la part de S. M. l'Empereur que le Grand-Duc de Berg a été nommé Lieutenant-Général des Espagnes et qu'on y placera vraisemblablement sur le trône un Prince de la maison de l'Empereur, en conservant dans toute son integrité l'indépendance des Espagnes et celle des colonies. Je suis bien sensible aux marques de bonté, que S. M. daigne m'accorder et je prie V. A. de vouloir bien assurer S. M. de mon dévouement á ses ordres, ainsi que celui des troupes de mon commandement.

J'oserois également prier V. A. qu'elle daigne témoigner á S. M. la satisfaction, qu'elle a répandue dans nos cœurs quand nous nous sommes aperçus des vues bienfaisantes et paternelles, qu'elle a dirigées sur l'Espagne et qui ne pourront que contribuer á la prospérité des deux nations.

Il est très consolant pour moi, que dans le mouvement séditioneux qui a eu lieu á Madrid, toute la classe d'honnêtes gens aye eu le bon esprit de s'unir aux troupes françaises et faire cause commune avec elles pour rétablir l'ordre.

Je vois que ce corps de troupes va être augmenté et je saisis cette occasion d'insinuer á V. A. qu'il seroit convenable de faire quelques changements dans la division.

Permettez, Monseigneur, que j'aye l'honneur de présenter á V. A. l'hommage de mon profond respect et de la haute considération avec laquelle je suis

de V. A.

le très dévoué serviteur

Le Mis de la Romana.

Nr. 13. Brev af 3dje Juni 1808 fra Lord *Canning* til Mr. *C. McKenzie* (Records Office).

Sir.

A person being about to proceed immediately to the Continent by way of Heligoland for the purpose of making to the Commander of the Spanish Troops in the North of Germany a Communication, the substance of which is contained in the inclosed paper — I am to direct you to accompany this person to Heligoland and to remain there during the time in which he is employed on the Continent for the purpose of receiving from him and transmitting to me any Intelligence respecting the Progress or Result of his negociations.

Mr. Nicholas*) is directed to furnish the means of landing

*) Engelsk Agent paa Helgoland.

this person either in the Elbe or at such other point as may be nearest to the place, where the bulk of the Spanish Army now is.

In the event of your receiving an account of the Success of this person's Mission, you will immediately apprise me of that result by a vessel which Mr. Nicholas will dispatch to England in order that no time may be lost in sending to whatever place may be pointed out by the Spanish Commander the Transports for the Embarkation of the Spanish Troops, — which are in the Downs in a State of Readiness.

In the event of a failure of this attempt you will forthwith return to England. — You will observe that you are not in the first instance to send the paper itself which is herewith enclosed or a copy of it or any written Document what ever which might hazard the Safety either of the Bearer or of the Spanish Commander.

The Communications entrusted to this person are to be merely verbal but he is furnished with the knowledge of such circumstances, as will sufficiently prove to the Spanish Commander the authenticity of his Mission.

Should the Spanish Commander wait for further information and propose to send any person to Heligoland to communicate with you, you will give every facility for that purpose, and to any person so sent, you will communicate the inclosed paper and, if necessary, this Dispatch.

Heads of the Communications made to the Marquis de la Romana.

That the British Government has provided transports to convey the Spanish troops from any point of embarkation, to which they can make their way, to a Port of Spain.

That the British Government is prepared to furnish assistance by men and money and all other means in their power to the Party now struggling against French usurpation in Spain.

That it declaims all interested part of the Spanish Dominions

or Dependencies and will make common cause with any part thereof which shall declare for the integrity of the Spanish Monarchy.

If the Troops themselves should prefer being landed in Majorca or Minorca or proceeding to any port in the Spanish settlements in South America the means of Conveyance shall be equally provided for them.

Nr. 14. Brev af 10de Juni 1808 fra Lord *Canning* til Sir *Edw. Thornton*, engelsk Gesandt i Stockholm (Records Office).

Sir.

I enclose to you several Spanish Papers with their translation consisting of Proclamations and other Acts of the General Assembly of the Representatives of the Principality of Asturias in Spain, which have been received here by the Viscount *Mattarosa* and *Don Andrea de la Vega*, two Spanish Gentlemen deputed from that Assembly to solicit the assistance of His Majesty in the struggle, which they are resolved to make for the independence of the Spanish Monarchy.

This noble resolution there is every reason to hope will be adopted by the local authorities of the other provinces of Spain — and already according to the representations of the Viscount *Mattarosa* and his Companion, the neighbouring Provinces of *Leon* and *Gallicia* were in communication with the Junta of Asturias, and had determined upon pursuing the same measures. You will see by the enclosed proclamations, that war had been formally declared against France by the Principality of Asturias.

The importance of the events, to which this Effort may lead, cannot be calculated but. *H. M.* sees with the most lively interest this heroic and loyal determination of the Spanish Provinces and is prepared to assist them by all practicable means. You will communicate the substance of this intelligence to the

Swedish Government and will take every means of making as public as possible all the accompanying papers, except the letter to His Majesty from the Junta of Asturias and the full Powers given to their Deputation. Those you will communicate in confidence to His Swedish Majesty and His Ministers.

I need not point out to you the infinite advantage of conveying information of these events and, if possible, Copies of the Papers to the Spanish Army in the North. Other means have been tried for this purpose, but it will be highly desirable that you should omit no endeavour to accomplish it.

It will also be of the most essential importance that you should find some mode of transmitting the same intelligence to St Petersburg.

G. Canning.

Nr. 15. Brev, dateret Hamborg den 9de September 1808, fra Rev. *James Robertson* til den engelske Agent paa Helgoland Mr. *Nicholas* (Records Office).

You will be surprised, Dear Sir, to learn, that I am still here. In truth I am at a great loss what to do. I had not gone far, when Mr. McKenzie's letter reached me informing me of his departure*) and disapproving of my intended journey till further orders. These orders I look for daily and shall act accordingly.

Inclosed I send you an Extract from the Danish papers and the circular letter to the remaining Spaniards.

By next arrivals I expect my destination will be decided on; if nothing comes for me, you may expect to see me soon.

Petersen.

*) McKenzie var først i Juli rejst til Gøtheborg i det Haab lettere at kunne komme i Forbindelse med Robertson derfra end fra Helgoland. Det lykkedes dog ikke, hvorfor han tog tilbage til Helgoland igen; han ankom dertil den 14de August.

Nr. 16. Meddelelse fra Politiet i Antwerpen til *Bernadotte*
(Archives historiques du ministère de la guerre).

Anvers, 16 juillet 1808.

Le Commissaire Général de police d'Anvers
á S. A. S. Mgr. le Prince de Ponte-Corvo.

Monseigneur.

Par la place que j'occupe et par les arrangements que j'ai été autorisé à prendre, je me trouve en mesure de savoir ce qui se passe, quelquesfois même ce qui se médite en Angleterre. Quand il m'arrivera de recevoir de ce pays-là des informations que je croirai de nature à intéresser directement V. A. S., j'aurai soin de lui en faire part.

Je présume bien que, dans ce moment, V. A. est en garde contre une tentative qui pourroit être faite sous peu de temps par les Anglais pour enlever et embarquer tout ou partie des troupes espagnoles qui sont sous le commandement de Mr. le Marquis de la Romana. Ce général est fort bien, peut-être trop bien dans l'esprit du gouvernement anglais. On le croit de mauvaise humeur contre la France et disposé á entrer dans les vues de l'Angleterre. C'est un homme dont la conduite, les pourparlers et la correspondance doivent être surveillés, si j'en juge par la bonne opinion que l'on a de lui à Londres. Je n'ai toutefois pour garants de ses assertions que des rapports particuliers. Brien persuadé que V. A. Monseigneur a pris ses précautions pour mettre les troupes espagnoles hors de la portée d'une expédition anglaise, qui pourrait avoir pour objet secret leur enlèvement, je ne lui donne ces avis que pour plus de sûreté.

Il peut, au reste, survenir telles circonstances ou je croirais bien faire en lui transmettant d'autres informations, même par des courriers extraordinaires, si les cas me paraissoient l'exiger.

Je suis, avec le plus profond respect,

Monseigneur,

de V. A. S.

le très humble et très obéissant serviteur

Bellemare.

Nr. 17. *Bernadotte* til Kejsereus Stabschef (Archives historiques du ministère de la guerre. ')

A Neumunster, le 24 juillet 1808.

A S. A. S. le Prince Alexandre,
Vice-Connétable et Major Général.

Prince, ja'i l'honneur de vous faire passer copie d'une lettre, qui m'est adressée par le Commissaire Général de police d'Anvers*). Comme j'ai pensé qu'un rapport conforme à cette lettre a dû parvenir à S. M. je m'empresse de prévenir les inquiétudes que de tels avis pourroient causer.

Ma confiance en M^r le Marquis de la Romana est entière; je la lui ai d'onnée de plus en plus jusqu'à ce jour et il n'a cessé de la justifier; je lui ai confié le commandement de la Fionie et des Isles; je l'ai chargé de l'embarquement des troupes pour la Seeland, et il est parvenu à y faire passer deux régiments au-milieu des croisières anglaises à la faveur des nuits et des vents favorables; il est impossible d'apporter plus de prudence et de soins à cette opération que M. le Marquis de la Romana n'en a montré; le passage a dû s'effectuer par petits détachements, et sur divers points, pour tromper cotinuellement la surveillance de l'ennemi; tout a été executé sans perdre un seul homme. Cet officier général remplit avec une égale ponctualité tous les ordres que je lui transmets; sa conduite et les sentiments qu'il déploie sont ceux d'un homme d'honneur et je le crois incapable de la moindre duplicité.

Sans doute, je ne prétends pas être infaillible dans l'art de juger les hommes; mais je dois dire que si j'en étois aujourd'hui à me méfier de M. de la Romana, je ne croirois plus à aucune bonne foi sur la terre.

Pour donner à V. A. un nouvel exemple des sentiments que ce général manifeste chaque jour, j'ai l'honneur de mettre sous ses yeux la lettre qu'il m'a écrite le 11 juillet 1808**) en

*) Se Nr. 16.

**) I det omhandlede Brev fremsendte Romana sin officielle Taksigelse for Guldørnen og udtalte sin uforandrede Hengivenhed for Kejseren.

m'accusant réception de l'Aigle d'or de la Legion d'honneur. Les aigles annoncées par le Grand Chancelier n'étant pas encore arrivées, je lui en avois envoyé une des miennes.

Je renouvelle à Votre Altesse Sérénissime l'expression de mes sentiments distingués.

J. Bernadotte.

Nr. 18. Bernadotte til Kejserens Stabschef (Archives historiques du ministère de la guerre).

Au Camp de Rendsburg, le 22 juillet 1808.

A S. A. S. le Prince Alexandre,
Vice-Connétable et Mayor Général.

Prince, le courrier de Votre Altesse m'a remis les dépêches en date du 10 juillet.

Le 58e Régiment partira demain pour Wesel, suivant l'ordre de l'Empereur que Votre Altesse m'a transmis; il y sera rendu le 17 août.

J'ai, de suite, expédié les ordres pour le serment des troupes de la Division Espagnole. Je fais remplir cette formalité, comme une chose toute naturelle; dès que les procès-verbaux seront réunis, j'aurai l'honneur de vous les adresser; ceux des deux régiments détachés en Seeland seront peut-être plus longtemps à me parvenir, à cause de la difficulté des communications avec cette isle; mais dans tous les cas, j'espère avoir sous peu des jours le serment de toutes les troupes qui se trouvent sur le continent, en Fionie et Langeland.

J'ai eu l'honneur de prévenir V. A. des mesures prises pour la poursuite des espions et des embaucheurs. Je lui ai rendu compte que trois des principaux agents, convaincus d'embauchage pour l'Angleterre, ont été condamnés à mort par une commission militaire et fusillés à Hambourg, le 17 de ce mois.

Cette sévérité étoit indispensable dans la circonstance; car depuis les derniers évènements survenus en Espagne, les agents de l'Angleterre se sont multipliés dans ce pays; les pamphlets

out été répandus avec profusion; j'ai même des avis qu'il est aussi arrivé des agents secrets de l'Espagne pour s'aboucher avec les troupes et distribuer une adresse au nom des insurgés; on est à leur poursuite; quelques individus suspects sont déjà arrêtés. J'ai pu m'apercevoir aisément de l'effet de ses manœuvres; les troupes espagnoles, pendant ce mois-ci, ont manifesté une certaine inquiétude qu'elles n'avoient pas montrée précédemment, et il a été visible que leurs têtes ont été remuées par quelque impulsion étrangère; elles continuent néanmoins à observer une exacte discipline, et j'ose assurer, qu'an milieu de toutes ces menées, elles demeureront fidèles à leurs devoirs. Je dois à cette occasion rappeler au souvenir de V. A. la demande que je l'ai priée de soumettre à S. M. l'Empereur, pour l'avancement de quelques officiers de cette Division; ces récompenses produiront dans ce moment l'effet le plus salutaire. Je désirerois aussi qu'il plût au Roi de me faire envoyer quelques brevets de sous-lieutenants en blanc; je les distribuerois au nom de S. M. aux sous-officiers les plus distingués par leur mérite et leur ancienneté; cette chose est généralement bonne; elle se fait remarquer par une conduite exemplaire et une grande fermeté pour le maintien de la discipline; il seroit fort à propos de la faire participer de suite aux avantages de la nouvelle constitution.

J'ai rendu compte à V. A. du refroidissement des autorités danoises et des traits de leur méfiance envers l'armée; je commence maintenant à être plus satisfait; une tournée que je viens de faire dans le Holstein m'a mis à même de juger que l'esprit public s'améliore. Sans heurter directement le gouvernement d'une puissance alliée, j'ai déployé, lorsqu'il a fallu, la fermeté convenable. J'ai fait sentir ce qui étoit dû à la suprématie des armées imperiales, et le ministère paroît avoir décidément renoncé aux prétentions qu'il avoit d'abord manifestées; depuis que j'ai fait occuper Glückstadt, le Roi a envoyé l'ordre de nous laisser entrer dans toutes ses places fortes. On a réclamé quelques sujets danois arrêtés par nous comme complices d'embauchage; j'ai fait rendre ceux connus pour les moins coupables; j'ai laissé

entre leurs mains un officier danois désigné comme un des principaux agents de l'embauchage, à condition qu'on le feroit juger de suite, conformément aux lois militaires du pays; en accordant cette marque d'égards et de confiance, je me réserve de la faire valoir dans une autre occasion.

Je mets sous les yeux de V. A. une proclamation*) du Roi d'Angleterre qui vient d'être répandue dans ce pays avec une

*) Al exercito español en Alemania.

¡ Soldados Españoles! escuchad la voz de uno de vuestros paisanos; es puede ser la ultima que se levantará en España para avisaros del peligro que corren en este instante vuestra Religion, vuestro Rey, vuestra Patria, vuestros Padres, vuestras mugeres y vuestros hijos. Habiendo podido escaparme de Madrid el 20 de Enero de 1808 sin embargo de la tirania de los Franceses y de la baxa somision del Gobierno Español, hé creido deber à Dios, al Rey à mi desdichada patria, el venir para avisaros de las desgracias que nos agovian, de las que nos estan aun reservadas y à las quales el tirano Bonaparte os fuerza à cooperar. La España ya no existe. Un enemigo cruel, devastador, impio, allí domina, y vuestra ausencia le ha abierto la entrada de vuestro pais. Eres al mismo tiempo el garante de su seguridad, el medio del qual se sirve para oprimirnos y los victimas destinados á servir á su politica, el dia que cesáreis de serle utiles. Quando decidió la perdida de España mandó al Rey enviar à Alemania todo lo que le quedó de buenos Soldados : á este precio debia per entonces, existir la España. El sacrificio despues se ha consumado y ha perecido la España. Colocados vosotros en medio de un pais extrangero, somiso à la Francia, sin esperanza de volver, nos amenaza alternativamente el tirano, à vos de aniquilar vuestras familias si oseis resistirle, y al Rey de degollaros en Alemania si se atreve Su Magestad resistir por un instante á su voluntad. Vuestro Rey es Prisionero. Todo lo que hace, todo lo que firma, le está mandado por un General Frances so pena de la vida. Es de este modo que fuerza al Rey à destruir la Religion, à devastár las Iglesias, à robar las altares. Ha invadido al mismo tiempo los estados del papa para obligar à Su Santidad à sancionar la sujecion de la Religion Catolica. El desgraciado Pontifice habiendo protestado contra sus violencias se prepara á la muerte, y no tendrá que esperarla largo tiempo. Hé dexado el Servicio del Rey porque ya no es posible servirle mas, porque el Rey mismo manda que se le naga traicion, y porque el temor de ser asesinado, él y sus hijos, le obliga á sacra-

promptitude et une profusion qui prouvent la facilité avec laquelle l'ennemi réussit à entretenir ses communications sur une étendue de côtes considérable; je prends à cet égard des mesures très sévères.

Il est confirmé que l'expédition anglaise a quitté les parages de la Suède et a repassé le Cattégat.

Je renouvelle à Votre Altesse
l'expression de mes sentiments distingués

J. Bernadotte.

ficar todo para prolongar sus dias. No teneis que aguardar mas orden alguna de España. Allí manda Bonaparte. Vos solos teneis que avisar qué es lo que os queda que hacer : á vos os toca el pensar á vuestro Dios, á vuestro Rey, y á vustra Patria. Os declaro que vuestro Rey está cautivo, y que no firma orden alguna que no vea el puñal al pecho. Mientras estais vosotros en Alemania á servir el Tirano que oprime y destruye los Pueblos que la habitan, ese Tirano os destruye en España : allí oprime vuestras familias, devasta vuestros bienes, deguella vuestros Sacerdotes, y roba las Iglesias. Asi veis que lo que hace en España es precisamente lo mismo que á vos se les fuerza á hacer en Alemania. Los medios los mas horribles se emplean para impedir que estas noticias os lleguen. El camino de los Correos está cerrado : todas las cartas se abren. Obligan á los Padres á escribir á sus hijos lo que quieren se les diga, y lo propio á las madres : á ambos se les fuerza á consentir en el aprobio de vuestras hermanas, y estan constreñidos á escribiros que estan felices. Todos los caminos estan guardados. Si sale un Español de su pueblo y le pillan, le pasan inmediatamente por los armas. Per un milagro de Dios hé podido escaparme del Tirano. Aguardo cada dia que me prenden y puede ser que sea á vuestra vista, porque estoy cerca de vos, pero moriré contento. Os hé hecho el unico Servicio que podeis aguardar de mi pues os hé avisado del estado en que se halla vuestra Patria. Teneis armas, sois Españoles, abrid vuestro camino á las orilas del mar Baltico, donde el Rey de Suecia, el unico Monarca que queda en Europa que osa oponerse al Tirano Bonaparte os acorderá su proteccion y os proberá que tiene los medios de salvaros. Este Rey, quien desde que reyna jamas ha faltado á su palabra, os promete que tendreis el libre exercicio de la Religion Catolica, Apostolica y Romana, que sus Sacerdotes serán protegidos y respetados hasta el momento feliz quando S. M. Sueca podra abriros el camino de vuestra patria, donde promete restituiros si Dios benediciere el suceso de sus armas que consagra a la defensa de la causa de Dios, del honor, y de la libertad de Europa.

Nr. 19. Indberetning fra Generalmajor *Bardenfleth* til Kongen (Krigsministeriets Arkiv).

Allerunderdanigst Rapport!

Til allerunderdanigst Opfyldelse af Deres Kongelige Maje-stæts allernaadigste Befaling af 5te d. M. at afgive detailleret Rapport betreffende den af de spanske Tropper aflagte Ed*) til deres nye Suveræn, saa meldes allerunderdanigst:

1. I Aarhus aflagde Regimentet du Roi og 7 Compagnier af Regimentet Algarbe Eden for den spanske General Kindelan, — efter Pladskommandanten Major, Baron Gersdorffs Melding saaledes:

General Kindelan holdt først en Tale og derefter Præsten, derpaa raabte Regimentet Vi sværger! hvorpaa de red under Estandarten, nogle raabte Rey!, nogle Generales! og andre Espagnoles!; videre Højtid var ikke bemærket.

2. I Randers aflagde Cavalleri Regimentet Infante Eden den 28de f. M. om Eftermiddagen til bemeldte General Kindelan, og da Hr. Oberst v. Sames forstaar det spanske Sprog, saa har han givet mig følgende nøjagtige Beretning, som jeg finder mig pligtig Ord til andet at anføre:

»Straks efter General Kindelans Ankomst begav jeg mig hos ham, for at komplimentere og i hvilken Anledning, efter at have taget den fornødne Aftale om de fornødne Mesures, blev jeg og samtlige danske Ober-Officerer inviteret, at bivaane denne Højtidelighed og til den Ende om Eftermiddagen Kl. 6 slet mødte ved Hr. Generalens Quarter med nogle Dragonordonnancer vel paaklædte og beredne og fulgte dernæst med Hr. Generalen og hans Stab til det Emplacement, hvor Regimentet havde formeret sig en Bataille i Figur af en ret Vinkel og hvorudi Ober Officererne vare inddelte i Geledet paa højre Fløj af ethvert Compagni med 2 Trompeter paa hver Side.

Saasart Generalen med Suite, iblandt hvilke Regiments-

*) Sammenlign Nr. 40.

præsten til Hest var kommen ud af Porten, kom 2de Adjudanterne af Regimentet for at complimentere ham og modtage hans Befalinger, og hvilke, efter at Generalen havde tilkjendegivet det fornødne, straks red tilbage til Regimentet.

Ved Ankomsten af Generalen og Suite paa højre Fløj af Regimentet, blev han complimenteret af Regimentscommandeuren, som fulgte Generalen forbi hele Fronten til den venstre Fløj, hvorfra han returnerede til højre Fløj igen, hvor han placerede sig med hans Stab og efter at have trukken Sabelen holdte en kort Tale til Regimentet som bestod i følgende Punkter:

1. Soldater af Regimentet Infante, som ved alle Løjligheder haver vist Troskab, Lydighed og Bravoure, vi ere her forsamlede til at aflægge Hyldingseden til Hans Majestæt Kongen (uden at nævne Kongens Navn), til Constitutionen og Landets Love; vil I sværge at overholde disse 3de Punkter og at vove Liv til at forsvare samme.

2. Paa denne Opfordring svarede en Del af Mandskabet Juramos (paa Dansk dette sværge vi).

3. Hvorefter Generalen med hele Generalstaben udraabte Viva el Rey!! — hvilket blev gjentaget af den største Del af Regimentet adskillige Gange uden Orden.

4. Herefter fremtraadte Præsten, som red ved Siden af mig, og tiltalte Regimentet saaledes:

»Den Ed, I haver aflagt, haver jeg bevidnet her og antager samme i Kraft af det mig anbetroede hellige Ministerium saavel for een og alle og fraværende, hvilket jeg herved tilkjendegiver Eder efter Pligt.«

5. Efter at Præsten saaledes havde fuldendt hans Tale (eller hvad man vil kalde samme), sagde Generalen endvidere følgende:

»Soldater! Kongen er allerede kommen til Spanien og maaske er Hans Majestæt i denne Dag i Madrid, paa hvilken Rejse Deputererne af den store Junta eller Assemblée følger Kongen, som i enhver By haver modtaget Hyldingen af de militaire og civile Øvrigheder med Aclamation af samtlige Ind-

byggere, hvilke ved denne nye Constitution vil blive lykkelige, og Staten erholde en ny Glands og mere Kraft.«

Efter denne korte Tale raabte Generalen atter Viva el Rey!! som blev gjentaget af den største Del om ikke af hele Mandskabet.

6. Derpaa red Generalen igjen tilbage fra Fløjen og befalte Regimentet med højre om, saaledes compagnivis, sluttet paa hinanden, at passere forbi ham og een Estandart, som holdtes deployeret af en Standartbærer og paa hvilken Maade Regimentet red i Galop og raabte efter deres Officerers Exempel følgende nemlig:

Viva el Rey!!! viva el España!!! viva nuestro General!!!
viva nuestros Generales!!!

Blot en eneste Capitain raabte viva el Emperador!!!, men hvilket Exempel ikke af Mandskabet blev efterfulgt, men derimod besvaret med viva España!!!

7. Efter at hele Regimentet havde saaledes defileret, blev det dernæst igjen formeret en Linie og marscherte saaledes en Front med 4 Mand til Byen, hvor samme blev ført af Generalen, som satte sig à la tête med Generalstaben.

8. Strax efter Regimentet havde sat sig i Marsch, blev jeg ved en Adjutant indbudet at ride ved Siden af Regimentscommandeuren til Byen, og efter at Generalen var kommen til sit Quarter, marscherte Regimentet til deres respective Quarterer i Byen og Cantonnement.

9. Efter at Regimentet var defileret forbi Generalen, vendte Generalen sig til mig og takkede mig og samtlige mine Herrer Officerer for den Ære, de havde beviist ham i denne Anledning.

10. Ved at tage Afsked fra Generalen og takke ham ligeledes for den Ære, han havde beviist os, udbad jeg mig den Ære af Hanses, Generalstaben og samtlige Ober Officerere af Regimentet Infante at modtage samme Aften en Rafrachissement i mit Hus, i hvilken Anledning Generalen tilkjendegav hans særdeles Tilfredshed til samtlige spanske Officerer over den Iver og

Enthusiasme, de og Mandskabet havde vist ved denne Leilighed for Kongen og Fædrelandet.

At den danske Hovedvagt samme Dag blev forstærket og besat med en Lieutenant for saaledes at kunne afgive vedbørlig Honneurs, unnlader jeg ikke herved at anmelde saavel som at en Vagtmester med et Commando af jydsk Regiment lette Dragoner aabnede Marschen for at holde Tilskuerne i den behørig Distance og vedligeholde den bedste Orden, som herskede paa Fælleden under Ceremonien.

Da Ober Officererne af Regimentet Infante havde forlangt Feltmusique ved Indmarschen, forskaaffede jeg disse af Borgervæbningen, som var klædte i deres Uniform, og hvilke musicerede foran Generalen igjennem Byen til Broen.«

Flere Regimenter have ikke her under det mig allernaadigst anbefoede Generalcommando aflagt Eeden.

Aalborg den 19de August 1808.

allerunderdanigst
Bardenfleth.

Nr. 20. Chefen for Regimentet Zamora til Bernadotte (Archives historiques du ministère de la guerre).

A Fredericia le 16 juillet 1808.

Le Colonel du Régiment d'Infanterie de Zamora
à S. A. le Prince de Ponte-Corvo, Maréchal de l'Empire
etc. etc. etc.

Monseigneur.

Le Régiment de Zamora dont j'ai l'honneur d'être Colonel, a été le premier Corps de la division auxilial espagnole, qui a prêté le serment de fidélité au nouveau Roi des Espagnes, Don José Napoléon, notre auguste souverain; cet acte a été fait hier, le Régiment rangé en bataille devant le Général Kindelan, Commandant des troupes espagnoles stationnées dans le Jutland, avec les acclamations de tous les individus qui ont témoigné leur réjouissance, sachant aussi la tranquillité d'Espagne et que tous

les Espagnols sont d'accord avec nous dans les mêmes idées, selon ce qu'on nous a assuré.

J'ai la complaisance, Monseigneur, de vous assurer ma joie et des officiers et troupe du Corps dont je commande, pour cet événement; vous savez le grand attachement des Français et des Espagnols et nous voyons à present plus serrer les liens des deux nations, étant vraiment des frères, et ayant à notre tête un chef et un père si aimable que V. A.

Agréez, Monseigneur, l'assurance de mon respect et de mon obéissance, avec laquelle j'ai l'honneur d'être

de V. A. S.

le plus humble serviteur

Antonio Darcourt.

Nr. 21. Bernadotte til Kejserens Stabschef (Archives historiques du ministère de la guerre).

Au Camp de Rendsbourg le 8 août 1808.

A. S. A. S. M^r le Prince Alexandre.

Prince, les craintes que me témoignait M^r le Général Fririon, et dont j'ai eu l'honneur de rendre compte à Votre Altesse par ma lettre du 6 août*), se sont malheureusement réalisées.

Les deux régiments des Asturies et de Guadalaxara se sont mis en insurrection, ont investi le quartier du Gal Fririon et ont fait feu lorsqu'il s'est présenté. Un de ses officiers a été tué, un autre blessé; lui même a échappé par miracle. Il s'est rendu à Copenhague auprès du Roi; S. M. m'a de suite envoyé un officier avec la lettre ci-incluse**); le Gal Fririon y a joint un mot, dans le même sens, en m'annonçant un rapport détaillé, que je n'ai pas encore reçu.

*) Se Nr. 26, Side 139.

**) Brevet, som er af 1ste August, indeholder en Meddelelse om Tumulterne og Forsikringen om, at Kongen vil gøre alt, hvad Kejseren kan vente af sin tro allierede.

J'ai, de suite, répondu au Roi pour le remercier de l'appui qu'il avait donné au Gal Fririon, et je lui ai marqué, que si les Troupes Espagnoles persistaient dans leur rébellion, je m'en rapportais entièrement à l'efficacité des mesures que prendrait dans cette circonstance le fidèle allié de S. M. l'Empereur et Roi.

Toutefois, espérant encore rappeler à leur devoir les soldats qui ne sont qu'égarés, j'ai écrit au Gal Fririon et au Brigadier Delevielleuze pour qu'ils aient à prendre toutes les mesures propres à rétablir l'ordre en déterminant les soldats à désigner eux-mêmes les instigateurs de leur révolte. J'ai adressé aux deux régiments la proclamation et l'ordre*) dont je Vous envoie copies; j'ai de plus chargé le Gal Fririon de demander au Roi le désarmement de ces troupes et la punition des coupables, si la rébellion continuait. Le Roi a vingt-cinq mille hommes en Seeland, et deux heures suffisent pour réduire les révoltés.

Les officiers, que j'ai envoyés en Fionie, m'ont rendu compte que la cérémonie du serment est terminée, qu'elle a rencontré beaucoup d'opposition, mais que cependant l'ordre n'a point été troublé; l'objection principale des troupes a été qu'elles ne recevaient point de lettres de leurs familles, et que si les nouvelles étaient bonnes, comme on le leur disait, on ne les priverait pas de cette consolation.

En recherchant les causes d'un changement si subit, voici ce qui m'est parvenu jusqu'à présent. Des avis secrets m'annoncent que déjà depuis plus d'un mois, des officiers des corps qui se trouvent en Fionie avaient des intelligences avec les Anglais, et que deux vaisseaux leur étaient annoncés pour les ramener en Espagne, débarquer à Cadix et rejoindre ensuite l'armée insurrectionnelle de l'Andalousie. Néanmoins, il paraît que le serment se serait prêté presque unanimement, si quelques jours auparavant un prêtre nommé Quadra, secrétaire du grand-vicaire, n'avait fait circuler une lettre timbrée d'Espagne, laquelle portait que tous les Français avaient été massacrés en Portugal, que la

*) Se henholdsvis Nr. 25, Side 137 og Boppe Side 54.

Nation entière s'était soulevée, qu'il en était de même en Espagne, que l'armée française était battue de toutes parts, que Saragosse seule avait résisté à cent mille hommes etc. J'aurais fait arrêter de suite ce Quadra, mais M^r le Marquis de la Romana m'a fait assurer qu'il n'était coupable que de bêtise. Je me suis borné pour le moment à le faire appeler à Hambourg avec le grand-vicaire pour le Te-Deum du 15 août. Les rapports ajoutent aussi que des agents, se disant envoyés par le Prince des Asturies, ont passé en Fionie et de là en Seeland, pour parler aux soldats, aux aumôniers et à quelques officiers au nom du Prince, et les exhorter à marcher sur les traces de leurs compatriotes.

Tous ces divers avis qui me sont transmis par des officiers espagnols eux-mêmes, s'accordent à dire que la fermentation existait depuis longtemps parmi les troupes, mais que, sans la prestation du serment, elles auraient toujours dissimulé leur mécontentement, jusqu'à l'arrivée d'un moment favorable pour s'embarquer. Je pense donc que malgré les difficultés qu'on a reconstruites, il est fort heureux que le serment ait été exigé puisqu'il a servi à faire éclater les mauvaises dispositions que l'on prenait soin de cacher.

L'aumônier du régiment des dragons d'Almanza m'est désigné comme un des principaux meneurs de toutes ces intrigues; le comte de S. Roman, colonel du régiment de la Princesse ne paraît pas exempt de reproches.

Je persiste toujours à croire que M^r le Marquis de la Romana est incapable d'avoir eu, même, la pensée d'une trahison; s'il y a quelque chose à lui reprocher c'est d'avoir eu trop de sécurité et de confiance, et peut-être aussi pas assez de fermeté lorsqu'il a vu éclater les mauvaises dispositions de ses troupes.

Ce général se plaint beaucoup des habitants de la Fionie; il dit qu'ils ont fomenté continuellement le mécontentement de ses troupes en débitant les nouvelles les plus exagérées et leur lisant des extraits de plusieurs gazettes de Copenhague, et que ce n'est que par l'entremise des habitants que les Anglais ont pu réussir à avoir quelqu' intelligence avec ses troupes. Le

Gal Kindelan écrit aussi que les journaux et les lettres particulières de Copenhague communiquées avec affectation par les habitants du Jutland ont failli faire beaucoup de mal à sa Division. Je viens d'écrire directement au Roi pour le prier de faire défendre aux journalistes de rien écrire sur les affaires d'Espagne que ne soit tiré des gazettes françaises, et de faire recommander généralement aux habitants plus de discrétion dans leurs entretiens avec les troupes.

J'ai cru dans cette circonstance faire quelques nouvelles dispositions dans le placement de mes troupes. Je retire de la Fionie une partie des Espagnols; je rapproche des côtes de la mer du Nord les régiments réstés fidèles, les autres dans l'intérieur du pays. Je fais avancer sur Fredericia, Colding et Appenrade la deuxième division française et un régiment de chasseurs. Je porte la première division au camp de Flensburg, et j'établis les deux autres régiments de chasseurs français entre la première et la deuxième division. Je fais occuper le camp de Rendsbourg et la ville par quatre bataillons hollandais sous les ordres du Gal Gratien. Le Gal Dupas reste à Hambourg avec quatre autres bataillons hollandais et les cuirassiers. J'ai écrit au Gal Milhaud pour l'inviter à faire avancer sur Harburg et dans le Lauenburg, pays d'Hanovre, un régiment de dragons pour se lier, au besoin, avec mes troupes. J'ai aussi fait partir deux bataillons de ligne danois du Holstein pour aller en Fionie prendre garde des côtes. Je n'avais pas encore pu obtenir le passage de ces troupes dans les isles, et j'ai profité de cette occasion pour en faire la demande; les généraux danois y ont obtempéré de suite.

J'espère que toutes ces précautions seront inutiles, mais dans tous les cas Votre Altesse approuvera sans doute que je les aie prises pour plus de sureté.

Je renouvelle à Votre Altesse Sérénissime
l'expression de mes sentiments distingués.

J. Bernadotte.

P. S. Les nouveaux avis que je reçois au moment de fermer ma lettre, me donnent de grands soupçons sur la fidélité du Marquis de la Romana; il me marque aussi qu'une indisposition l'empêche de venir à la fête du 15 août, et qu'il a écrit au Gal Kindelan d'y venir à sa place. Mais comme j'ai grande confiance au Gal Kindelan, je lui ordonne de ne point quitter ses troupes.

Je me dispose à marcher de suite, et je me rends de ma personne à Colding. Je prendrai toutes les mesures que les circonstances exigeront. — Le chef de bataillon français Gauthier qui commande à l'Isle de Langeland avec un bataillon de chasseurs de Catalogne marque, que les soldats disent hautement qu'ils attendent à tout moment les vaisseaux anglais que doivent les reconduire dans leur pays.

B.

Nr. 22. Indberetning fra *Ahlefeldt* til Kongen (Krigsministeriets Arkiv).

Allerunderdanigst Rapport.

Tranekjær 3dje August.

A. Den spanske General Romana kommer her til Landet idag for at tage Tropperne i Eed.

— — — — —
Allerunderdanigste
og tro
Ahlefeldt-Laurvig.

Nr. 23. Indberetning fra *Ahlefeldt* til Kongen (Krigsministeriets Arkiv).

Allernaadigste Konge.

— — — — — Her er alt gaaet temmelig roligt af ved Marquis de la Romanas Nærværelse. Tropperne vilde ikke aflægge Eed, men man overtalede dem til det Løfte, at naar

Nationen antog den nye Konge, vilde ogsaa de; det er alt, som blev bevirket.

I Fyen har været samme Tilfælde, men forinden Marquis de la Romana kom, yttrede Regimentet Barcelona megen Uro. Deres Regimentschef talte dem til at være rolige, men forgjæves, hvorpaa han hug den første bedste Øret næsten af og pryglede en anden, hvorved han erklærede, at han ingenlunde vilde tvinge dem til Eed men til Orden; han lod de tvende omtalte binde sammen, og alt forholdt sig roligt.

Rygtet om det Uheld i Sjælland var allerede her forinden Deres Kongelige Majestæts Kurer ankom; de Spanske her paa Øen ved det, og til Fyen er Breve ankommen med hele Detaillen; de yttrede den største Glæde derover. Oberstlieutenant Gauthier er i en ubehagelig Stilling, da han staaer her med 100 Franske imod 1000 Spaniere.

Tranekjær Slot
den 5te August 1808.

Allerunderdanigste og tro
Ahlefeldt-Laurvig:

Nr. 24. Indberetning fra *Ahlefeldt* til Kongen (Krigsministeriets Arkiv).

Allernaadigste Konge.

Samtlige spanske Tropper her paa Landet siger højt og til enhver, at med det første vilde en engelsk Transportflaade komme og afhente dem. Omendskjønt denne Yttring blot kan være en Opfindelse, saa tykkes mig dog, at jeg bør være opmærksom paa alt. Derfor tager jeg mig den allerunderdanigste Frihed at forespørge mig hos Deres Kongelige Majestæt, hvorledes jeg i ovenanførte Tilfælde skal forholde mig, om jeg skal behandle dem fjendtlig eller lade dem gaae. De Spanske ere 1000 Mand uden Cavalleri og Artilleri; vi temmelig lige med Infanteri, men stærkere med Artilleri og Cavalleri. Skulde Deres Majestæt befale at modsætte sig Bortgangen, bliver jeg nødsaget at forandre vores Troppers Stilling for at concentrere

dem og med Kraft at kunne agere. Deres Kongelige Majestæts
allernaadigste Befaling forventer

Tranekjær Slot
den 6te August 1808.

allerunderdanigst
Ahlefeldt-Laurvig.

Nr. 25. Bernadottes Proklamation til Regimenterne paa
Sjælland (Archives historiques du ministère de la guerre).

Au Camp de Rendsbourg le 7 août 1808.

Soldats des régiments de Guadalaxara
et des Asturies.

Le temps que j'ai passé au milieu de vous à Hambourg, m'avoit mis à même de connaître vos vertus militaires et votre attachement à votre sainte religion. Confiant dans votre loyauté, je vous plaçai au poste d'honneur sous un chef dont l'expérience militaire vous promettoit des succès contre l'ennemi de votre patrie. Les premiers comptes qu'il me rendit de votre conduite, étoient des plus satisfaisants. Je jouissais de ce bonheur, lorsque la nouvelle la plus affreuse est venue subitement l'altérer; vous avez cédé aux insinuations perfides des Anglais. Ces éternels ennemis du monde et de notre religion ont séduit quelques-uns d'entre vous; mais ils n'ont pu vous pervertir tous; j'en ai l'assurance, parceque je vous connais. Né sur les confins de votre pays, je puis mieux qu'un autre lire dans vos cœurs, et je suis certain que déjà le repentir a succédé à votre égarement.

Soldats, il ne vous reste qu'un moyen de recouvrer l'honneur; rentrez de suite dans l'ordre; déclarez les malheureux qui vous ont séduits, Dieu vous l'ordonne, et votre gloire vous en fait un devoir pressant. Croyez-en le conseil d'un Général qui a été soldat comme vous, qui vous aime et qui seroit cruellement affligé, si, persistant dans une funeste erreur, vous le réduisiez à ne plus vous compter parmi les soldats espagnols.

Le Maréchal de l'Empire, Prince
et Duc de Ponte-Corvo,

J. Bernadotte.

Nr. 26. *Bernadotte* til Kejsereens Stabschef (Archives historiques du ministère de la guerre).

Au Camp de Rendsbourg. Le 6 août 1808.

A S. A. S. le Prince Alexandre,
Vice-Connétable de l'Empire.

Prince, j'ai eu l'honneur de marquer à Votre Altesse Sérénissime par ma lettre du 1er août que le serment de fidélité au Roi Joseph Napoléon se prêtait et que tous les rapports qui m'étoient parvenus jusqu'alors sur cette cérémonie étoient très satisfaisantes.

Effectivement, dans le Jutland et le Schleswig, tout s'est passé on ne peut mieux. Le régiment de Zamora, infanterie, les régiments du Roi, de l'Infant et d'Algarve, cavalerie, ont prêté le serment avec des acclamations unanimes. Ils ont ajouté à la forme prescrite la promesse de défendre le Roi, la Constitution et les Loix jusqu'à la dernière goutte de leur sang. Tous les soldats, en répétant ce serment, se sont précipités sur le drapeau, selon l'usage espagnol, avec l'élan du plus vif enthousiasme. Les aumôniers de chaque régiment ont sanctifié cette auguste cérémonie. Il est vrai de dire que cette unanimité, cet enthousiasme sont dus, en très grande partie, à Mr le général Kindelan qui avait su préparer les esprits, et qui avec l'accent du sentiment et de la persuasion est parvenu, en électrisant les troupes, à effacer l'effet des perfides insinuations des agents anglais, dont elles n'avaient point été exemptes.

Malheureusement, il n'en a pas été de même en Fionie; il paraît que ces mêmes insinuations avaient jetté, là, de plus profondes racines, ou que Mr le Marquis de la Romana, qui commande en personne dans cette isle, quoiqu'avec la meilleure volonté possible, n'aura pas trouvé, dans son organisation physique, les mêmes moyens que le g^{al} Kindelan pour maîtriser l'esprit de ses troupes.

Une grande partie a refusé d'abord de prêter aucun serment, et sur les observations qui leur ont été faites, elles n'ont

voulu le prêter qu'avec la condition que le Roi serait reconnu par la Nation. Le régiment de dragons d'Almanza s'est distingué parmi les opposants.

Dès que j'ai eu connoissance de ces faits, j'ai pris toutes les mesures que j'ai jugées convenables à la circonstance. J'ai envoyé plusieurs de mes officiers en Fionie avec des lettres pour le Mis de la Romana et pour les chefs des corps. Je leur ai adressé des reproches paternels, sans pourtant leur dissimuler toute l'énormité de leur faute; je leur ai dit que je savais d'où provenait l'opposition montrée par quelques individus; qu'elle était suscitée par les menées des agents de l'Angleterre, mais que sans doute, éclairé sur la perfidie de ses ménées, tout le monde se rangeroit à son devoir; que la constitution étant acceptée et le Roi reconnu, tout bon Espagnol lui devait obéissance, que prétendre établir une restriction dans la formule du serment c'étoit se déclarer rebelle, que le Roi ne voulait d'ailleurs que des sujets dévoués et fidèles, et que j'ordonnais à tous de déclarer s'ils voulaient enfin demeurer Espagnols ou devenir Anglais.

J'attends dans ce moment un nouveau rapport de Mr de la Romana; si les circonstances exigeoient des mesures plus rigoureuses, je n'hésiterais pas à les prendre.

J'ai l'honneur de renouveler à Votre Altesse l'expression de mes sentiments les plus distingués.

J. Bernadotte.

P. S. Les derniers rapports que j'ai reçus du Gal Fririon annoncent qu'il y a beaucoup d'inquiétude et de fermentation parmi les deux régiments qui sont en Seeland.

B.

Nr. 27. Melding fra Pladskommandanten i Svendborg, Kaptajn *Scheel* til Generalmajor *Rantzau* i Odense (Krigsministeriets Arkiv).

Den spanske Commandant over Bataillon en Barcelona har idag hos mig requireret Quarter til hele Bataillon samt Baade til at føre denne Bataillon til Thorseng; strax efter kom en af Marquis de la Romanas Adjutanter og requirerede ligeledes Baade til Regimentet Villaviciosa, som i denne Nat kommer fra Faaborg. Jeg har sørget for, at alt er i Orden til denne Transport, men da jeg i denne Anledning ingen Ordre har fra nogen dansk Militairautoritet, meldes dette til Deres Excellence.

underdanigst

Svendborg den 8de August 1808.

S. Scheel.

Nr. 28. Melding fra samme til samme (Krigsministeriets Arkiv).

Fra Byfogden i Faaborg Cancelliraad Tolstrup er hertil ankommen følgende Rapport:

»Efterat de spanske Helte igaar havde ruineret Batteriet paa Dyreborg og ført Kanonerne derfra ind paa Voigts Tofte uden Vester Port, hvor de fornagtede dem, kastede Ammunitionen i Stranden og ødelagde Lavetterne, trak de deres Syge ud af Hospitalerne, forlod det herværende Batteri i uskadt Stand og afmarscherede iaftes til Svendborg, thi Posten mødte den ved Aastrup. Forresten blev enhver umolesteret paa Person og Eiendom. — — — — —

Tolstrup.

Til Hr. Capitain v. Scheel.«

Denne Melding, som er sand, troer jeg, det er Pligt at melde Deres Excellence. Regimentet Villaviciosa kom imat Kl. 1 til Svendborg, og Obersten kom strax til mig, fortalte mig det ved Faaborg forefaldne, beklagede det meget, men angav til Grund for denne Fremgangsmaade følgende. Da han formerede sit Regiment, lod han Lieutenant Bruun kalde til sig og fortalte ham, at han efter sin Generals Ordre skulde formere sit Regiment og mulig endnu samme Dag marschere til Svendborg; han spurgte

•

Lieutenant Bruun, om han vilde give ham sit Æresord paa, at han ei skulde blive molesteret. Dette Æresord vilde Bruun ei give ham, og paa Grund heraf bleve Batterierne og Kanonbaadene besatte; siden efter, da Obersten fordrede Vogne, bleve disse ham nægtede, og derfor Kanonerne fornagledede. Dette er Oberstens Fortælling; jeg troer nok, at Bruun har nægtet at give sit Æresord, hvilket efter mit Begreb var yderst urigtigt, da den spanske os allierede General jo kan commandere sine Regimenter til hvilken Kjøbstad i Fyen, han vil, men jeg troer dog, at de af Obersten tagne Forholdsregler skete for de franske Commissaires og Employers Skyld, for at disse ei skulde enten kunne bortsende Ilbud eller ophidse Gemytterne. Her i Svendborg, hvor nu Artilleri indskibes, efter at hele Bataillonon Barcelona og Regimentet Villaviciosa er gaaet over, har der ei været mindste Exces begaaet. De spanske requirerede Brød og Brændevin for kontant Betaling til Tropperne, hvoraf den største Del har bivouaqueret forrige Nat, men ingen Uorden er skeet, alt er gaaet ordentlig. Oberst Armendariz har givet 50 Rdr. til de Folk, som satte Regimentet over. Paa Thorseng er begaaet nogle Uordener, især med Transporten, men det gaaer dog saa taalelig. Marquis de la Romanas Adjudant er endnu altid med mig, og alting gaar godt.

underdanigst

Svendborg den 9de Aug. 1808.

S. Scheel.

Nr. 29. Brev fra Kammerherre, Oberst *Juel*, Taasinge, til Ahlefeldt (Krigsministeriets Arkiv).

Thorseng den 8de August 1808.

Min bedste Ven! Jeg kommer i dette Øieblik tilbage fra Svendborg, hvor jeg modtog begge Dine Breve. Du har, haaber jeg, faaet 3 Breve, hvoraf 2 med 3 Segl, som jeg idag har skrevet til Dig; heraf har Du da allerede seet, at Bataillonon Barcelona og Regimentet Villaviciosa var bestemte til Langeland

og skal begynde at indskibes inat dels direkte fra Svendborg, dels gaae herover Landet. Der hersker et uigjennemtrængeligt Mørke i denne hele Ting. 2 Compagnier af Barcelona fik paa engang Ordre fra Torvet i Svendborg at marschere til Nyborg, hvilket skete paa Stedet. — — — — —

Medens jeg var i Svendborg, kom Efterretningen, at de Spanske i Faaborg skal have sat Vagt paa Kanonbaadene. De i Svendborg stationerede Søofficerer fik strax et Vink derom og lagde ud i Strømmen for ei at udsætte sig en lignende Skæbne; siden saae jeg dem roe forbi Færgestedet op mod Iholm, og Holsteen lod mig bede at underrette Dig om, at han maaske med de 4 Bombarderchalupper, der ligge ved Svendborg, gik til Faaborg inat. Medens vi stod paa Svendborg Skibsbro for at se Kanonbaadene lægge ud, kom fra Turø Efterretningen, at man saae 14 à 15 Baade, som holdtes for engelske, at komme ind, og at de vare allerede Tidselholt forbi. Jeg tog Anledning heraf til at prøve de Spanske, thi jeg gik med Commandanten i Svendborg til den spanske Bataillonscommandeur for at melde ham det og anmode ham om at lade Kysten bevogte og sende Commandoer til Thorseng og Turø. Saa snart jeg kun nævnede det, sagde han strax, at hele Bataillonens stod til Kongen af Danmarks og hans danske Venners Tjeneste; han lod slaae Generalmarsch og Tropperne opstille, samt sætte til min Disposition saa mange, som jeg vilde have, og hvorhen jeg vilde beordre dem, og gav mig en Cadet og en Spanier med hertil, som skulde bringe min Ordre til Svendborg, saa snart jeg vilde, at de skulde marschere. Jeg takkede ham paa det forbindtligste og bad, at kun alt maatte holdes i Beredskab, til jeg requirerede det, og rejste hjem for at skrive Dig dette til og nærmere afvente, om det skulde være sandt med de 14 Baade, hvilket efter al Anseelse kun er Sladder. En fransk Officeer, der skulde til Rudkjøbing, er bleven afviist ved Broen og kommet hertil i aften; han ligger her inat.

Evig Din
Juel.

Nr. 30. Brev fra samme til samme (Krigsministeriets Arkiv).

Thorseng den 9de August 1808 Kl. 3 om Morgen.

Min bedste Ven! Din Adjudant bringer mig i dette Øieblik det Bud, at Du ønskede, jeg kunde lade Baadene borttage ved Færgestederne for at hindre den spanske Overgang, men dette er totalt umuligt, thi allerede for 2 á 3 Timer siden har jeg fra Graae i Vemmenæs Rapport, at alle Færger, Baade, Pramme o. s. v. var af forudsendte Spaniere besatte med Vagt; ligeledes har Svendborg maattet give Fortegnelse paa alle der-værende Skibe og Baade, hvilke var satte i Requisition, da jeg har seet Romanas egen Haand for, at Tropperne skulde søge at gaae lige fra Svendborg til Langeland uden at berøre Thorseng, men da dette især med Hensyn til Cavalleriet, som skal over, ikke er muligt, saa gaaer i det mindste dette over Thorseng og er rimeligvis allerede i dette Øieblik her paa Landet. Jeg troer derfor ei heller, at det var nyttigt at sende, som Din Adjudant mente, en Forespørgsel til Romana, da allerede alt er i Troppernes Magt.... Desuden har jeg.... ved Commandantskabet*) forsikkert mig om, at Requisitionerne om Baade og Vogne vare bragte af Romanas egen Generaladjudant. Det er umuligt at stride mod Overmagten, naar den er saa decideret, som her er Tilfældet; der er da intet andet for end at tie og adlyde. Cavalleri, Artilleri, Infanteri, alt marscherede hertil inat.

Evig Din

Juel.

Nr. 31. Rapport fra Generalmajor *Rantzau* til Kongen (Krigsministeriets Arkiv).

Fra den fyenske Generalcommando.

Til

Hans Majestæt Kongen.

Anlediget af en Insubordination, som igaar Aftes skal have haft Sted i Nyborg med de der liggende Spanske af Regimentet

*) I Svendborg.

Princesa, er den her liggende Esqvadron af Regimentet Almanza idag afmarscheret derhen; den paa Landet her udenfor cantonnerende rykker igjen ind i Byen og ventes en Division hertil af det ved Ullerslev cantonnerende Artilleri.

Fra Kjerteminde er mig bleven meldt, at efter Marquis de la Romanas Ordre, som inat ankom dertil, alle spanske Tropper, som vare der indquarterede, idag ere afmarscherede til Nyborg. og er intet uden Bagagen af Regimentet Guadalajara bleven tilbage.

Om det forefaldne er der mig endnu ingen Rapport indløben fra Nyborg; men den aflæggende Eed — og at de Spanske ingen direkte Efterretning faaer fra deres Fædreland, skal være Aarsagen.

Igaar var ogsaa her nogen Stimlen af de Spanske, nemlig af den Esqvadron, som idag er udmarscheret; men de spanske Officerer bragte dem strax til Orden.

Fra den spanske Side er idag til desto bedre Communication henlagt. i Langeskov Kro og i Gribsvad, paa hvert Sted 1 Underofficer og 6 Mand af Regimentet Almanza.

Allerunderdanigst
Rantzau.

Odense den Sde
August 1808.

Nr. 32. Rapport fra samme til samme (Krigsministeriets Arkiv).

Fra den fyenske Generalcommando.

Til Kongen.

I dette Øieblik erholder jeg med et Bud, som havde listet sig ud af Faaborg, vedlagte Rapport*), hvoraf erfares, at Spanierne have villet bemægtige sig Kanonbaadene, men hvilket ei er lykkedes dem, da Baadene, efter hvad Budet beretter, lagde

*) Rapporten, som er undertegnet: »Paa Byfogdens Vegne Søtoft, const. Fuldm.«, er ellers ligegyldende med den af Mumme Side 115 gengivne.

ud af Havnen og søgte Søen. Plougs Batteri, kun besat med en liden Vagt, da man ei kunde formode sig attaqueret af sin Allierede, er af de Spanske besat. I Byen holder alt spansk Militair opsadlet og udrustet; alle Porte ere besatte, og det var en Lykke, at Expressen igjennem en Gjenvei og simpel klædt kunde komme igjennem.

Da jeg maa ansee det som umuligt, at Marquis de la Romana kan være vidende derom eller have nogen Del i denne de Spanskes Fremgangsmaade, har jeg strax sendt Ritmester v. Bardenfleth til Nyborg til ham for at melde det passerede og forlange, at strax de kraftigste Ordres blive givet paa, at Orden kan tilveiebringes, vort Batteri igjen blive besat af vore Tropper og Sø-officererne tilstaaes at gaae ombord paa deres Baade. At fordre noget med Magt, dertil er ingen Mulighed, da Faaborg By ei har mere Besætning, end hvad der til Commandantskabet er bestemt, og de øvrige Tropper er fordeelt paa den hele Kyst, som ei kan blottes.

Endskjøndt jeg venter et fyldestgørende Svar fra Marquis de la Romana, har jeg dog troet det min Pligt om det passerede at underrette Hans Durchlauchtighed Prindsen af Ponte Corvo.

Fra Commandanten i Middelfart indløber ved denne Rapports Slutning den Efterretning, at Regimentet Zamora efter Ordre af Marquis de la Romana var brækket op for at komme her til Fyen; at 4 Compagnier skulde gaae over ved Strib og 8 fra Snoghøi, hvoraf allerede nogle ere ankomne. Deres videre Bestemmelse, om de skal blive i Middelfart inat eller strax gaae videre, vides ikke.

Fra Bogense indløb ogsaa for en Time siden den Efterretning, at det derværende Infanteri strax skulde marschere til Middelfart og Cavalleriet her til Odense.

Saasnaart noget nærmere indløber, skal samme uopholdeligen blive Deres Kongelige Majestæt indmeldt. Imidlertid er vor Forfatning her meget kritisk.

Endvidere indløber i dette Øieblik fra Svendborg den Melding, at den spanske Commandant over Bataillonon Barcelona

har idag reqvireret Qvarterer for hele Bataillon en samt Baade til at føre den til Thorsenge.

En af Marquis de la Romanas Adjutanter er ogsaa idag ankommen og reqvirerede ligeledes ogsaa Baade til Regimentet Villaviciosa, som i denne Nat skulde komme fra Faaborg; til deres Overfart er ogsaa i Svendborg gjort de nødvendige Foranstaltninger.

Et Rygte har sagt, at Spanierne skal have bemægtiget sig Spodsbjerg Batteri, og at de den hele forrige Nat har signaliseret med de engelske Skibe, som ligger ved Langeland. Jeg vover altsaa ikke at sende dette Brev den almindelige Vei over Svendborg, men lader dette gaae over Hesselager og Stokkebæk til Hou paa Langeland og sender et Duplicat deraf fra Kjerteminde til Sjælland.

Odense den 9de
August 1808
Kl. 1½ Morgen.

Allerunderdanigst
Rantzau.

Nr. 33. Rapport fra samme til samme (Krigsministeriets Arkiv).

Til Kongen!

— — — — — Endnu i Dagbrækningen kom et Par Compagnier af Regimentet Princesa fra Assens og passerede i al Stilhed her igjennem Byen uden Ophold videre mod Nyborg. — — — — —

9de August 1808 Kl. 10½
Formiddag.

Allerunderdanigst
Rantzau.

Nr. 34. Paategning paa Bindet af Aasum Kommunionbog (Odense Provinsarkiv).

Habiendo llegado el 2º Batallon del Regim^{to} Español de Infant^a de linea de la Princesa á esto pueblo despues de haber sufrido tres horas de agua en la larga jornada q^e hacia el dia

9 de Agosto de 1808 desde Assens á Nyborg, le fue preciso detenerse p^r espacio de quatro horas y hallo en sus habitantes la mejor acogida.

Nr. 35. Marquis de la Romana til Baron Guldencrone
(Krigsministeriets Arkiv).

Nybourg le 9e d'Août 1808.

A Monsieur le Baron de Guldencrone,
Gouverneur de la place.

Je Vous prévien, Mr. le Gouverneur, que j'ai reçu des ordres très strictes de S. A. S. le Prince de Ponto Corvo, pour m'emparer de toute cette Forteresse ainsi que les 6 Batteries de la côte, qui en defendent le port. Je Vous engage en consequence à donner Vos ordres pour que les postes seroient remis de suite au troupes espagnols, que j'ai fait venir en grand nombre à cet effet, et j'ose éesperer, que Vous ne me forcerez pas par un refus à en venir à des extremités, que je voudrois de tout mon cœur éviter.

J'ai l'honneur de Vous saluer avec la plus parfaite consideration.

Le Marquis *de la Romana*.
Comd. en Chef l'Armée Espagnole en Danemark.

Nr. 36. Brev fra samme til samme (Krigsministeriess Arkiv).

A Monsieur le Baron de Guldencrone,
Gouverneur de la Place de Nybourg.

Dans ma dernière dépêche, Mons. le Gouverneur, je Vous ai sommé de me livrer la Place; à present j'ai l'honneur de Vous assurer, sous les conditions que Vous m'avez proposé, que la condition expresse de ce, que les Anglois ne mettront pied à terre, et que je defendrois la ville contre toute attaque qu'ils osent mediter, sera observé strictement.

J'ai l'honneur de Vous saluer avec la plus haute consideration.

Nybourg le 10 d'Août 1808.

Le Marquis *de la Romana*.

Nr. 37. Brev fra Kammerherre, Oberst *Juel*, Taasinge, til Premierløjtnant i Søetaten *Uldahl*, Laaland (Krigsministeriets Arkiv).

Thorseng den 10de August 1808.

Gauthier sidder arresteret af de Spanske i Rudkjøbing, men behandles meget artigt af dem; uagtet al anvendt Umage har Generalen ei kunnet faae ham løsladt. — Iøvrigt ere de Spanske overmaade høflige imod os, betale alt med rede Penge og have ikke begaaet den allermindste Excesse..... Jeg sendte inat Generalen nogle spanske Papirer, der vare glemte eller tabte i Vemmenæs, hvoriblandt fandtes Afskrift*) af Rapporten til la Romana fra en spansk Officer, der med en Baad fra Fyen var gaaet til Langeland og underveis tvunget Folkene til at sætte ham paa et engelsk Skib, hvor han fandt en spansk Commissair, afsendt fra den nye Junta i Sevilla, for at beordre herværende spanske Division at gaae ombord paa den engelske Escadre. Der kan altsaa neppe tvivles paa Hensigten, imidlertid troer jeg ikke, at der haves noget fjendtligt mod os at befrygte.

Ærbødigst

N. Juel.

Nr. 38. Rapport fra *Fábregues* til *Romana* (Krigsministeriets Arkiv).

Exmo Sr

Mi venerado General. Deseoso de sacrificar la vida por mi amada patria, á la qual la debo, y queriendo evitar el tiranico juramento, que se me iba ha exigir, tomé la resolucion de forzar

*) Se Nr. 38.

un bote que me conducia de la Fionia á Langeland y á pesar de la resistencia de tres hombres contra me puse razon á bordo de un Buque Ingles, el que me recibio con las mayores demostraciones de amistad y obsequio recibíendome con las mismas á bordo de los tres navios de linea fondeados delante esa plaza. Con este motivo haciendome interesado no solo por la conservacion de mi individuo sino por la de todos mis patricios me resolví tambien en la noche de ayer regresarme á tierra con el recto fin de que llegasen á manos de V. E. los pliegos y cartas del comisionado español.

Si en algo he delinquido par un arrebatado celo me someto en un todo á lo que V. E. juste disponen de mi persona la que he venido la poner yo mismo bajo la justicia y determinacion de V. E.

Mientras tiene el honor de firmarse su mas atento, subdito y subordinado

Anto Fábregues Boixar.

Nr. 39. Meddelelse til Borgerne i Nyborg, bekendtgjort ved Trommeslag den 10de August (Originalen tilligemed den her gengivne danske Oversættelse, som var den, der blev meddelt i Byen, findes i Krigsministeriets Arkiv).

Den spanske General en Chef forsikkrer Indvaanerne af Nyborg og af alle andre Steder i Fyen paa sin Ære og paa den af alle Tropperne, han commanderer, at ingen Sted i Fyen skal blive insulteret eller attaqueres af Fjenden. Han raader at forholde sig rolig og uden Frygt, for paa denne Maade at forebygge de græsseligste Følger. Han gjør dem bekjendt, at denne Forholdsmaade, han har taget, er nødvendig, og deres Hensigt er blot at redde hans Tropper, som staaer færdige at seile til deres blødendes Fædrelands Hjælp.

Marquis de la Romana,
Commanderende General for de
spanske Tropper.

Nr. 40. Rapport fra Generalmajor *Tellequist* til Kongen
(Krigsministeriets Arkiv).

Fra Generalcommandoen
i Veile.

Til Kongen.

Efter Deres Kongelige Majestæts allernaadigste Befaling af 5te dennes, skal jeg allerunderdanigst melde, hvorledes det er afgaaet med de spanske Troppers Eedsaflæggelse til den nye Souverain:

For omtrent 14 Dage siden, da Eeden skulde aflægges, cantonnerte i det mig allernaadigst underlagte Commandodistrict kun Infanteriregimentet Zamora, som var indkvarteret i Fredericia, Veile og Omegnen. En spansk Generallieutenant Kindelan ankom hid for at tage dette Regiment i Eed; til den Ende forsamlede det sig saa i Fredericia og alting denne Sag betreffende afgik i god Orden, hvorpaa de forskjellige Dele strax igjen opmarcherte til deres forrige Cantonnements, og hverken før eller siden har jeg mærket noget, som kunde sigte til de Skridt, der senere ere gjorte. Hvilket er alt, hvad jeg i denne Henseende kan give mig den allerunderdanigste Frihed at melde.

De sildigere Tildragelser og vort derved forandrede Forhold til de Spanske byder mig at fremsende efterfølgende allerunderdanigste Rapport:

Efterat det spanske Infanteriregiment Zamora, som var indkvarteret i Veile og Fredericia, den Sde om Morgenens havde erholdt Marschordre, afgik det samme Eftermiddag til Middelfart; den 9de om Natten Kl. 2½ erholdt jeg Melding fra Snoghøi, at de Spanske i Middelfart ei vilde lade Fartøierne, der vare brugte ved Overfarten, returnere til Snoghøi; endvidere meldes, at de overførte Tropper ei bleve indkvarterede, men forblev under Gevær og udsatte stærke Poster langs Kysten samt sendte af og til bevæbnede Folk i Baade over til Snoghøi og under Batteriet Vøgermose, som, da de saae vore udsatte Poster, bleve anraabte igjen og gik tilbage. Den i Snoghøi commanderende danske Søofficer forføiede sig over til Middelfart for

ved Forestilling til den spanske høistcommanderende Officer at erholde Færgerne og Fartøierne tilbagesendte, men erholdt til Svar, at de ej kunde foraffølge; dog tilstodes ham efter gjentagne Anmodninger 1 Færge og et Par Baade, hvormed han gik tilbage, og først længe efter, jeg havde erholdt denne Melding, retournerede de øvrige paa en Jagt nær, som de beholdt. Heraf foranlediget tillagde jeg Capitain v. Lüttichau af Fyenske Infanteriregiments 4de Bataillon Befaling at afgaae til den høistcommanderende Officer i Middelfart for overensstemmende med den Instruction, hvilken jeg meddelte Capitainen — og som herved underdanigst vedlægges — at erfare Hensigten af det passerede for derefter at kunne tage mine Mesures. Til Gjensvar formeldtes mig, at Fartøierne og Færgerne af en Feiltagelse vare tilbageholdte, og at de nu vare tilbagesendte. Hvad de bemærkte Bevægelser angik, da havde man, eftersom Folkene ei strax kunde indkvarteres, for at beskjeftige dem udsendt Patrouiller og udsat Poster til deres egen Sikkerhed; iøvrigt havde alt dette intet at betyde. Dette kunde imidlertid ikke være mig fyldestgjørende, og da jeg ikke kjender deres Marschordres Natur samt videre Hensigter, saa har jeg fordoblet min Opmærksomhed paa mine Batterier samt iøvrigt ordnet alt med Hensyn til Forsvar saa hensigtsmæssigt som muligt og, som jeg haaber, overensstemmende med Deres Majestæts allernaadigste Villie, hvilken jeg troer at have forstaaet rigtigt ved at overveie alle Befalinger og Ordre, der mig ere tilstillede, og Hensigter til de allierede fremmede Tropper.

Den hele Dag forblev alting roligt saavel som den paafølgende Nat, men Morgenen derpaa erholdt mine ved Snoghøi og til Vøgermose Batteries Forsvar beordrede Tropper Efterretning, at de Spanske vare om Morgenen tidlig afmarscherede og allerede nærmede sig Odense.

Den 10de om Eftermiddagen indrykkede her i Fredericia 2de Eskvadroner af det 14de Regiment Chasseurs à cheval og en Bataillon af 19de Linie Infanteri Regiment, og man blev nu overtydet om de Spanskes Hensigt. Fra Generalmajor v. Barden-

fleth indløb Efterretning, at de 3de Cavalleriregimenter Algarbe, Roi og Infant havde forsøgt paa at embarquere sig i Randers, Aarhus og Horsens, men at Embarquementet efter hans Formening ikke vilde finde Sted; derimod kunde de forventes til Snoghøi for at gaae til Fyen. I Overeensstemmelse med den franske Brigadegeneral Veau blev Anstalter truffne for at imodtage alt, hvad der maatte nærme sig, og af mine underhavende Tropper udsendtes Cavalierpatrouiller paa alle Veie, hvor Spanske kunde passere. Til mine Commandoer, som stode ved Vøgermose Batteri og Erritsø, gav jeg de fornødne Instructioner i paakommende Tilfælde at understøtte de Franske. Saaledes gik Natten bort, indtil om Morgenen Kl. 3½, da fra de paa Veile Veien ud-satte Poster meldtes, at spansk Cavalleri nærmede sig; noget efter indtraf Melding fra Commandanten i Veile, at 2de Esqvadroner Spaniere vare passerede Veile og 2de andre ventedes strax. Den franske General satte sig snarest muligt i Marsch fra Fredericia med en Bataillon af 19de Infanteri Regiment understøttet af det bevægelige Batteri under Capitain v. Hommel. Det franske Artilleri, som cantonnerede i Landsbyerne, var endnu ikke ankommet og fortsatte Marschen til Erritsø, hvor Ritmester v. Christensen med en Esqvadron jydsk Regiment lette Dragoner stødte til.

Imidlertid havde de Spanske, som formodentlig mærkede Faren, med forceret Marsch naaet Snoghøi for at gaae over, men alle Fartøier og Færger vare efter min Anordning henlagte under Vøgermose Batteri, som de vilde have bemægtiget sig for derved tillige at vinde Fartøierne, men ved Synet af Anlægget og Forsvaret trak de sig tilbage, og da de franske Chasseurer rykkede frem samt det øvrige sluttede Korps under den franske General nærmede sig, overgav de 2de spanske Esqvadroner sig og førtes som Fanger til Fredericia.

Den spanske Høistcommanderende skød sig paa Stedet selv efter at have overgivet Esqvadronen. Den franske General anmodede mig om at lade Fangerne transportere til Colding og aflevere til den franske General Boudet. Dette er skeet under

Bedækning af 50 Mand Dragoner af Ritmester v. Christensens Esqvadron og 60 Mand af Fyenske Infanteriregiments Jægercompagni. Vaabnene og Bagagen ere idag afgaaet til samme Hensigt under Bedækning af 40 Jægere.

De 2de øvrige Esqvadroner, som skulde komme efter, ere endnu ikke indtrufne, og man har ingen videre Efterretning kunnet erholde om dem.

Den franske Brigadegeneral Veau med de herværende franske Tropper er igaar gaaet over til Fyen, og flere vil følge.

Til samtlige mig underlagte Tropper har jeg udstedt Befaling at arrestere alle Spaniere, som streife om i Landet, og lade dem transportere til Fredericia.

Fredericia den 12te August 1808.

Allerunderdanigst
Tellequist.

Nr. 41. Rapport fra Pladskommandanten i Aarhus, Major, Baron *Gersdorff* til Generalkommandoen i Nørrejylland (Krigsministeriets Arkiv).

Rapport.

Hverken Tid eller Omstændighederne have villet tillade mig, at jeg kunde affatte en ordentlig Rapport over Regimenterne du Roi og Infantes hastige Bortreise.

Regimentet du Roi erholdt Ordre af Marquis de la Romana den Sde om Eftermiddagen at indskibe sig for at komme til Fyen, da der farlige Uroligheder var udbrudt imellem de der-værende spanske Tropper. — Lieutenant Cheli, som var af Oberst de Lastres udnævnt at bringe mig alle Ordre fra ham, bragte mig og denne mundtlig. Jeg sagde Lieutenanten, at det var en vigtig Ordre, og jeg kunde umulig gjøre noget, før jeg fik det skriftlig af Regimentschefen. Derpaa bragte han mig en skriftlig Ordre fra Oberst de Lastres og bad mig, at jeg maatte gjøre Foranstaltning saa hastig som muligt, da enhver Minuts For-sømmelse vil komme mig til Ansvar.

Jeg requirerede altsaa ifølge 2den § i min Instrux*) alt efter denne Ordre og sendte en Estafette til Stiftamtmanden for at meddele ham det besynderlige Tilfælde, som kom $\frac{3}{4}$ Time derefter til Byen, og vi gik begge sammen til Obersten, stillede ham alle de Vanskeligheder for, saavel i Henseende til Fjenden som og af Vinden, proponerede ham at gaae tillands, da vi troede, det var den sikreste Vei, men han vedblev at paastaae, at hans Ordre lød, han skulde gaae tilskibs, og den maatte han som Soldat følge. Han talte om Afleveringen af Hestene fra Regimentet til Værterne og den store Stald, som befindes her og rummer til 60 Heste, til mig; han anbefalede mig alting, Regimentet efterlod sig, til bedste Forvaring, indtil de kom tilbage, som han haabede skulde være om 5 Dage.

Da denne Olding forsikkrede saavel Stiftamtmanden som mig paa Ære og Samvittighed, at hans Ordre var rigtig, og alt ankom paa dets hastige Udførelse, saa bar jeg ikke længere Tvivl om jo at maatte opfylde hans skriftlige Begjæring og anordnede ogsaa strax alting for ikke at komme ved min Forsømmelse til Ansvar. Derpaa afsendte jeg strax Rapport til Generalcommandoen.

Der blev hele Natten arbeidet med Tiltakling, hvorved jeg selv var nærværende, og Kl. 9 var jeg just gaaet et Øieblink hjem for at regulere en eller anden Ting, saa kom først Oberstlieutenanten og sagde mig, de havde ingen Skibe i Randers, derfor havde Regimentet besluttet at marschere hertil for at indskibes. Jeg spurgte efter Ordren, men fik til Svar, at den havde Oberst v. Sames seet, som forstaaer Spansk. Jeg erklærede: »Uden skriftlig Ordre gjør jeg ingenting.« I det samme kom Hr. Oberst v. Sames sin Brev, der lyder, som vedlagte Copi**)

*) Instruksen var et Uddrag af allerhøjeste Befaling af 21de Februar (Mumme Side 8), i hvis § 2 det hedder: »Alle Requisitioner eller Andragender af hvad Natur, det være vil, skee til Commandanten, og han foranstalter alt ved Magistraten og de civile Øvrigheder.«

**)

Pro Memoria.

Ifald den spanske Artilleriofficer, som haver bragt Ordre fra den spanske commanderende General i Fyen til Regimentet l'Infante strax

udviiser, hvorpaa jeg ogsaa besluttede, da deres Foregivende var rigtig, — og requirerede atter 4re Fartøier for at transportere dette Regiment.

Regimentet du Roi var indskibet Kl. 12 om Middagen den 9de og Infante den 10de om Natten Kl. 1 slet. Begge Regimenter presserede, da de eenstemmig sagde, at Revolutionen i Fyen var saa stærk, og de skulde søge at berolige deres Landsmænd; de bad mig derfor som Cammerat og ærlig Mand at sætte alting paa det hastigste istand, som jeg ogsaa gjorde efter strengeste militair Pligt, da jeg ingen Ordre havde at forholde dem noget. Hr. Oberst v. Sames, som forstaaer det spanske Sprog, har læst Ordren fra Oberst de Lastres og haver sagt mig, at dens Indhold var ganske overensstemmende med det, som jeg allerede har anført, nemlig: at en Revolution var udbrudt i Fyen imellem de spanske Tropper, og at de skulde over for at bringe dem til Rolighed. De bad mig derfor om den hastigste Foranstaltning.

Jeg har strax igaar nedsat en Commission bestaaende af en Commandantskabsofficer, en Magistratsperson, 1 Cursmed og 1 Hestehandler for at undersøge Tilstanden af Hestene her i Byen (fra) Regimentet du Roi, som tilhører min Commandantskabsdistrict.

Der er given en Anordning af Stiftamtmanden og mig underskreven, at enhver Borger og Vært maa indestaae for

at brække op herfra for at marschere til Fyen og om muligt at indskibe sig herfra eller fra Aarhus, haver ligeledes afgivet samme Ordre til Regimentet Rey, vil Deres Højvelbaarenhed allerede være underrettet om alt, som vedkommer denne pludselige Afmarsch.

At Regimentet Infante afmarscherer om 2de Timer herfra til Aarhus tilligemed alle de Syge, som kan transporteres, giver jeg mig den Ære herved at tilmelde til fornøden Efterretning, men indseer den Uleilighed, denne Marsch og Regimentets Ankomst til Aarhus vil foranledige.

Commandantskabet i Randers 9de August 1808 Kl. 3 slet om Morgenen.

Sames.

Til Commandantskabet i Aarhus.

Hestenes gode Behandling og Vartning, og hvem som overbeviises at have forsømt noget, bliver alvorlig straffet. Al tilbageladte Eqvipage, saavel af Officererne som Soldater, er Værten ansvarlig for, ingen Kjøb eller Fordring er gyldig; alting leveres tilbage; hvo, som overbeviises at fortie eller fordølge noget, kan vente stor Straf. Idag er anordnet her i Byen, at i hver Rode gaaer 2de Mænd omkring for at eftersee Hestene og al efterladte Effecter, og i Landsbyerne 2de Mænd i samme Anledning. Herover forventer jeg iaften samtlige Rapporter eller i det seneste imorgen Middag.

For Regimentet l'Infantes Heste og Eqvipage kan jeg ikke indestaae, da disse ere meget uordentlig indrykket i deres anviste Cantonnementsquarterer, have deres Heste bundne ved Træer, Døre og lode dem løbe i Marken; man har fundet adskillige Ting paa Landeveien. Saa meget mig muligt er, skal jeg søge at faae bemeldte Regiments Tøi og Heste samlede igjen. — Dette har Bønderne først idag meddeelt mig.

Mange Heste af Regimentet l'Infante skal have smitsom Syge, og Oberstlieutenanten af Regimentet bad mig ogsaa at lade dræbe dem, men da jeg ingen skriftlig Ordre haver derfor, saa udbeder jeg mig først nærmere Ordre.

Det er alt, hvad jeg kan melde om disse Regiments Afmarch herfra. Havde jeg vidst de Ordres før eller havt mindste Vink om Tingene, som kommer mig 24 Timer efter deres Afseiling til Hænde, saa skulde vist ingen have kommet ud af Aarhus Havn, det maatte have kostet, hvad det havde villet.

De have ved deres Bortgang bedet mig at udbetale til dem, som passer deres Heste, paa hver Sted daglig 2 Rdlr. og til Underofficererne, som haver Inspection, 1 Rdl., hvilket de lovede at betale igjen ligesom al Proviant, de fik med paa Skibene — og hvad Overfarten kostede.

Om Eftermiddagen 1 Time efter, at Regimentet du Roi var afseilet, kom 2 Breve med 3 Segl fra General Kindelan til begge Regimenter; med den eene til du Roi sendte jeg strax en Baad efter, og da Baaden naaede dem, lagde sig alle 4te Skibe

for Anker, hvor de blev liggende 1 Times Tid, og man kunde see Patrouille Baaden seile imellem dem; derefter lettede de Anker og bortseilede. Oberstlieutenanten af Regimentet Infante kom og forsikkrede mig i fleres Paahør, at det var Ordre til hastig Afseiling, da Urolighederne tiltog i Fyen.

Aarhuus Commandantskab den 12te August 1808.

	ærbødigst
Til Généralcommandoen	<i>D. M. R. V. v. Gersdorff,</i>
i Nørrejylland.	Commandant.

Nr. 42. Rapport fra Oberst *Sames* til Generalkommandoen i Nørrejylland (Krigsministeriets Arkiv).

Fra Commandantskabet
i Randers.

Melding.

I denne Nat Kl. 11 $\frac{1}{2}$ slet kom en Adjudant af Regimentet Infante til min Bopæl og forlangte at tale med mig, og da jeg lod ham komme ind, bad han mig at følge med ham til Regimentscommandeuren, som havde modtaget særdeles vigtige Ordre fra den spanske commanderende General i Fyen, og i hvilken Anledning bemeldte Regimentscommandeur ønskede at tale med mig ufortøvet.

Da denne Invitation paa denne Tid af Natten forekom mig meget fordægtig, og da jeg ansaae det under mit Commandoes Værdighed at tilslaae Hr. Oberstlieutenant Astrandis Indbydelse, saa svarede jeg til Officeren, at jeg var hjemme og vilde modtage ham hos mig, naar han vilde behage at uleilige sig.

Imidlertid at Adjudanten bragte mit Svar, lod jeg strax i al Stilhed sammenkalde det nærmest liggende Mandskab for mit Quarter, avertere Hr. Ritmester v. Wittrog strax at lade sadle og samle Dragonerne for i alle Tilfælde at være forberedt til at handle med Kraft. Forinden Regimentscommandeuren kom til mig, var min hele Garnison under Gevær og paraderede paa dens Allarmplads.

Strax efter Hr. Oberstlieutenant Astrandis Ankomst, med hvilken fulgte nogle Stabsofficerer og den spanske Artilleriofficer, som havde bragt de Ordres, han havde erhholdet, meddeelte han mig, at Regimentet skulde brække op herfra om 1 Time og marschere til Fyen, og at de fornødne Vogne og Forspandsheste maatte møde snaarest muligt til at transportere Eqvipagen.

Da jeg lovede strax at foranstalte Udførelsen af denne Begjæring, spurgte Regimentscommandeuren, om jeg kunde forskaffe ham saa mange Fartøier, paa hvilke hans hele Regiment enddog uden Heste kunde blive embarqueret her i Fjorden eller i modsat Fald angive et Punkt paa Kysten, hvorfra de kunde tage Overfarten til Fyen.

Mit Svar var kort og bestemt, nemlig at de faa Skibe, som laae her, var ikke i den Tilstand at kunne strax gaae tilsøs, og at det væsentlige manglede, nemlig Søefolk og den Tilladelse fra den commanderende General, forinden saadant kunde blive tilstaaet.

At dette Svar gjorde meget Indtryk paa de nærværende, kunde jeg lettelig mærke, men da det var dem meget magtpaarliggende at tage en Resolution, og man forlangte min Formening, meddelte jeg Regimentscommandeuren, at dersom Regimentet Rey var allerede embarqueret i Aarhus, som de paastode vilde ske, troede jeg, at denne Søhavn vilde være den mest beqvemme, fra hvilken de kunde erholde de Midler, de kunde behøve til at iværksætte Overfarten, naar denne Tilladelse blev dem tilstaaet fra den commanderende General.

Forinden Regimentscommandeuren forlod mig, bad han mig især at anmode Generalcommandoet om dets kraftige Assistance til at kunne iværksætte og adlyde den modtagne Ordre, da Reisen herfra til Fredericia var for lang og vilde medtage for lang Tid.

Ved at opfylde sidstbemeldte Begjæring vil Generalcommandoet sikkert indsee, at denne pludselige Afmarsch og det Ønske at blive indskibet opdager visse Omstændigheder, der skjule de store Evenements, som ere skeete allerede eller endnu forestaae.

At det spanske Regiments Afmarsch ifølge nogle af dets

Officerers Formening spaaer intet godt for dem haver disse tydeligen tilkjendegivet, saavel som at Aarsagen til denne Omstændighed er en Følge af det, som er foregaaet i Spanien.

Dersom Generalcommandoet vil bæare mig med et Svar og Resolution, som jeg kunde tilstille idag Commandeuren af Regimentet Infante, vil samme, omendskjøndt evasive, desuagtet overbeviise vedkommende, at jeg haver anbefalet hans Begjæring til Generalcommandoets gunstige Bønhørelse.

Da jeg forudseer, at Afmarschen af Regimentet neppe skeer forinden Kl. 4 slet, vil jeg ikke opholde denne Melding, men derimod, for at vinde Tid, afsende samme i dette Øieblik.

Commandantskabet i Randers den 9de August 1808, Kl. 2 $\frac{3}{4}$
om Morgen.

underdanig

v. Sames.

Til Generalcommandoen
over Nørre Jylland.

Nr. 43. Meddelelse fra Pladskommandanten i Aarhus til Kommandantskabet i Kjerteminde (Krigsministeriets Arkiv).

Pro Memoria.

Herved tilkjendegives Commandantskabet i Kjerteminde, at Cavalleriregimentet du Roi uden Heste og Eqvipage kan ventes der med første føielige Vind, da samme — om muligt — her indskibes imorgen tidlig Kl. 7 slet. Dog er det en stor Hemmelighed, og jeg maa bede Commandantskabet ikke at lade sig mærke deraf, men jeg troer, det er min Skyldighed at avertere Dem derom.

De kan regne paa 400 Mand og 30 Officerer og ankomme med 5 Skibe i Følge.

Aarhus Commandantskab den 8de August 1808.

Til Commandantskabet
i Kjerteminde
paa Fyen.

D. M. R. V. v. Gersdorff,
Commandant.

Nr. 44. Indberetning fra Bernadotte til Kejsers Napoleon
(Archives historiques du ministère de la guerre, Paris).

9 août 1808.

Sire.

J'ai eu l'honneur de prévenir hier*) le Major Général de mes soupçons sur la fidélité du Marquis de la Romana; ces soupçons ne sont que trop réalisés; la lettre ci-jointe fera connoître à Votre Majesté, la manière horrible dont le Marquis m'a trompé. Un de mes aides de camp étoit encore avant-hier auprès de lui, et déjà, il avoit expédié secrètement les ordres pour l'embarquement de ses troupes, qu'il répétoit encore à mon aide-de-camp, en le congédiant, les plus fortes protestations de son zèle et de son dévouement à Votre auguste Personne.

Je transmettrai plus tard à Votre Majesté les détails de cette trahison; je me borne pour le moment, à en donner avis à Votre Majesté et à la prévenir que je marche contre les rebelles avec toutes mes troupes françaises. Si j'avois les moyens de passer de suite le petit Belt, je pourrois peut-être arriver encore à temps en Fionie pour déjouer le complot du Marquis, mais j'espère du moins sauver les trois Régiments de Cavalerie qui sont dans le Jutland et qui n'auront pu trouver, peut-être, assez promptement les moyens de passer en Fionie. Déjà mon avant-garde, sous les ordres du Général Veaux, arrive aujourd'hui à Fredericia. Je crains cependant qu'elle n'ait pu prévenir l'embarquement du Régiment de Zamora, infanterie; ce régiment a prêté serment avec acclamations; je mets sous les yeux de Votre Majesté la lettre**) que le Colonel m'a écrite à cette occasion. Si cet homme m'a encore trompé, quel fonds peut-on faire sur de telles gens.

J'espère toujours que le Marquis ne pourra pas emmener tout ce qui est en Fionie. Quant aux régiments d'infanterie de Guadalaxara et des Asturies qui sont en Seeland, j'ai écrit de

*) Se Nr. 21, Side 131.

**) Se Nr. 20, Side 130.

Skoleefterretninger

ved

Rektor Giersing.

1. Eksamener.

1. Afgangseksamen for studerende Disciple i 1904.

Der indstillede sig 24 af Skolens Disciple, 14 af sproglig-historisk og 10 af matematisk-naturvidenskabelig Retning, desuden 3 Privatister af spr.-hist. Retning.

Afgangseksamen 1904
(sproglig-historisk Retning).

Kandidaternes Navne.

	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk mundtl. og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk og Tysk*.	Historie.	Latin skriftl.	Lat. statarisk.	Lat. extempore.	Græsk.	Fysik.	Hoved- karakter.	Points.
R. K. V. Albertsen	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. +		mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	<i>Første Karakter.</i>	96 $\frac{2}{3}$
H. V. Berg	mg. ÷	mg.	mg. +	mg. +	mg. +	ug. +	tg. g.	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	84
J. A. A. Berner	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	ug.	tg. ÷	mg.	g. +	mg.	g. +	<i>Første Karakter.</i>	88 $\frac{1}{3}$
A. Bo	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	g. +	g.	g.	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	87 $\frac{2}{3}$
F. Busch	mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	tg. ÷	g. +	g.	g.	mg. ÷	<i>Tredie Karakter.</i>	64
T. Gredsted	mg.	mg. +	mg. ÷	mg.	g.	ug.	g. ÷	mg.	g. +	mg. ÷	mg.	<i>Første Karakter.</i>	91 $\frac{2}{3}$
E. K. Harder	mg.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	ug. ÷	mg.	ug.	g. +	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	<i>Første Karakter.</i>	90
P. Hey	mg.	g. +	mg.	g. +	mg. ÷	ug.	tg. ÷	mg.	g. +	mg.	ug. ÷	<i>Første Karakter.</i>	85 $\frac{1}{2}$
G. Jessen	g. +	g. +	g. +	g. +	mg. +	g. +	g. +	mg. ÷	mg.	mg. ÷	g. +	<i>Første Karakter.</i>	84 $\frac{1}{3}$
H. H. Lassen	mg. +	mg.	ug. ÷	g. +	ug. ÷	ug. ÷	g.	mg. ÷	g. +	mg.	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	93 $\frac{2}{3}$
K. Lassen	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	mg.	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. +	mg.	mg.	<i>Første Karakter.</i>	98
H. Møller	mg. ÷	mg. ÷	ug.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	g. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	<i>Første Karakter.</i>	93 $\frac{2}{3}$
A. J. Pedersen	mg.	mg. +	ug. ÷	mg. +	ug.	ug. ÷	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	mg. +	<i>Første Kar. m. Udm.</i>	104 $\frac{2}{3}$
W. Zachrisson	mg.	mg.	mg.	mg. +	mg. +	mg.	g. +	mg. +	mg.	mg. ÷	g. +	<i>Første Karakter.</i>	95 $\frac{1}{3}$
Privatister:													
A. Henningsen	mg. +	mg.	ug. ÷	ug. ÷	mg. *	mg. +	ug. ÷	mg. +	mg. +	mg. +	ug. ÷	<i>Første Karakter.</i>	103 $\frac{2}{3}$
A. H. S. Johansen	mg. ÷	g.	mg. +	ug. ÷	g. + *	mg. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	<i>Første Karakter.</i>	95
B. H. R. L. B. E. R. Thierry	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	g. *	g. +	mg. ÷	g.	mg. ÷	mg. ÷	g. +	<i>Første Karakter.</i>	86 $\frac{2}{3}$

Afgangseksamen 1904
(matematisk-naturvidenskabelig Retning).

Kandidaternes Navne.	Afgangseksamen 1904 (matematisk-naturvidenskabelig Retning).											Hovedkarakter.	Points.	
	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk mundtl. og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk og Tysk*.	Historie.	Aritmetik, skriftlig.	Aritmetik, mundtlig.	Geometri, skriftlig.	Geometri, mundtlig.	Fysik, mekanisk.			Fysik, kemisk.
H. Blegvad	mg. -	mg. -	mg.	mg.	mg. + *	ug. -	ug.	ug.	ug. +	mg. +	mg. +	mg.	<i>Første Karakter.</i>	101 ² / ₃
F. J. F. Dreyer	mg. +	mg.	mg. +	gg. +	gg. -	ug.	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg.	<i>Første Karakter.</i>	86
H. T. Grill	gg. +	gg. +	gg. +	gg. +	gg. +	ug. -	mg. +	mg. +	mg. +	gg. +	gg. +	mg.	<i>Første Karakter.</i>	85
P. Hansen	mg. -	gg. +	mg. +	gg. +	mg. -	mg. +	gg. +	mg.	gg. +	gg. +	mg. -	mg. -	<i>Første Karakter.</i>	85 ² / ₃
O. M. B. Hertz	gg. +	gg. +	mg. -	mg. -	mg. +	mg. +	gg.	mdl.	mg. -	ug. -	gg.	gg.	<i>Anden Karakter.</i>	74 ² / ₃
J. V. H. Kaas	mg. -	mg.	gg. +	mg. +	mg. +	ug. -	mg. +	ug. -	mg. -	mg. -	mg. +	mg. +	<i>Første Karakter.</i>	99
J. A. H. Karstens	mg. -	mg. -	mg.	gg. +	mg. -	gg. +	mg. +	gg. +	mg. -	gg. +	mg.	mg.	<i>Første Karakter.</i>	85
V. J. L. Lauesen	mg. -	mg. -	ug. -	ug. -	gg. +	mg. -	mg.	mg. +	ug.	mg. +	ug. -	gg.	<i>Første Karakter.</i>	93 ² / ₃
C. A. Møller	g. +	mg. -	ug. -	mg.	mg. +	gg.	ug. -	mg. -	mg. +	ug. -	mg.	mg.	<i>Første Karakter.</i>	94
G. N. O. Thage	mg.	mg.	ug. -	mg. +	ug. -	ug. -	ug.	ug.	ug.	ug. -	ug.	ug.	<i>Første Kar. m. Udm.</i>	107

Opgaverne ved den skriftlige Del af denne Eksamen var følgende:

1. Dansk Stil (bunden Opgave). Om England som Grundlægger af Kolonier.

2. Dansk Stil (fri Opgave). Fordele og Farer ved et selskabeligt Liv.

3. Fransk Stil. Da Natten kom, blev Cromwell grebet af stærk Uro; han talte med lav og afbrudt Røst: »Sandelig Gud er god. Jeg vilde ønske, at jeg maatte leve for at tjene Gud og hans Folk; men mit Værk er fuldbragt. Gud vil være med sit Folk.« Man bød ham noget at drikke, idet man opfordrede ham til at sove. »Jeg vil hverken drikke eller sove,« svarede han. »jeg maa drage afsted.« Solen var ved at staa op; det var den 3die September. hans lykkelige Dag, Aarsdagen for hans Sejre ved Dunbar og Worcester. Ved et underligt Træf havde den Nat, som nu var gaaet til Ende, været meget stormende; et hæftigt Uvejr anrettede mange Ulykker til Søs og til Lands. Cromwell faldt igen hen i en Sløvhedstilstand, af hvilken han ikke vaagnede op mere. Mellem Kl. 3 og 4 om Eftermiddagen, da han allerede for nogen Tid siden havde mistet Bevidstheden, drog han et dybt Suk; de tilstedeværende gik hen til hans Seng; han var da lige død.

4. Latinsk Version. *Serius omnino, patres conscripti, quam tempus reipublicæ postulabat, aliquando tamen convocati sumus; quod flagitabam equidem cotidie, quippe cum bellum nefarium contra aras et focos, contra vitam fortunasque nostras ab homine perditio non comparari sed geri jam viderem. Quid igitur exspectamus, cum non exspectet Antonius? quousque tantum bellum, tam crudele, tam nefarium privatis consiliis propulsabitur? cur non quam primum publica iis accedit auctoritas? C. Cæsar adulescens incredibili ac divina quadam mente atque virtute tum, cum maxime furor arderet Antonii, cumque ejus a*

Brundisio crudelis et pestifer reditus timeretur, nec postulantis nec cogitantibus nobis, ne optantibus quidem, quia non posse fieri videbatur. firmissimum exercitum ex invicto genere veteranorum militum comparavit patrimoniumque suum in reipublicæ salute collocavit. Cui quamquam gratia referri tanta non potest, quanta debetur, habenda tamen est tanta, quantam maximam animi nostri capere possunt. Quis enim est tam ignarus rerum, tam nihil de republica cogitans, qui hoc non intellegat, si M. Antonius a Brundisio cum iis copiis, quas se habiturum putabat, Romam, ut minabatur, venire potuisset, nullum genus eum crudelitatis præteriturum fuisse? quippe qui in hospitis tectis Brundisii fortissimos viros optimosque cives jugulari jusserit, quorum ante pedes ejus morientium sanguine os uxoris respersum esse constabat. Hac ille crudelitate imbutus, cum multo nobis omnibus veniret iratior, quam illis fuerat, quos trucidarat, cui tandem nostrum aut cui omnino bono pepercisset? Qua peste rempublicam privato consilio (neque enim fieri potuit aliter) Cæsar liberavit; qui nisi in hac republica natus esset, rempublicam scelere Antonii nullam jam haberemus. Sic enim perspicio, sic judico, nisi unus adulescens illius furentis impetus crudelissimosque conatus cohibuisset, rempublicam funditus interituram fuisse. Cui quidem hodierno die, patres conscripti (— nunc enim primum ita convenimus. ut illius beneficio possemus ea, quæ sentiremus, libere dicere —), tribuenda est auctoritas, ut rempublicam non modo a se susceptam, sed etiam a nobis commendatam possit defendere.

5. Aritmetisk Opgave.

1. Find de hele Værdier af x og y , der tilfredsstiller Ligningen

$$x^2 - y^2 = p,$$

hvor p er et Primtal.

2. Af to Størrelsen, x og y , dannes to andre, x_1 og y_1 , ved Ligningerne

$$x_1 = ax + by + c$$

$$y_1 = \alpha x + \beta y + \gamma$$

Af disse dannes atter to andre Størrelser, x_2 og y_2 , ved to Ligninger af samme Form, nemlig

$$x_2 = ax_1 + by_1 + c$$

$$y_2 = \alpha x_1 + \beta y_1 + \gamma$$

Find de tre Koefficienter a , b og c udtrykte ved de tre andre α , β og γ , naar x_2 og y_2 skal være identisk lige store med henholdsvis x og y .

Alle Koefficienterne antages at være forskellige fra Nul.

3. I en uendelig, rent periodisk Kædebrøk bestaar Perioden af 5 ufuldstændige Kvotienter, som alle er positive hele Tal; den 4de Konvergent er $\frac{1}{5}$, og den 5te $\frac{2}{13}$. Find Kædebrøken og Periodens ufuldstændige Kvotienter.

6. Geometrisk Opgave.

1. Konstruer en ret Linie, som er parallel med de parallelle Sider i et givet Trapez, og som halverer dets Areal.

2. Alle Siderne i en retvinklet Trekant, hvis ene Vinkel er 30° , er delte indvendig, efter samme Omløbsretning, i Forholdet 1:2. Find Vinklerne i den Trekant, der har Delingspunkterne til Vinkelspidser.

3. En vilkaarlig ret Linie gennem et givet Punkt P skæres i A og B af en given Parabel med Brændpunktet F ; L er Ledelinens Skæringspunkt med den rette Linie, der gaar gennem Midtpunktet af Korden AB og er parallel med Parablens Akse. Find det geometriske Sted for Skæringspunktet mellem Linierne PAB og LF .

7. Beregningsopgave.

Et Legeme er begrænset af to Rektangler $ABCD$ og $A_1B_1C_1D_1$ ($AB \neq A_1B_1$ og $AD \neq A_1D_1$) samt fire Trapezer; det Hjørne, hvis Toppunkt er A , har Kanterne AB , AD og AA_1 . Beregn dette Legemes Rumfang, naar følgende Størrelser er givne:

$$\angle A_1AB = 53^\circ 49' 8''; \angle A_1AD = 76^\circ 21' 14''; AA_1 = 4,185; AB = 5,283; AD = 4,712; A_1B_1 = 3,825; A_1D_1 = 2,174.$$

8. Projektionstegning.

En given Plans vandrette og lodrette Spor danner med

Grundlinien Vinkler, der er henholdsvis 60° og 15° . Tegn Billederne af en ret Linie, som ligger i denne Plan og er vinkelret paa dens vandrette Spor.

Et Stykke ab af denne Linie, hvis ene Endepunkt a ligger i den vandrette Billedplan, tages til Kant i en Tærning, der skal ligge saaledes paa Planen, at denne danner lige store Topplansvinkler med de to i ab sammenstødende Sideflader. Tegn denne Tærnings Billeder.

Tegn endelig det lodrette Billede af den Storcirkel i Tærningens indskrevne Kugle, der ligger i Diagonalplanen gennem ab .

Liniestykket ab maa vælges saaledes, at alle Tærningens Punkter kommer til at ligge i 1ste Rumvinkel. --- Tærningens Sideflader er ugenomsigtige.

2. Almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klases Eksamen.

Til almindelig Forberedelseseksamen indstillede sig 6 Disciple.

Til 4de Klases Eksamen indstillede sig 29 Disciple, 16 af den sproglig-historiske og 12 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, og 4 Privatister af den sproglig-historiske og 2 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Heraf bestod 28 Disciple og 4 Privatister.

Desuden indstillede sig til forskellige Tillægsprøver 20 Privatister, som havde bestaaet almindelig Forberedelseseksamen. I Januar indstillede 1 Discipel sig til Tillægsprøve i Latin og Græsk.

Almindelig Forberedelseseksamen 1904.

Navne.	Dansk, skriftl.	Dansk, mundtl.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geograf.	Regning, skriftlig.	Aritmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturlære.	Orden for skriftl. Arbejde.	Points.	Prøvens Udfald.
O. C. Berthelsen	ss. ÷	ss. +	g. ÷	g. +	mg. +	mg. ÷	mg.	mg.	mg.	mg. +	mg. +	ug.	g.	86 $\frac{2}{3}$	<i>Bestaaet.</i>
H. H. Bremer	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	ug.	mg. +	ug.	ug. ÷	ug.	mg. +	ug. ÷	mg. +	118	<i>Bestaaet.</i>
S. E. Eibye	ss.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	g. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	ss. ÷	ss. +	92 $\frac{3}{8}$	<i>Bestaaet.</i>
K. Fæster	ss. ss.	mg. ÷	mg.	mg.	mg. ÷	g.	mg. ÷	ug.	mg. +	mg. ÷	ug.	mg.	mg.	104	<i>Bestaaet.</i>
A. Malling-Holm	ss.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	tg. +	ss. ÷	ss. ÷	tg. +	ss. ÷	mg. ÷	mg. ÷	84	<i>Bestaaet.</i>
A. J. Schwanenflügel.	ss. +	mg. ÷	mg.	mg. +	ug. ÷	mg.	mg.	mg.	ss. +	ss. +	ss.	tg.	mg. ÷	97 $\frac{3}{8}$	<i>Bestaaet.</i>

I Juni—Juli 1904 og i Løbet af Skoleaaret 1904—1905 er afholdt følgende Tillægsprøver: A. R. Andersen: Latin g., Græsk mg. ÷. — C. E. Christiansen: Latin mg. ÷, Græsk mg. — J. O. R. Eriksen: Fransk mg., Latin ug. ÷. — S. C. Hansen: Latin mg. — K. K. F. Jakobsen: Dansk Stil g., Fransk g., Latin g. +. — A. V. C. Jørgensen: Fransk mg. +, Latin mg. ÷. — H. L. S. Larsen: Latin ug., Græsk ug. — V. Lundbeck: Fransk g. +. — J. P. N. Nøkkentved: Latin g. — J. R. E. Poulsen: Latin ug., Græsk ug. ÷. — T. E. K. Poulsen: Latin g., Græsk mg. — R. P. Pedersen: Latin g., Græsk g. +.

Følgende har bestaaet Prøven i Latin for Farmaceuter:

G. Busch mg., M. K. Rasmussen g. +, J. Sabroe ug., A. Petersen ug. ÷, A. Gunst mg. ÷, A. J. Schwanenflügel g., J. H. M. Hansen mg., N. Steenstrup mg., G. Gredsted mg. +.

Hovedeksamen for 4de studerende Klasse 1904.

Disciplenes Navne.	Dansk Stil.	Fransk.	Tysk.	Latin.	Græsk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Naturalære.	Points.	Points i Afslutningsf.
S. E. Berthelsen	g. +	mg.	mg.	g. g.	—	g.	mg.	ug. -	ug. -	mg.	mg.	71	31
P. N. Christensen	mg. g.	mg. g.	mg. g.	g. g.	mg +	g.	mg +	mg +	mg +	mg.	mg.	60	25
S. E. Claussen	mg. g.	mg.	ug. -	ug.	—	ug.	mg.	ug. -	ug. -	mg.	mg. +	82	39
H. H. L. Dahlerup	mg.	mg.	mg. +	mg. +	g. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	—	73	35
E. Dithmer	mg. g.	mg. g.	mg. +	g. +	mg. g.	ug. -	ug. -	ug. -	ug. -	g.	—	70	30
E. O. R. Folkmar	mg.	mg. +	ug.	ug.	ug.	ug. -	ug. -	ug.	ug. -	g.	—	82	39
L. Grønlund	g. g. +	g. +	mg.	g. +	—	g. +	mg.	mg. +	ug.	mg. +	mg.	65	26
H. H. M. Hansen	g. g. +	g.	mg. +	g. +	—	g. +	mg.	mg. +	ug.	mg. +	mg.	63	24
V. Heilmann	mg.	mg.	mg.	mg.	g. -	g. -	mg. -	g. +	g. +	g.	—	64	29
L. E. K. Hertel	mg. +	mg.	mg.	g. -	mg. -	g.	mg. -	g. +	g. +	g. +	—	61	29
K. V. B. Hertz	mg. -	ug.	mg. +	g. -	mg. +	—	mg.	g. -	g. -	g. -	—	59	26
J. H. M. Jensen	mg.	mg.	mg. -	g. +	—	ug. -	mg.	mg.	g. +	mg. +	ug. -	74	31
K. F. Jespersen	mg. -	mg. -	mg.	g.	mg.	mg.	ug. -	g. +	mg. -	g.	—	66	29
H. E. E. Koch	mg. -	mg. -	ug. -	g. -	mg.	g. +	mg.	g.	g. +	mg.	—	63	30
K. St. Madsen	ug. -	mg. -	mg. +	g. -	—	mg.	ug.	mg.	mg. -	mg.	mg. -	68	28
P. T. Møller	ug. -	mg.	mg. +	g. +	mg.	mg. -	mg.	mg. -	g. +	g. +	—	60	22
V. T. S. Møllgaard	mg. -	mg.	ug. -	mg.	—	ug. +	ug. -	mg. +	ug. -	mg. +	ug. -	80	36
K. E. E. Nielsen	g. g. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg.	—	mg. +	mg. +	mg. +	mg.	—	74	35
P. A. C. Nielsen	g. g. +	mg. +	mg. +	mg.	—	mg. -	mg. -	mg. +	ug.	ug.	ug. -	77	35
P. V. Pedersen	g. g. +	mg. -	mg. +	mg. +	—	g.	mg. +	mg.	mg.	mg. +	g. +	72	35
O. J. Poulsen	g. g. +	mg. -	mg. +	g. +	—	g. +	g. +	g. +	g. +	g. +	g. +	60	29
S. C. Poulsen	g. g. +	g. +	mg.	g.	—	g. -	mg. -	g.	g.	ug. -	mg. +	60	28
L. M. Prinsholm	g. g. +	mg.	ug. -	mg. -	—	ug. -	mg. +	ug.	ug. -	ug.	ug. -	79	35
H. Rode	g. g. +	mg.	mg. +	mg.	ug. +	mg. +	ug.	mg. +	mg.	mg. +	—	77	36
E. Schaffalitzky	mg. -	ug. -	ug.	ug. -	ug.	ug.	ug.	ug.	mg. +	mg. +	—	84	38
H. C. Skalborg	g. g. +	g. +	mg.	mg. -	g. -	mg. +	ug. -	ug.	mg. -	g.	—	67	34
J. Skov	g. g. +	mg.	mg. -	g.	mg.	mg.	ug. -	ug. -	g. +	g.	—	57	29
H. Tange	mg. -	mg. -	mg. -	g. +	g. +	mg.	mg. -	g.	mg.	mg.	—	64	27
Privatist J. B. V. Borgen	g. +	ug. -	g.	ug. -	mg. -	mg. +	g. +	g.	g. -	mg. +	—	61	22
— K. B. Brendekilde	mg.	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	ug. -	mg. -	mg.	—	75	33
— J. C. Dreyer	mg. -	mg. +	mg. -	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	ug. -	mg. -	mg. +	—	79	37
— S. Møller	ug. -	mg.	mg.	mg. -	mg. +	mg. +	g. +	g. +	mg. -	mg. -	—	71	31

Opgaverne ved den skriftlige Del af almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klasses Hovedeksamen var følgende:

1. Dansk Stil.

Om de vigtigste Formaal for Rejser og om Forskellen paa Rejser i gamle Dage og nu.

2. Engelsk Version. (Alm. Forb.).

At the best inn of the city of York there once arrived a traveller who, after taking a splendid lunch, asked if there was anything to be seen in town besides the Cathedral. »Well«, said the innkeeper, »there is a robber to be *tried*¹⁾ to-morrow *in court*²⁾, and if you would like to be present, I might get you a good seat.« The stranger said, he would as well see that as anything else, and a seat was procured for him beside the *judge*³⁾. The trial went very much against the prisoner, and the judge asked him what he had to say in his defence. »I am innocent, though I cannot prove it«, said he in a sad voice; but suddenly, fixing his eyes on the stranger beside the judge, he cried, »still there sits a gentleman who could prove my innocence«. He said, that on the very day he was *charged with*⁴⁾ having committed the crime, he had carried that gentleman's box from the *pier*⁵⁾ to the inn at Dover. The stranger said, that a person very much like the prisoner had certainly carried his baggage to his inn at Dover, but he would not swear that it was the same man nor the day *indicated*⁶⁾. »Have you no *memoranda*«⁷⁾, said the judge. »Certainly, but my note-book is at my hotel.« »Let it be fetched«, said the judge. This was done, and in the mean time the prisoner put some questions to the stranger, which *corroborated*⁸⁾ his story, and when the book was brought, the date was found *to correspond*⁹⁾. After some more questions to the prisoner and to the stranger the judge became convinced of

¹⁾ *to try*, at forhøre. ²⁾ *in court*, for Retten. ³⁾ *judge*, Dommer. ⁴⁾ *charged with*, anklaget for. ⁵⁾ *pier*, Skibshro. ⁶⁾ *indicated*, angiven. ⁷⁾ *memoranda*, Optegnelser. ⁸⁾ *to corroborate*, at bestyrke. ⁹⁾ *to correspond*, at stemme.

the truth of the prisoner's story, and the latter was *acquitted*¹⁰⁾, But unfortunately, a week afterwards both the prisoner and the stranger were arrested for *burglary*¹¹⁾.

¹⁰⁾ to *acquit*, at frikende. ¹¹⁾ *burglary*, Indbrudstyveri.

3. Aritmetisk Opgave.

1. A, som den 1. Juli 1898 havde indsat et Beløb af 673,58 Kr. i en Sparekasse, kunde den 1. Juli 1903 have hævet 800 Kr., hvortil det med Renter og Renters Renter var vokset i det nævnte Tidsrum. Hvilken Sum vil han da kunne hæve, naar han lader Beløbet staa til den 1. Juli 1904?

2. Angiv de Værdier af x , for hvilke Brøken

$$\frac{2x^2 - 9x + 9}{6x^2 - 7x - 3}$$

bliver Nul, uendelig, positiv, negativ.

3. Fra Skanderborg til Silkeborg løber 3 Jærnbantog A, B og C. Tog A bruger 10 Minutter mere til Turen end B, men 40 Minutter mindre end C, idet dets Køre-hastighed (den i Timen gennemløbne Vej) er $6\frac{1}{2}$ Kilometer mindre end Køre-hastigheden for B, men $12\frac{2}{3}$ Kilometer større end for C.

Hvor mange Timer er Tog A om Turen, og hvor stor er dets Køre-hastighed?

4. Geometrisk Opgave.

1. I Trekant ABC er D et vilkaarligt Punkt i AB; E og F er Punkter i henholdsvis BC og CA saaledes beliggende, at $DE \neq AC$ og $DF \neq BC$.

Bevis: $CF \cdot CE = AF \cdot BE$.

2. Højden paa Grundlinien i en ligebenet Trekant er dobbelt saa lang som Diameteren i den indskrevne Cirkel. Find Trekantens Sider og Areal, udtrykte ved Cirkelens Radius r .

Tegnes den Tangent til Cirklen, som er parallel med Grundlinien, fremkommer der en ny ligebenet Trekant; find dennes Sider, indskrevne Cirkels Radius og Areal, ligeledes udtrykte ved r .

3. Tegn 2 parallelle Tangenter til en Cirkel. Konstruer dernæst en tredje Tangent saaledes, at Røringspunktet deler det

Stykke af den, der ligger mellem de to første, i Dele, der forholder sig som 2 til 3. Der forlanges kun een Løsning.

5. Praktisk Regning (Alm. Forb.).

1. Et Parti Fyrrebræder er købt i Finland for 8 £ 12 sh. 6 d. pr. Standard, hvortil kommer Fragt 18.60 Rmk. pr. Standard, Told og Vareafgift 8 Øre pr. Kub.; og andre Udgifter, der i alt beløber sig til $2\frac{2}{3}$ pCt. af Indkøbsprisen i Finland. Hvor stor bliver i danske Penge den samlede Udgift pr. Standard? (1 £ = 20 sh. à 12 d., 1 d. = $7\frac{1}{2}$ Øre; 100 Rmk. = 88,50 Kr.; 1 Standard = 165 Kub.).

Naar Bræderne er 12' lange, $7\frac{1}{2}$ " brede og $1\frac{1}{3}$ " tykke, hvor mange af dem gaar der da paa 1 Standard, og hvor meget skal man i Udsalg tage for hver Tylt (12 Stkr.) af dem for at tjene 20 pCt.?

Brædernes Kubikindhold = Produktet af Længde, Bredde og Tykkelse.

2. En Kaffehandler danner af 3 Sorter raa Kaffe, Nr. 1. Nr. 2 og Nr. 3, en Blanding paa 90 \bar{a} , som indeholder $3\frac{1}{2}$ Gange saa mange \bar{a} af Nr. 2 som af Nr. 1 og $1\frac{2}{7}$ Gange saa mange \bar{a} af Nr. 3 som af Nr. 2.

Han lader denne Blanding, af hvilken han har betalt Nr. 1 med 1,29 Kr., Nr. 2 med 0,99 Kr. og Nr. 3 med 0,73 Kr. pr. \bar{a} , brænde og male, hvilket koster 3,60 Kr. i alt; derefter sælger han Kaffen, som ved Brændingen og Malingen er svundet noget, for 1,36 Kr. pr. \bar{a} og tjener derved 19 pCt.

Hvor mange pCt. var den raa Kaffe svundet?

2. Lærerpersonalet.

Under 20. Juni udnævntes cand. mag., konst. Lærer (Adjunkt) A. W. Herløv-Müller til Lærer (Adjunkt) fra 19. August.

Under 19. Januar udnævntes Adjunkt N. C. G. Teisen til Overlærer.

3. Disciplene.

Efter forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 225. Af disse forlod 24 Skolen efter bestaaet Afgangseksamen for studerende; 6 efter bestaaet Alm. Forberedelseseksamen.

Af de tilbageblevne 195 opflyttedes af 5te Klasses 19 Disciple 18; af 4de stud. Klasses 30 D. 29; af 3die stud. Klasses 21 D. 20; af 3die Realklasses 5 D. 5; af 2den stud. Klasses 31 D. 31; af 2den Realklasses 7 D. 5; af 1ste stud. Klasses 35 D. 30; af 1ste Realklasses 5 D. 4; af 1ste Mellemlasses 41 D. 37.

Under 4de Klasses Eksamen udgik af 4de Kl. O. Schæffer, efter Eksamen af 4de stud. Kl. C. E. W. Winther, af 3die stud. Kl. P. E. Schnakenburg og E. V. Sabroe, af 2den stud. Kl. H. Ravn og P. I. Bie Nielsen, af 1ste stud. Kl. H. J. Hansen, O. F. R. Kier og af 1ste Melleml. A. Christiansen. Derimod optoges 56 Disciple, saa at Antallet ved det nye Skoleaars Begyndelse var 242.

I Løbet af Skoleaaret udgik 7 Disciple: af 2den Realkl. A. H. Ernst, af 3die stud. Kl. H. M. G. Jørgensen, af 3die Realkl. E. A. Johannesen, af 1ste Melleml. A. Danielsen, af 4de stud. Kl. A. Møller, af 5te Kl. O. J. Poulsen, af 3die Realkl. G. E. Wiingaard.

Den 3die Febr. mistede Skolen en af sine bedste Disciple, idet H. C. Chr. Hansen i 2den Kl. efter faa Dages Sygeleje døde af Lungebetændelse. Han var en god og dygtig Dreng med et lyst og frejdigt Sind, lige afholdt af Lærere og Kammerater.

I Løbet af Skoleaaret optoges 3 Disciple, saa at Antallet nu er 237, der er fordelt i de forskellige Klasser, som følgende alfabetisk ordnede Liste udviser. Ved de nyoptagne er de fuldstændige Navne, Fødselsdag og Faderens Stilling og Opholdssted angivne.

VI Klasse. 1. N. F. Balslev. 2. H. Boeck. 3. V. Gottschalch*). 4. H. H. Henningsen. 5. E. E. Jensen. 6. S. E. Krarup*). 7. S. Lomholt. 8. V. Lomholt*). 9. O. J. V. Løngreen. 10. J. E. S. Møllgaard. 11. K. E. C. Nielsen*). 12. H. P. A. Pedersen. 13. J. J. Rasmussen. 14. J. J. G. Schousboe. 15. R. J. Storm. 16. R. B. Teglbjærg. 17. T. R. Reedts Thott*). 18. J. P. C. V. Waagensen.

V Klasse. 1. Andreas Reinholdt Andersen (S. af Lokomotivfører A., Nyborg, f. $1^2/1$ 85). 2. S. E. Berthelsen*). 3. P. N. Christensen. 4. S. E. Claussen*). 5. H. H. L. Dahlerup. 6. E. Dithmer. 7. E. O. Folkmar. 8. L. Grønlund*). 9. H. H. M. Hansen*). 10. Søren Christian Hanssen (S. af Kantor H., Nyborg, f. $1^2/7$ 87)*). 11. V. Heilmann. 12. L. E. K. Hertel. 13. K. V. B. Hertz. 14. Martin Henrik Jacobsen (S. af Sagfører J., Odense, f. $3^0/3$ 86). 15. K. K. F. Jakobsen*). 16. J. H. N. Jensen*). 17. K. F. Jespersen. 18. Aage Valdemar Carl Jørgensen (S. af Sparekassebogholder J., Nyborg, f. $1/4$ 88)*). 19. H. E. E. Koch. 20. H. C. K. Langkilde. 21. K. S. Madsen*). 22. P. T. Møller. 23. V. T. S. Møllgaard*). 24. K. E. E. Nielsen. 25. P. A. C. Nielsen*). 26. Johannes Peter Nielsen Nøkkentved (S. af Læge N., Tranekjær, f. $2^5/9$ 88)*). 27. P. V. Pedersen*). 28. Rasmus Peder Pedersen (S. af Mølle-ejer P., Ryds Mølle, f. $1^4/11$ 85). 29. Johannes Rudolf Emil Hansen Poulsen (S. af Gæstgiver P., Nyborg, f. $9/12$

*) Hører til den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

85). 30. S. C. Poulsen*). 31. L. M. Prindsholm*). 32. H. Rode. 33. E. Schaffalitzky de Muckadell. 34. H. C. Skalberg. 35. J. Skov. 36. H. Tange.

IV Klasse. a) stud. Disciple. 1. C. G. Christensen*). 2. P. C. Gjelstrup. 3. H. Hansen. 4. H. A. B. Hertz. 5. H. Hjort. 6. H. S. Jernfelt*). 7. E. Hempel Jørgensen*). 8. C. A. Jørgensen*). 9. A. M. Larsen. 10. J. P. Lauritsen. 11. E. Markussen. 12. J. Ph. Møller. 13. T. E. Møller*). 14. K. H. E. Nielsen. 15. J. H. Pilegaard. 16. E. J. Poulsen. 17. V. M. A. Talleruphus. 18. J. P. Thrane. 19. N. V. J. Teisen.

b) Realister. 1. F. Ahlefeldt-Laurvig. 2. Ph. M. Holm. 3. A. G. H. Nielsen. 4. A. K. Nissen. 5. C. C. F. Siewecke.

III Klasse. a) stud. Disciple. 1. A. G. Andersen. 2. E. Christensen*). 3. A. J. B. Dreyer*). 4. A. C. F. Sporon-Fiedler*). 5. P. G. A. Gredsted*). 6. C. J. Hansen*). 7. E. Hansen. 8. C. V. Fogh-Hansen. 9. C. H. Jacobsen*). 10. E. J. Jespersen*). 11. H. S. de D. de Jonquières. 12. J. H. Jørgensen. 13. J. Jørgensen. 14. T. A. Jørgensen. 15. L. V. Krarup*). 16. L. H. Lange*). 17. H. C. L. Langkjær. 18. H. O. Larsen*). 19. S. A. Larsen*). 20. Vagn Ejnar Larsen (S. af Gaardmand L., Hillerslev, f. $\frac{4}{3}$ 88). 21. Hans Holten Lützhöft (S. af Stiftsprovst L., Odense, f. $\frac{30}{10}$ 89)*). 22. K. L. Petersen*). 23. V. Petersen*). 24. E. V. Rasmussen*). 25. V. Rasmussen*). 26. B. J. Schack. 27. O. Schaffalitzky de Muckadell*). 28. A. H. Schaldemose. 29. O. A. Schnakenburg*). 30. A. B. Schultz*). 31. P. H. Strøm. 32. E. V. Thornye*).

b) Realister. 1. E. O. S. Christiansen. 2. P. Gerlach. 3. C. H. Stærmosé.

*) Hører til den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

II Klasse. a) stud. Disciple. 1. A. Ernst. 2. Henrik Brock (S. af Distriktslæge B., Rudkjøbing, f. $^{11}/_{11}$ 91.). 3. K. F. Frølich. 4. C. F. Lund Hansen. 5. H. F. Bramming Hansen. 6. T. P. Herse. 7. J. Juel Jensen. 8. P. W. Jensen. 9. P. C. Jespersen. 10. J. C. V. Johansen. 11. A. N. Jørgensen. 12. H. H. Jørgensen. 13. J. Hempel-Jørgensen. 14. J. Jørgensen. 15. M. L. Knudsen. 16. C. P. Kofoed. 17. Frederik Lersey (S. af Direktør L., Odense, f. $^{10}/_{1}$ 92). 18. C. C. Møller. 19. S. Hindse-Nielsen. 20. Poul Reitzel Nielsen (S. af Jernbaneassistent N., Odense, f. $^{6}/_{5}$ 91). 21. A. Rybner Petersen. 22. P. Prip. 23. J. B. Rasmussen. 24. Ove Stefan Rasmussen (S. af Førstelærer R., Rynkeby, f. $^{26}/_{3}$ 90). 25. E. H. Schreiner. 26. A. E. Seebach. 27. O. L. V. Sommer. 28. H. M. Thornye. 29. A. Wiberg. 30. Aa. Wøldike.

b) Realister. 1. E. R. Crone. 2. E. Gerlach. 3. P. Hempel Jørgensen. 4. P. Lauritzen. 5. A. Nygaard. 6. H. Schwanenflügel.

2. Mellemskoleklasse. 1. F. P. Allerup. 2. N. J. O. Andersen. 3. P. H. Bloch. 4. A. Busch. 5. O. E. Busch. 6. I. E. A. B. Carstens. 7. Knud Angelo Christensen (S. af Sognepræst C., Særslev, f. $^{9}/_{2}$ 92). 8. S. A. Christensen. 9. M. Christoffersen. 10. S. A. N. Cronfelt. 11. K. Dahlerup. 12. K. P. Eriksen. 13. E. J. Frøhlich. 14. C. F. O. Hansen. 15. K. E. Hansen. 16. N. C. Hansen. 17. V. Hansen. 18. H. G. C. K. Hansen Harnfeldt. 19. Ebbe Hey (S. af Konsul H., Odense, f. $^{10}/_{6}$ 92). 20. A. C. Hjort. 21. T. Hjort. 22. T. C. Høegh. 23. S. T. Nygaard Jensen. 24. F. de D. de Jonquières. 25. P. E. S. Jørgensen. 26. E. W. Kjær. 27. Carl Aage Kofoed (S. af Forretningsfører K., Odense, f. $^{13}/_{8}$ 92). 28. H. P. B. Lange. 29. J. P. G. R. Larsen. 30. R. Oest Larsen. 31. M. O. Lehmann. 32. Kai Peter Lauritz Bernhard Leth (S. af afd. Fabrikant L., København, f. $^{2}/_{8}$ 91). 33. G. H. Møller. 34. H. T.

H. Nielsen. 35. T. F. Enrum Nielsen. 36. P. Esbjerg Pedersen. 37. C. Munch Petersen. 38. Johannes Ingomar Petersen (S. af Sognepræst P., Tommerup, f. $14/4$ 92). 39. A. B. Prip. 40. M. F. Raffenberg. 41. H. L. Rasmussen. 42. P. J. B. Rasmussen. 43. Paul Valdemar Salto (S. af Kaptajn S., Odense, f. $5/12$ 90). 44. E. J. Schack. 45. Vilhelm Bendt Schaffalitzky de Muckadell (S. af Lensgreve S., Brobygaard, f. $21/4$ 92). 46. E. H. Schnakenburg. 47. J. O. Seedorff. 48. A. Dantzer Sørensen. 49. Axel Mathias Faccov Wassilefsky (S. af Kobbersmed W., Odense, f. $21/7$ 92).

1. Mellemskoleklasse. 1. Poul Albrethsen (S. af Toldassistent A., Odense, f. $22/5$ 93). 2. Kai Allerup (S. af Grosserer A. Odense, f. $20/3$ 93). 3. Anders Willy Wissing Andersen (S. af Herredsfuldægtig A., Odense, f. $26/12$ 93). 4. Frants Frederik Andersen (S. af Redaktionssekretær A., Odense, f. $16/12$ 92). 5. Frederik Christian Johan Barfoed (S. af Stiftskasserer B., Odense, f. $14/7$ 93). 6. Ove Emilius Heinrich Blumenhagen (S. af Smedemester B., Odense, f. $5/12$ 91). 7. Charles Harry Ivert Christensen (S. af Skomagermester C., Odense, f. $23/2$ 94). 8. Otto Christian Brandt Clausen (S. af Lærer C., Odense, f. $11/6$ 94). 9. Aksel Gredsted (S. af Overlærer G., Odense, f. $31/12$ 92). 10. Anders Magnus Hansen (S. af Hotelejer H., Odense, f. $23/1$ 93). 11. A. Hansen. 12. Niels Jørgen Hansen (S. af Snedker H., Odense, f. $3/10$ 92). 13. Harry Falch Haurowitz (S. af Stationsforstander, Kaptajn H., Ringe, f. $28/3$ 92). 14. Kaj Sigismund Albert Henriksen (S. af Kontorchef H., Odense, f. $10/7$ 93). 15. Valdemar Axel Henritzy (S. af Sproglærer H., Odense, f. $26/3$ 92). 16. Eggart Johannes Holm (S. af Købmand H., Odense, f. $24/10$ 91). 17. Harald Valdemar Axel Jacobsen (S. af Dyr læge J., Højby, f. $17/11$ 91). 18. Einar Tetens Jahn (S. af Grosserer J., Odense, f. $25/7$ 92). 19. Oscar Bay Jensen

- (S. af Viktualiehandler J., Odense, f. $2^4/7$ 92). 20. Oskar Christoffer Jørgensen (S. af Købmand J., Odense, f. $7/5$ 93). 21. Einer Karstens (S. af Snedkermester K., Odense, f. $6/3$ 92). 22. Christian Kier (S. af Direktør K., Odense, f. $2^4/5$ 94). 23. Svend Karl Jacob Kinch (S. af afd. Herreds- og Byfuldmægtig K., Assens, f. $2^6/11$ 92). 24. Otto Berner Lindegaard Knudsen (S. af Sagfører K., Odense, f. $1/1$ 93). 25. Hans Christian Amon Amonsens Kornerup (S. af Forpagter K., Gyldensteen, f. $1^6/8$ 92). 26. Georg Hubert Brorson Lange (S. af Købmand L., Odense, f. $2^2/1$ 93). 27. Antoni Samuel Larsen (S. af Fabrikant L., Odense, f. $1^8/4$ 93). 28. Karl Lersey (Broder til Nr. 17 i II Kl., f. $2^0/12$ 93). 29. Rudolph Lundbeck (S. af Handelsagent L., Odense, f. $2^9/1$ 94). 30. A. K. Mathiesen. 31. Carl Dideriksen Nielsen (S. af Tømrer N., Odense, f. $1^7/11$ 92). 32. J. B. Nielsen. 33. Hans Frederik Aage Juul-Pedersen (S. af Sagfører P., Odense, f. $3^1/8$ 93). 34. Aage Emil Petersen (S. af Forpagter P., Sofienlund, Ryslinge, f. $1^6/6$ 91). 35. Harry Fridleif Rahr (S. af Bankassistent R., Odense, f. $1/2$ 94). 36. Kaj Oscar Salto (Broder til Nr. 43 i 2. M. B., f. $2^1/1$ 92). 37. Kay Frederik Schmidt-Phiseldeck (S. af afd. Sognepræst S.-Ph., Odense, f. $2^5/8$ 94). 38. Max Axel Schreiner (S. af Kontorbestyrer S., Odense, f. $2^2/7$ 92). 39. Hans Verner Westergaard (S. af Guldsmedmester W., Odense, f. $2/2$ 93).
-

4. Undervisningen.

Alle Klasser har været delte undtagen VI, og i Religion V*).

Fagene har været fordelte saaledes:

Rektor: Latin i VI SS; Engelsk i V A; 1 Time Dansk i I. M. A og B (skriftl. Øvelser)	12	Timer.
Overlærer Schmidt: Matematik i IV A; Geometri i III B; Naturlære i hele Skolen undtagen i IV RS og i Mellemskolen	24	—
Overlærer, Dr. phil. Christensen: Geografi i IV B; Matematik i VI RS, V RS, III A og III B (Ar.); Naturlære i II M. A	31	—
Overlærer Gredsted: Latin i III A og B; Historie i VI og V A og B, II B og I M. A; Dansk i III A og I M. B	36	—
Overlærer Kaas: Engelsk i IV R; Latin i II A og B; Fransk i III A og B og II A og B	30	—
Overlærer Wilhjelm: Latin i V SS og IV A, Græsk i IV; Historie i IV B og III A	25	—
Overlærer Teisen: Religion i IV A, IV B, III A, III B, II A, II B, I A og I B; Dansk i IV B og III B; Historie i IV A og II M. A	24	—
Adjunkt Cronfelt: Matematik i IV B, II A og II M. A; Aritmetik i II B; Regning i I. M. A; Geometrisk Tegning i II B, IV og III RSR; Tegning i IV R; Skrivning i II M. A og B; Naturlære i IV RS, II M. B, I M. A og B	36	—

*) Et R efter Klassennummeret betyder Realklasse, et S studerende Klasse, RS realstuderende og SS sprogstuderende (sproglig-historisk) Afdeling af Klassen. Hvor Klasserne i Fællesfagene er delte i A og B, findes Realisterne i Afdelingen B.

Adjunkt Rasmussen: Naturhistorie i IV—II og I M. A og B; Historie i IV R og III B; Skrivning i IV R, III R. II R og II A og B	26	Timer.
Adjunkt Nielsen: Tysk i VI, III B, II M. A og I M. A; Matematik i II B (Geom.) og II M. B; Reg- ning i I. M. B; Tegning i III R og II R; Geo- metrisk Tegning i II A; Naturlære i V SS; In- spektion 1 Time	32	—
Adjunkt Black: Fransk i VI og V A og B; Engelsk i II M. B og III R; Dansk i I M. A; Oldsager i VI og V, IV og III Reals	26	—
Adjunkt, Dr. phil. Mortensen: Dansk i VI, V A og B og II M. A og B; Tysk i V, II M. B og I. M. B; Oldnordisk i V og VI	30	—
Adjunkt Herløv-Müller: Latin i V SS B og IV B; Græsk i VI, V, III; Engelsk i IV; Inspektion ved Sang 1 Time	36	—
Timelærer, cand. mag. Bardram: Dansk i IV A, II A og B; Tysk i IV A og B og R, III A, II A og B; Fransk i IV A og B; Engelsk i II R og II M. A	31	—
Timelærer, cand. mag. Leidersdorff: Geografi und- tagen i IV B, Naturhistorie i II M. A og B; Historie i II A, II M. B, I M. B	29	—
Pastor Barsøe: Religion i VI og V	2	—
Kordegner A. Nielsen: Sang i hele Skolen	7	—
Lærer Carlsen: Tegning i I. M. A og B og II M. A og B	6	—
Lærer Lundahl Nielsen: Religion i I. M. A og B	4	—
Gymnastiklærerne Nielsen og Seebach: Gymnastik i hele Skolen; desuden Skrivning, Hr. Nielsen i I. M. A og Hr. Seebach i I. M. B, hver	32	—
Skydeøvelserne, hvori med VI og V ogsaa IV R tager Del, har været ledede af Gymnastiklærerne Nielsen og Seebach.		

Følgende Pensa er i Aarets Løb gennemgaaede i de forskellige Klasser:

Dansk med Oldnordisk.

1. Mlmskl. B (Overl. Gredsted). Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog er benyttet til Læseøvelser, Samtale og Genfortælling. 8 Digte er lærte udenad. Grammatiske Øvelser, til Dels efter Boysens Ledetraad. Diktat eller Genfortælling hver Uge. Desuden oplæst af eller for Klassen Eventyr af H. C. Andersen, Chr. Winther: De to Venner og H. P. Holst: Den lille Hornblæser. — 1. Mlmskl. A (Adj. Black). Agerskov og Rørdams Danske Læsebog, S. 1—232, er benyttet til Oplæsning og Genfortælling. Udenad er lært: Oehlenschläger: Der er et yndigt Land; Lembcke: Vort Modersmaal; Ewald: Kong Kristian; Winther: Matrosen; Richard: Hr. Mikkell; C. Ploug: Plejebarnet. 8 Eventyr af Andersen er fortalte af Eleverne, 4 er blevne læste op af dem. Hver Elev har fortalt en selvvalgt Historie. Desuden er oplæst: Runeberg: Sven Due; C. Bagger: Den engelske Kaptajn; H. P. Holst: Den lille Hornblæser og i Tilslutning til et Digt i Bogen et Afsnit af Grundtvigs Oversættelse af Bjovulfs Drapa. Diktat eller Genfortælling hver Uge. Grammatiske og fonetiske Øvelser. — II Mlmskl. B og A (Adj. Mortensen). Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog er benyttet til Læseøvelse, Samtale og Genfortælling. Udenad er lært Hertz: Skriftemaalet; Drachmann: Androkles og Løven samt Carl Ewalds Eventyr Skoven og Heden. Af eller for Klassen er bl. a. læst: Oehlenschläger: Vaulunders Saga (med en Del Forbigaaelser). Uffe hin Spage, Knud den Store; Blicher: De tre Helligaftener og Hjorterytteren; Poul Møller: Torbisten og Fluén, St. Laurentius; H. C. Andersen: Den grimme Ælling, Svinedrengen, Nattergalen, Klokken, Kejserens nye Klæder; Carl Ewald: Den gode Mand og Hentys Drengeroman: Under Løvebanneret. Sproglige Øvelser efter Læsebog og ved den sorte Tavle; af Tegnsætning særlig Brugen af Komma. Diktat og Genfortælling en eller flere Gange om Ugen. — II Kl. B og A (Timel. cand. Bardram). Oplæsning og Analyse efter Christensen: Læsebog II. Nogle Digte er lært udenad. Hjemmestil hver anden Uge. — III Kl. B (Overl. Teisen). Til Oplæsning benyttet Fengers Læsestykker I. Desuden læst Partier af islandske Sagaer og Værker af danske Forfattere fra Holberg til Oehlenschläger. Den

nordiske Mytologi med Benyttelse af Mortensens „Nordisk Mytologi“. En Stil hveranden Uge (16—17). I en særskilt Time Sproglæren gennemgaaet med Realisterne efter Bojesen og indøvet ved Analyse og en Del af det i Fællestimerne læste gennemgaaet. — III Kl. A (Overl. Gredsted). Nordisk Mytologi er gennemgaaet efter Karl Mortensens „Nordisk Mytologi“. Til Oplæsning er benyttet Fengers Læsebog. Desuden er læst Værker af Holberg, Oehlenschläger, Hertz, Heiberg, Hostrup og Chr. Winther. En Stil hveranden Uge. — IV Kl. (Overl. Teisen). Til Oplæsning foruden Fengers Læsestykker I og Flors Haandbog benyttet Værker af danske Forf. efter Oehlenschläger. En Stil hveranden Uge, mest af et fra Undervisningen kendt Stof. I en særlig Time den sproglige Undervisning og Forfatterlæsning fortsat med Realisterne.

Realisterne opgiver af det læste til Eksamen: Holberg: Den polit. Kandestøber, Jeppe paa Bjerget og Niels Joh. Kok (af Peder Paars), Ewald: Scener af Fiskerne, Wessel: Hundemordet, Smeden og Bageren, Baggesen: Af Kalundborgs Krønike, Da jeg var lille, Oehlenschläger: Hakon Jarl, De tvende Kirketaarne, Grundtvig: Mester Ole Vind, Blicher: Røverstuen, Ingemann: Vægterfamilien, Heiberg: Elverhøj, Hauch: Søstrene paa Kinnekullen, Poul Møller: Den krøllede Fritz (Drengaar), Hertz: Kedefflikkeren, Chr. Winther: Henrik og Else, Andersen: Svinedrengen, Paludan-Müller: Af Adam Homo (som Dreng), Hostrup: Soldaterløjer, Kaalund: Et Fugleskjul, Goldschmidt: Et Væddeløb, Richardt, Et romersk Æsel. — IV Kl. A (Timel., cand. mag. Bardram). Til Oplæsning er foruden Christensens Haandbog benyttet Værker af danske Forfattere efter Oehlenschläger. Stil to Gange maanedlig. — V Kl. B og A (Adj. Mortensen). Efter Karl Mortensens Litteraturhistorie er læst Hedenold, S. 1—16, og Det nittende Hundredeaar til S. 268. Efter sammes Mytologi Indledningen og Heltesagnene. Runemindesmærker efter Bugges og Wimmers Runeværker; Prøver af Eddadigtning og anden oldislandsk Litteratur. Desuden læst en Mængde større og mindre Litteraturprøver fra 19. Aarh., deriblandt Oehlenschläger: St. Hansaften-Spil, Heiberg: De nygifte, En Sjæl efter Døden, Blicher: Ak, hvor forandret, De tre Helligaftener, Poul Møller: Lægdsgaarden, Scener i Rosenborg Have, Chr. Winther: Scener i et romersk Osteri, Fjeldvandring ved Badet, en Række Eventyr af H. C. Andersen. Svensk efter Axel-sens, Fengers og Kristensens udvalgte Læsestykker af nulevende Forfattere. Oldnordisk: Wimmers Læsebog Side 9—36, 74—107, — VI Kl. Karl Mortensen: Dansk

Litteraturhistorie med større og mindre Litteraturprøver. Til Eksamen opgives Litteraturhistorien med ikke faa Forbigaaelser, deriblandt norsk og svensk Litteratur; særlig er læst Folkeviserne. Af Litteraturprøver opgives Folkeviser efter Orløks Udvalg Nr. 1, 3, 5, 7, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 38, 44. Holberg: Ulysses v. Ithacia, Erasmus Montanus, Peder Paars I, 1—3, Ewald: Fiskerne, Wessel: Kærlighed uden Strømper, Baggesen: Kalundborgs Krønike, Oehlenschläger: St. Hansaften-Spil, Grundtvig: Paaskeliljen, Heiberg: En Sjæl efter Døden, Blicher: Ak, hvor forandret, Winther: Hjortens Flugt 1—3, Hertz: Kong Rénés Datter, Poul Møller: Scener i Rosenborg Have, H. C. Andersen: Den grimme Ælling, Klokkeren. Oldnordisk: Wimmers Læsebog læst færdig med enkelte Forbigaaelser. Repeteret Eksamenspensum: S. 45—55, 74—107, 114—118, 132—135.

Oldtidskundskab og alm. Litteratur.

(Adj. Black.)

III og IV realstud. Kl. Thorvaldsens Liv og Værker gennemgaaet efter Sigurd Müllers Bog. I Tilknytning hertil fortalt Afsnit af Mythologien. Oplæst: Apulejus Amor og Psyke; Paludan-Müllers Amor og Psyke; Morten Pontoppidan: Odysseen fortalt for mine Børn; Iliaden (Wilster) 6, 22 Bog, med Gennemgang af Flaxmans Billeder; Sofokles' Elektra (Siersteds Overs.); Herodot (Falkenstjerne), udvalgte Stykker af 1. og 2. Bog. Et Par af Mariagers Fortællinger. — V RS. Kunsthistorien er ligesom ifjor gennemgaaet foredragsvis, af og til eksaminatorisk, efter Lübke med Henvisning til Seemanns Billeder, Monografierne. Skolens Fotografisamling o. a. — V og VI RS. Som Fortsættelse af det ifjor gennemgaaede Folkepos er læst: Vergils Æneide (Schønheyder) 1—5 Sang; Dantes Helvede (Molbech) 1—13, 33, 34 Sang, Skærsilden 1—5 S., Paradiset 1—3 S.; Ariost: Den rasende Roland (Faber) 23, 24, 34, 35, 39 S.; Tasso: Det befriede Jerusalem (Bisted) 1—4 og en Del af 8. Sang; Miltons Paradise Lost (Schønheyder) 1. og 4. Bog; Camoens: Lusiaden (Lundbye) 1., 2. Bog; Holberg: Peder Paars 1., 2., 3. Bog.

Tysk.

1. Mlmskkl. B (Adj. Mortensen). Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog S. 1—68 benyttet til Læse-, Tale- og Genfortællingsøvelser; stadig mundtlige og skriftlige Øvelser

i Anvendelse af Sprogets Former (ved Tavlen eller i Bog). 6 Digte udenad til Fremsigelse eller Sang, nogle Smaafortællinger. — 1. Mlmskkl. A (Adj. Nielsen). Paa Grundlag af Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog S. 1—63 er der holdt Læse-, Tale- og Skriveøvelser. Desuden er der lært 7 Digte (med tilhørende Melodier). Hölzel's Vinterbillede er gjort til Genstand for Samtale. — 2. Mlmskkl. B (Adj. Mortensen). Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog S. 58—100 er benyttet til Læse-, Tale- og Genfortællingsøvelser; stadig skriftlige Øvelser ved Tavlen eller i Bog. Udenad er lært (og sunget) Mailied, Andreas Hofer og Die klugen Bauern; for Klassen læst nogle Smaafortællinger og I Kap. af Frenssen: Die drei Getreuen. Dernæst er læst efter Kapers Læsebog for Fortsættelses- og Realskoler Ein Steinkohlenbergwerk (S. 52—55) og de to Stykker af Rosegger: Das erste Mal auf dem Dampfwagen (S. 79—85), Andreas Hofers Tod (S. 93—98). Forrige Aars Pensum repeteret. — 2. Mlmskkl. A. (Adj. Nielsen). Paa Grundlag af Ingerslev og Vibæk: Tysk Begyndelsesbog S. 58—111 er der holdt Læse-, Tale- og Skriveøvelser. 2 tyske Digte (med Melodier) er lærte. Enkelte Stykker af Kapers Læsebog for Fortsættelses- og Realskoler er læste. Et af Hölzel's Væg billeder er gjort til Genstand for Samtale. — II Kl. B og A (Timel., Cand. Bardram). Kaper: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne S. 104—124, 131—136, 156—186, 207—211, 214—15, 223—228. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Grammatik. Kaper og Rohde: Taleøvelser. — III Kl. B (Adj. Nielsen). Skouboe: Tysk Læsebog for Mellemlk. S. 1—130. Maanedslæsning efter Hauff: Lichtenstein Kap. 1—16. Kapers Grammatik. Kaper og Rohde: Taleøvelser. — III Kl. A (Timel., Cand. Bardram). Skouboe: Tysk Læsebog S. 1—87. Maanedslæsning efter Skouboe: Tyske Noveller. Kapers Grammatik. Kaper og Rohde: Taleøvelser. — IV Kl. B (Samme). Skouboe: Læsebog S. 87—258. Maanedslæsning efter Hauff: Lichtenstein. Ekstemporallæsning efter Döbeln-Læsebogen. Kapers Grammatik. Skouboes Gloserækker. — IV Kl. A (Samme). Skouboes Læsebog S. 87—228. Schiller: Wilhelm Tell. Ellers som IV Kl. B. — IV Realkl. (Samme). Skouboe: S. 87—227. Ellers som IV Kl. B. Til Eksamen opgives: S. 102—176, 206—216, 218—227. — V Kl. (6 Disciple) (Adj. Mortensen). Af Skouboes Læsestykker: Das Moselthal, Korrekt; Böhlau: Ratsmädel- und Altweimarer Geschichten; efter Knauths Auswahl de optagne Digte af Goethe og Schiller; Schiller: Wallensteins Lager. Sproglige Øvelser efter Kron: German daily life; nogle Punkter af Grammatikken, særlig fra

et historisk Synspunkt. — VI Kl. (4 Disciple) (Adj. Nielsen). Skouboes Læsestykker S. 12—26, 39—57, 62—73, 136—144. Goethe: Dichtung und Wahrheit I og II (i Udvalg), Faust I. Schiller: Die Piccolomini, Wallensteins Tod. Wichert: Ein Schritt vom Wege. P. Heyse: Zwei Gefangene. Enkelte Digte af Knauths Auswahl. Sproglige Øvelser efter Kron: German daily life. Kapers Grammatik for de højere Klasser.

Fransk.

II Kl. B og A. (Overl. Kaas). Cohen & Kaper: Franske Læsestykker S. 11—79; Olaf Nielsens Grammatik: Formlæren. Jungs Stiløvelser St. 7—37. 12 Skolestile. — III Kl. B og A. (Samme). Samme Læsebog S. 79—133. Jungs Læsebog for Mellemlasserne S. 1—29. Oluf Nielsens Grammatik. Jungs Stiløvelser St. 15—41. — IV Kl. B og A (Timel. Cand. Bardram). Cohen & Kaper: Læsestykker S. 182—212. Jung: Noveller og Fortællinger S. 13—169. Ekstemporal- og Maanedslæsning efter Jung. Pios Grammatik. Jung: Stiløvelser. — V SS. Kl. (Adj. Black). Alexander Dumas: Les trois mousquetaires I, 380 S. Maanedslæsning: André Theuriet, Lucile Desenclos og Une Ondine, 240 S. En Gang om Ugen Stil efter Jung II. — V RS. Kl. (Samme). Alexander Dumas: Les trois mousquetaires I. Maanedslæsning: André Theuriet, Lucile Désenclos og Une Ondine. En Gang om Ugen mundtlig Oversættelse fra Dansk efter Jung II. — VI Kl. (Samme). H. Madsen: Moderne franske Forfattere, 90 S. P. Lacombe: Petite histoire du peuple français, 230 S. Mérimée: Colomba, 150 S. Maanedslæsning: René Bazin, Les Oberle, c. 400 S. Stile efter Giedes Bog. Matematikerne en Gang om Ugen Oversættelse fra Dansk.

Engelsk.

2. Mlmskkl. B (Adj. Black). Jespersen og Sarauws Begynderbog. Versene og flere af Prosastykkerne, især Dialogerne, lært udenad, Versene sungne. Eleverne øvede i Spørgsmaal og Svar med Bogens Tekst som Grundlag. En lille Oversigt over Grammatiken skreven af Eleverne med Eksempler, som de selv har hentet fra Bogen. 15 Sider af Jespersen og Sarauws II Del. Lejlighedsvis benyttet Fonograf, A. Werners Valses. — 2. Mlmskkl. A (Adj. Bardram). Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog I og 15 Sider af II Afdeling. Samme Metode er anvendt som i 2. Mlmskkl. B. — II Realkl.

(Samme). Brække: Lærebog for Begyndere S. 65—104. Brekkes Lærebog for Mellemklasserne S. 1—32. — III Realkl. (Adj. Black). Brekkes Lærebog for Mellemklasser S. 42—184. The Miller of the Dee, Clamperdown, The Soldiers of the Queen, God save the King lært udenad. Version en Gang om Ugen efter Hansen og Magnussen. Forskellige Afsnit af Jespersens Grammatik. — IV Realkl. (Overl. Kaas). Nissens engelske Læsebog S. 104—109, 119—128, 175—178, 194—252; Boysens 2. Hefte, 24 Sider. Poesi: Nissen, S. 271—308, 314—319. 30 Versioner efter Hansens & Magnussens Eksamensversioner. Clausens Gloserækker. Til Eksamen opgives: Nissen: 104—109, 119—154, 175—178, 194—252, 271—308, 314—319. — V Kl. B (14 Disc.) (Samme). Hansen og Magnussen: Læsestykker til Brug ved Ekstemporallæsning, S. 1—71. Jespersens mindre Grammatik. Clausens Gloserækker. — V Kl. A (16 Disc.) (Rektor). Samme Bog S. 1—22, 34—90. Samme Grammatik. Af Clausens Bog til S. 23. — VI Kl. (14 Disc.) (Adj. Herløv-Müller). Boysens Hefter I, II og IV. Hansen & Magnussen: Engelske Læsestykker I, den første Historie (Don, a story of a greedy dog). Jespersens mindre Grammatik. Til Eksamen opgives ovenstaaende og Hansen & Magnussen: Eng. Læsebog for ældre Beg. I, S. 1—57.

Latin.

II Kl. B og A (Overl. Kaas). Kern og Krebs S. 29 ud. Cornelius Nepos (ved Listov) S. 6—17. Iversens Stiløvelser St. 1—29. Madvigs Grammatik: Formlæren repeteret og af Kasuslæren læst til Genitiv. — III Kl. B og A (Overl. Gredsted). Af Corn. Nepos (Listovs Udg.): Epaminondas og Pelopidas. Cæsar de bello Gall. III og IV. Ovid (Blochs Udv.): Deukalion og Pentheus V. 1—101. Daglig mundtlig Stiløvelse efter Iversen. Madvigs lat. Gram. — IV Kl. B (Adj. Herløv-Müller). Cæsar de bello Gall. IV og V. Cicero pro Sexto Roscio c. 1—28, de imper. Cn. Pompeii c. 2—24. Ovids Metamorphoser: Phaëton, Cadmus, Deukalion, Pyramus & Thisbe, Europa læst og repeteret. Til Eksamen opgives: Cæsar IV, V, c. 1—53. Cicero pro Roscio c. 1—28, de imp. Cn. Pomp. c. 2—3. Ovid: Deukalion, Pyramus & Thisbe, Europa, Phaëton v. 33—226. Madvigs Grammatik repeteret, mundtlig og skriftlig Indøvelse af Grammatikkens Regler i 2 ugentlige Timer. — IV Kl. A (Overl. Wilhjelm). Cæsar d. b. G. IV og V, ialt c. 55 Sider. Cicero pro S. Roscio Kap. 1—26 og pro lege Man., ialt 50 Kap. Ovid: Verdensaldrene, Deukalion, Cadmus

Pentheus, Pyramus, Dædalus efter Blochs Udvalg. ialt 840 Vers. Madvigs Gramm. repeteret. Skriftlige og mundtlige Øvelser efter Iversen. Til Eksamen opgives: Cæs. d. l. G. IV (undt. Kap. 17) og V Kap. 1—52 incl., ialt 50 Sider. Cic. p. S. Rosc. Kap. 1—26 og pro lege Man. Kap. 11—14, ialt 30 Kap. Ovid: Verdensaldrene, Deukalion, Cadmus, Dædalus, ialt 505 Vers. — V SS. Kl. β (Adj. Herløv-Müller). Livius XXIV, Sallusts Catilina; Vergils Æneide II; Cicero: in Verrem IV; Horats: Oder I i Jul. Nielsens Udvalg. Thomsens Statsantiquiteter, Rafns Literaturhistorie, Madvigs Syntaks repeteret. Ekstemporalt: Cæsar de bello Gallico I, spredt efter Justinus og Sallust Jugurtha samt part. I af Henriksen. Versioner ugentligt efter Henriksen. — V SS Kl. α (Overl. Wilhjelm). Livius 21, Sallusts Catilina, Vergils Æneide II, Cicero, in Verrem IV. Horats Oder I i Jul. Nielsens Udvalg. Thomsens Antiquiteter. Ekstemporalt: Cæs. I 30 — ud, V 35 — ud; Henriksens Versioner, part. I; Livius 24 I. Versioner ugentlig paa Skolen efter Henriksen fra 1ste November. — VI SS. Kl. (Rektor). Livius XXX og XXVII, Kap. 11—24. Cicero, in Verrem IV, Kap. 1—11, 17—19, 22—25, 27—30, 33—35, 39—40, 48—50, 52—53, 55, 57—59, 67; pro Ligario; Horats's Oder I, 1, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 33, 27, 38; II, 1—4, 6—8, 10, 12, 14—16, 18, 20; Breve I (undtagen 16 og 17); II (undtagen 3, 38—118, 189—306). Ekstemporallæsning efter Henriksens Versioner. I Reglen en Version ugentlig. Til Eksamen opgives: Livius XXVII, Kap. 15, 2—22 incl. og XXX, Kap. 27—41 incl.; Sallusts Catilina Kap. 39, 6—61; Cicero, in Verrem IV, Kap. 2—6, 18—19, 27—30, 39—40; pro Ligario; de officiis III, Kap. 23—33; Cato Major Kap. 16—23; Seneca, udv. Skr. udg. af Gertz, 2. Hefte, S. 1—63; Vergils Æneide II; Horats: de læste Oder; af Brevene I, 2, 5—7, 10, 15, 20; II, 2 og 3, 1—37, 119—188, 307—476. Af Carmina selecta: Catul I—IX; Tibul I—III; Ovid I—IV.

Græsk.

III SS. Kl. (Adj. Herløv-Müller). Karl Hude: Græsk Elementarbog og det tilsvarende af Berg og Hudes Formlære. — IV SS. Kl. (Overl. Wilhjelm). Karl Hude: Græsk Elementarbog II, anden Udgave 1903, S. 1—40. Homers Odysse og Sang, 1—505. Berg og Hudes Grammatik repeteret. — V SS. Kl. (Adj. Herløv-Müller). Herodot: V, c. 1—41, 49—51. 62—66, 70—78, 97—107, 124—126, VI, c. 1—21, 26—85, 94—140. Homers Odysse II, v. 55—434, III, 1—324, V, VI, VII, Iliade I,

II, v. 1—483, VI. Sechers Mythologi og græske Litteraturhistorie, de græske Statsantiquiteter paa Grundlag af R. Christensen. Syntaks efter trykt Skema. Læst for Klassen: Homers Odysse I, II, 1—55, III, 324 — ud, IV, Sofokles Antigone, Lukian i Ud. v. Gertz. — VI SS. Kl. (Samme). Lukian: Kharon og Drømmen eller Hanen. Platons Apologi og Kriton læst og repeteret sammen med det øvrige opgivne Pensum. Læst for Klassen: Sofokles' Antigone, Aristofanes' Skyerne, Terents' Phormio, Udvalg af Lukian, Større Stykker af Homer til Udfyldning af Pensum, Om Schliemanns Udgravninger i Troja, Drachmanns Pompeji, lyriske Digte i Udvalg, Faidon i Gertz's Overs. Til Eksamen opgives: Herodot: VI, 1—21, 26—52, 56—85, 94—115 (alle incl.). Homers Odysse I, II, v. 1—265, V—VII, Iliaden I, 1—120. Lukian: Kharon, Drømmen eller Hanen. Platons Apologi og Kriton.

Religion.

1ste Mlmskkl. B og A (Lærer Lundahl Nielsen). Efter Martensen og Paulli's Bibelhistorie er læst det nye Testamente, 2den Artikel og nogle Salmer. — 2den Mlmskkl. B og A (Overl. Teisen). B. Holms Bibelhistorie, den gl. Pagt til S. 61. Balslevs Forklaring, 1ste Hovedstykke. Nogle Salmer. — II Kl. B og A (Samme). Efter Assens den gl. Pagt fra Hjemkomsten fraBabylon og den ny Pagt til S. 127. Balslevs Forklaring, 2det Hovedstykke. Nogle Salmer. — III Kl. B og A (Samme). Assens' Bibelhistorie fra S. 127 ud. Balslevs Forklaring, 3.—5. Hovedstykke. — IV Kl. B og A (Samme). Genemgaaet „Apostlenes Gern.“, læst nogle Kapitler af Farrars „Fra Mørke til Lys“. — V og VI Kl. (Pastor Barsøe). Genemgaaet forskellige Stykker af kristelig Troes- og Sædelære med Læsning af dertil svarende Afsnit af den hellige Skrift.

Historie.

1ste Mlmskkl. B (Timel. cand. mag. Leidersdorff), A (Overl. Gredsted). Ejler Møllers Verdenshistorie for Mellemskolen Side 1—70. — 2den Mlmskkl. B (Timel. cand. mag. Leidersdorff), A (Overl. Teisen). E. Møllers Verdenshist. f. Mellemsk. S. 70—144. — II Kl. B (Overl. Gredsted), A (Timel. Cand. mag. Leidersdorff). Blochs Lærebog for Realskoler. Middelalderen fra § 6 og den nyere Tid til § 8 (De 3 nordiske Riger til 1792). — III Kl. B (Adj. Rasmussen), A (Overl. Wilhjelm). Blochs Lærebog for Realskoler, den nyere Tid fra § 8 ud. — IV stud. Kl. (Overl. Wilhjelm),

A (Overl. Teisen). Ottosens Lærebog i Nordens Historie, S. 1—124. — IV Realkl. (Adj. Rasmussen). Blochs Lærebog for Realskoler repeteret; P. Munchs mindre Lærebog i Samfundskundskab S. 1—31 og 67—90. — V Kl. B og A (Overl. Gredsted). Den nyeste Tids Historie fra 1789 efter Blochs Lærebog til Brug for de lærde Skolers øverste Klasser. Ottosen: Nordens Historie S. 150 ud. P. Munch: Lærebog i Samfundskundskab S. 1—49. — VI Kl. (Samme). Oldtidens Historie efter Ræder. Middelalderens Hist. efter Bloch. Ottosen: Nordens Hist. S. 1—124 og 263 ud. P. Munch: Lærebog i Samfundskundskab S. 1—49, 50—62, 110—139 og 148—149. Til Eksamen opgives: 1) Den nyeste Tids Hist. efter Bloch. 2) Nordens Hist. fra 1660. 3) Grækenlands Hist. indtil den peloponn. Krigs Begyndelse. 4) Det absolute Kongedømmes Periode 1660—1789. 5) Samfundslæren S. 1—49, 110—139 og 148 149.

Geografi.

(Timel. Cand. Leidersdorff; i IV B Overl. Christensen.)

1ste Mlmskkl. B og A. Danmark og den skandinaviske Halvø efter S. A. Christensen. — 2. Mlmskkl. B og A. Danmarks Byer, Færøerne og Island, skandinavisk Halvø, Rusland, de britiske Øer og Frankrig efter S. A. Christensens Geografi. II Kl. B og A. Mellemeuropa (undtagen Frankrig) og Sydeuropa efter S. A. Christensens Geografi. — III Kl. B og A. De fremmede Verdensdele og den alm. Geografi efter S. A. Christensens Geografi. — IV Kl. B og A. Efter Granzows Geografi Nr. 2 er det hele Pensum repeteret.

Naturhistorie.

(Adj. Rasmussen; i 2den Mlmskkl. B og A Timel. Cand. Leidersdorff.)

1ste Mlmskkl. B og A. Pattedyr og en Del Fugle læst og repeteret. Botanik: Spiring, Ernæring m. m., nogle Planter gennemgaaet. — 2den Mlmskkl. B og A. Fugle, Krybdyr, Padder, Fisk og Biller. Botanik: 15 Plantetyper gennemgaaet. Øvelser i Plantebestemmelse efter Trydes Flora. — II Kl. B og A. Zoologi: Leddyrene fra de aarevingede Insekter efter Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2; af Plantelæren er gennemgaaet den almindelige Del og enkelte Familier efter V. A. Poulsens Lærebog i Botanik. — III Kl. B og A. I Zoologi fra Vaarfluerne og ud, i Botanik fra Ranunkelfamilien til de blomsterløse Planter efter de samme Bøger. — IV Kl. B og A. I

Zoologi læst Menneskets Nervesystem og i Botanik fra de blomsterløse Planter og ud samt repeteret en Del af Pensum i begge Fag efter de samme Bøger.

Matematik og Regning.

Iste Mlmskkl. B (Adj. Nielsen), A (Adj. Cronfelt). De fire Regningsarter med Brøk og Decimalbrøk efter A. Svendsen: Ny Regnebog for Mellemskolen I. Hovedregning. — 2den Mlmskkl. B (Adj. Nielsen), A (Adj. Cronfelt). I Aritmetik er gennemgaaet det vigtigste af Læren om de fire Regningsarter; talrige Opgaver efter Larsen og Pinholts arit. Opg. I. S. A. Christensens Lærebog i Geometri for Mellemskolen S. 5—31 er gennemgaaet, saaledes at Beviserne paa de første 11 Sider foreløbig er forbignaaede, medens de øvrige 16 Sider er læste fuldstændig. Meiers Regnebog II S. 56—80. Hovedregning. — II Kl. B (Aritmetik—Overl. Christensen). Julius Petersens Aritmetik I § 54, § 56—85, § 108—118 læst og repeteret. Praktisk Regning efter Meiers Regnebog II. Opgaver hjemme 1 Gang ugentlig (Geometri—Adj. Nielsen). Julius Petersens Geometri § 59—98. Repeteret 1ste Klasses Pensum. Geometrisk Tegning 1 Time om Ugen. — II Kl. A (Adj. Cronfelt). Som II Kl. B. — III Kl. B (Overl. Schmidt). Efter Julius Petersens Aritmetik II læst indtil § 64. Sammes Geometri fra § 99 til 122. Opgaver hver Uge. — III Kl. A (Overl. Christensen). Julius Petersens Aritmetik II forfra til § 44, § 46—63 læst og repeteret. Sammes Geometri fra § 99—110 læst og repeteret. Opgaver hjemme hver Uge. — IV Kl. B (Adj. Cronfelt), A (Overl. Schmidt). Efter Julius Petersens Aritmetik og Algebra II er læst og repeteret § 44 og 45 og § 63—70 (incl.); efter sammes I læst og repeteret § 86—107 incl. Efter sammes Geometri læst og repeteret fra § 125 Bogen ud. Hele det matematiske Pensum er repeteret. Hjemmeopgaver hver Uge. Realisterne og de real-stud. Disciple har i 2 ugentlige Timer haft særskilt Undervisning i geom. Tegning og i praktisk Regning; Realisterne desuden alene en Regnetime hver Uge og Hjemmeregning hver Uge. — V RS. Kl. (Overl. Christensen). Jul. Petersens Aritmetik I Afsnittene „Maal og Mangefold“ samt „uendelig og ubestemt, II Kvadratudsdragnings af Polynomier, dobbelt irrationale Størrelser, uendelige Rødder i 2den Grads Ligninger, Polynomier af 2den Grad og Annuiteter, samt III med Forbigaaelse af Taylors Formel, Wilsens Sætning og Determinanters Multiplikation. Jul. Petersens Trigonometri til de sfæriske

Grundformler. Jul. Petersens analytiske Plangeometri I til „Parabel“, dog er Afsnittene om „et Punkts Potens og Polar m. H. t. Cirkel“ behandlede analogt med de tilsvarende Afsnit ved Ellipse. Af Jul. Petersens Metoder og Teorier er gennemgaaet paa Tavlen og skitseret i Bog Metoderne og de fleste Opgaver indtil „Blandede Eksempler paa Parallelforskydning“ med Forbigaaelse af „Inversion“. Af C. Juels Stereometri er læst til „Kongruens og Symmetri“ samt „Overflader“ og „Volumen“. I Projektionstegning efter S. A. Christensens Vejledning til VIII med de tilhørende Opgaver. 3 Gange ugentlig Opgaver hjemme. De gennemgaaede Pensa er repeterede. — VI R.S. Kl. (Samme). C. Juel Stereometri, Jul. Petersens analytiske Plangeometri I med Forbigaaelse af § 9. Konstruktionsopgaver efter Jul. Petersens Metoder og Teorier til „Drejningsteorien“ med Forbigaaelse af „Inversion“. Projektionstegning efter S. A. Christensens Vejledning fra VIII Bogen ud. Det gennemgaaede er repeteret, desuden er repeteret, hvad der er læst i V Klasse og hele Aritmetikken i Sammenhæng efter Jul. Petersens Aritmetik. Hjemmeregning 3 Gange ugentlig, desuden en Gang ugentlig en Opgave i Projektionstegning.

Fysik og Astronomi.

1ste Mlmskkl. B og A (Adj. Cronfelt). Ellingers Lærebog i Fysik for Mellemskolen I læst og repeteret § 1—45 incl. — 2den Mlmskkl. B (Samme), A (Overl. Christensen). Ellingers Lærebog i Fysik for Mellemskolen I læst og repeteret § 1—10 incl., § 31—45 incl., § 56—80 incl. — III Real- og realstud. Kl. (Overl. Schmidt). Læst og repeteret Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 1—5, 32—126. — IV Real- og realstud. Kl. (Adj. Cronfelt). Schmidts mindre Lærebog i Fysik, læst § 6—31 incl., § 145—150, § 153—155, § 160—163, § 165 og 166, § 169, § 171 og 172, § 173—177, § 181—185. Det hele Pensum repeteret. — V R.S. Kl. (Overl. Schmidt). Læst og repeteret Barmwaters Fysik §§ 1—113. Schmidts Astronomi til 6te Kapitel. — V SS. Kl. (Adj. Nielsen). Læst og repeteret Schmidts mindre Lærebog i Fysik § 1—75, Schmidts Astronomi til 6te Kapitel. — VI R.S. Kl. (Overl. Schmidt). Barmwaters Fysik fra § 114 til Enden. Schmidts Optik og Astronomi fra 6te Kapitel til Enden. Til Eksamen opgives: Barmwaters Fysik, Schmidts Optik og Astronomi. — VI SS. Kl. (Samme). Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 71—185; Schmidts Astronomi fra 6te Kapitel til Enden. Repeteret det hele Kursus. Til Eksamen opgives hele Astronomien og Fysikken med enkelte Forbigaaelser.

Skrivning.

1. Mlmskkl. B (Gymnastikl. Seebach) og 1. Mlmskkl. A (Gymnastikl. Nielsen). H. St. Jørgensens 3.—9. Skrivehæfte. — 2. Mlmskkl. B og A. (Adj. Cronfelt). Sammes 5—9 Skrivehæfte. — II Kl. B og A (Adj. Rasmussen). Haandskriftsøvelser med Benyttelse af H. St. Jørgensens Skrivehæfter (10. og 11.). — III og IV Realkl. (Samme). Haandskriftsøvelser med delvis Benyttelse af de samme Hæfter.

Tegning.

(Lærer Carlsen; i II og III Realkl. Adj. Nielsen, i IV Adj. Cronfelt).

1. Mlmskkl. B. og A. Øvelser i Forholdsmaal, Tegning efter fritstaaende Modeller. — 2. Mlmskkl. B og A. Tegning efter fritstaaende Modeller. — II Realkl. Tegnet efter Andersens Fortegninger. — III Realkl. Tegnet efter Andersens Fortegninger og efter fritstaaende Modeller, navnlig Traadstativer og Klodser.

Sang.

(Kordegner Nielsen).

1. Mellemskoleklasse (2 Timer ugentlig) har sunget efter „den belgiske Sangmetode“ og benyttet H. Toftes Øvelser i Nodelæsning samt V. Bierrings Hefter 1—3; ligeledes er der sunget en Del Salmemelodier. — 2. Mellemskoleklasse, II, III—IV og V—VI Kl. har haft hver en særlig Sangtime og 1 fælles Time ugentlig, Sammensang. — I II Mlmskkl. er sunget adskillige 2-stemm. Sange (Mikkelsens Sangbog) og Fædrelandssange (Sanne) samt gennemgaaet Stemmer til Sammensang (bl. Kor). I II Kl. er gennemgaaet 2den Halvdel af Ernst's Træffeøvelser, sunget 2-stemm. Sange (Mikkelsens Sangbog) og Fædrelandssange samt gennemgaaet Stemmer til bl. Kor. — III—IV Kl. har ligeledes gennemgaaet Stemmer til bl. Kor, sunget Fædrelandssange og gjort Bekendtskab med nogle af de mest fremragende danske Komponister og deres Værker. — V—VI Kl. har særlig sunget lette Kvartetter for Mandsstemmer og ellers gennemgaaet Tenor og Basstemmer til Sange for bl. Kor samt Fædrelandssange. — Ved Sammensang er benyttet A. Müllers Sanghefter (1. og 2. Del) samt et lille Hefte særlig samlet til Skolens Brug.

Gymnastik og Skydning.

(Gymnastiklærerne Nielsen og Seebach.)

Undervisningen er ledet i Overensstemmelse med den autoriserede „Haandbog i Gymnastik“.

Disciplene har været fordelt paa 7 Hold, hver Klasse for sig; dog har 1ste Mellemskoleklasse A om Mandagen og 1ste Mellemskoleklasse B om Torsdagen været forenet med 2den Mellemskoleklasse paa eet Hold. Hvert Hold har haft 4 ugentlige Timer, desuden har de ikke syngende Disciple af 6te og 5te Klasse haft 1 og af 4de og 3die Klasse 2 ugentlige Timer Gymnastik i Sangtimerne.

I Foraars- og Efteraarsmaanederne er de til Gymnastik ansatte Timer, saa ofte Vejret tillod det, anvendt til Idræt, særlig Cricket, Fodbold og Langbold.

Hver Discipel har saavidt muligt faaet et varmt Bad om Ugen, idet Badningen dog har været frivillig for Disciplene af de to øverste Klasser.

Som Forberedelse til Skarpskydningen har der med Disciplene i 6te, 5te og 4de Klasse samt Realisterne i 3die Klasse været øvet svensk Sigtning og Salonskydning (15—20 Skud).

Til Skarpskydning, der er udført med Gevær 1889 efter 8-delt Skive, er der udrykket 11 Gange, og Skydningen er udført dels fra Slæde, dels i liggende, i knælende og i frit Anslag paa Afstande fra 100—200 Meter med følgende Resultat:

Antal deltagende Disciple.	Afstand i Meter.	Antal Skytter.	Antal Skud.	Antal Træffere.	Antal Points.	Gennemsnits-Points.	Træfferprocent.
44	100	24	370	357	2277	6,15	96,5
	150	44	562	526	2823	5,02	93,6
	200	20	395	339	1603	4,06	85,8
	1327	1222	6703	5,05	92,1

Præmieskydningen med 6te Klasse afholdtes den 24. April.
 Hver Discipel afgav 6 Skud (4 ligg., 2 knæl. eller frit) paa
 200 Meter. De 2 første Skud regnedes for Prøveskud.

Præmierne tilfaldt:

1ste:	T. Gredsted	45	Points.
2den:	H. T. Grill	43	—
3die:	O. M. B. Hertz	42	—
4de:	V. J. L. Lauesen	39	—

Højeste Antal Points i 5 Skud er 50.

5. Skolebeneficier og Legater.

Skolens almindelige Beneficier og Legater har i indværende Skoleaar med Ministeriets Approbation*) været fordelte saaledes:

1. Hel Friplads og højeste Stipendium (100 Kr. at oplægge): E. O. R. Folkmar og som ekstraordinære Gratister: E. C. Nielsen og P. A. C. Nielsen.

2. Hel Friplads og laveste Stipendium (40 Kr. at oplægge): R. B. L. Teglbjerg, S. Lomholt og som ekstraordinære Gratister: E. Christensen, J. B. Rasmussen og A. E. Seebach.

3. Hel Friplads: H. C. K. Langkilde, K. E. Enrum Nielsen, H. H. L. Dahlerup, J. H. N. Jensen, S. E. Claussen, J. J. Rasmussen, N. V. J. Teisen, H. Hjort, J. P. Thrane, M. A. Talleruphus, A. K. Nissen, H. C.

*) Det meddeles her til Forældres og Værgers Underretning, at Ansøgninger om fri Skolegang eller de dermed i Forbindelse staaende Stipendier maa indgives ved det ny Skoleaars Begyndelse, senest inden 1ste September til Rektor, hos hvem ogsaa faas Blanket til Ansøgningen. Uagtet et Beneficiun kun tildeles for et Aar ad Gangen, behøver den, der allerede har nydt et saadant, ikke fremdeles at ansøge derom, ligesom Skolen ogsaa selv indstiller dem, der er værdige dertil, til Forhøjelse af et lavere Beneficiun. Ingen Discipel kan ansøge om Beneficiun før efter et Aars Skolegang.

Skalberg, L. M. Prindsholm, C. H. G. Christensen, P. C. Gjelstrup. A. G. H. Nielsen, T. A. Jørgensen, H. K. L. Langkjær, P. H. Strøm, E. W. Thornye, A. J. Andersen, E. Markussen og P. Prip og som ekstraordinære Gratister: J. B. Rasmussen, A. E. Seebach, S. A. Christensen, P. J. B. Rasmussen, S. A. N. Cronfelt, A. Gredsted.

4. Halv Friplads: V. Lomholt, P. N. Christensen, K. St. Madsen, H. S. Jernfelt. H. Hansen, C. H. Jacobsen, H. Oest Larsen, A. C. Ernst, S. Hindse-Nielsen, H. P. A. Pedersen, J. J. G. Schousboe, H. Rode, Aa. Møller. H. C. C. Hansen, H. F. B. Hansen, A. N. Jørgensen, Aa. Rybner Petersen, O. L. V. Sommer, H. M. Thornye, H. E. Schwanenflügel, Chr. Munch Petersen, A. Chr. Hjort, R. Oest Larsen, T. Hjort, H. L. Rasmussen og N. J. O. Andersen.

5. Højeste Stipendium (100 Kr. at udbetale): J. Skov, K. H. Enrum Nielsen, R. J. Storm og E. E. Jensen.

6. Mellemste Stipendium (70 Kr. at udbetale): H. E. E. Koch, J. P. Lauritsen, J. P. C. V. Waagensen, V. T. S. Møllgaard, E. V. Rasmussen, Aa. Wøldike og M. Christoffersen.

7. Laveste Stipendium (40 Kr. at udbetale): P. V. Pedersen og E. J. Poulsen.

E. Markussen har faaet 15 Kr. af Overskuds-fonden, H. P. A. Pedersen, Joh. Jørgensen, J. K. V. Johansen og T. F. Enrum Nielsen hver 40 Kr., A. B. Prip 96 Kr.

De ved O. J. Poulsens og Aa. Møllers Udgang af Skolen fra 1. Jan. ledigblevne 2 halve Fripladser tildelt Aa. Wøldike og M. Christoffersen; og den ved H. C. C. Hansens Død ledigblevne halve Friplads tildelt K. F. Schmidt-Phiseldeck.

De to Skolen tillagte Portioner af det Moltkeske Legat for Sønner af Embedsmænd. hver paa 76 Kr., oppebares af J. V. H. Kaas og P. A. C. Nielsen.

Det Hostrupske Legat for 2 Disciple af 5te Klasse og Mesterlektien tildeltes H. Blegvad og H. P. A. Pedersen.

Det Baggerske Præmielegat tildeltes ved Censuren R. J. Storm af 6te Klasse og S. E. Claussen af 5te Klasse samt E. W. Thornye og T. A. Jørgensen af 3die Klasse.

Rektor Petersens Jubellegat tillagdes af Skoleraadet E. E. Jensen.

Det større Baggerske Legat for Dimissi tillagdes J. V. Kaas og Chr. Møller. Af Frøken Ernst's Legat blev 2 større Portioner, hver paa 216,57 Kr., tillagte Demittenterne Andr. Pedersen og J. N. O. Thage, og 5 mindre, hver paa 173,26 Kr., H. Blegvad, A. Bo, T. Gredsted, H. T. Grill og H. Møller.

»Recueil des travaux manuels« for 1889, skænket af Alliance Française, tildeltes Discipel af III Klasse H. S. de D. de Jonquières.

6. Biblioteket og andre Samlinger.

Nedenstaaende Fortegnelse indeholder Bibliotekets Tilvækst fra 1. Maj 1904 til 1. Maj 1905. De med * betegnede Bøger er Gaver.

I. Litteraturhistorie.

3. **Accessionskatalog* 1903. Katalog over Erhverv. af nyere udenlandsk Litteratur ved Statens offentlige Biblioteker 1903. Ved A. A. Bjørnbo. Kbh. 1903.
- 3.b. **Hertzberg, J.*, Henrik Ibsen som Tragiker. Prg. Frogner h. Almensk. Kria. 1903.
4. **Nordenstam, E.*, Qv. Ennius och Annalerna. Prg. Växjö 1904.
6. *Dansk Bogfortegn.*, udg. af G. E. C. Gad. 1905.
8. *Hansen, P.*, Goethe, hans Liv og Værker, 1—5. H.
10. *Jacobsen, J. P.*, Det komiske Dramas Oprindelse og Udvikling i Frankrig for Renaissancen. Kbh. 1903. (Disp.)
Rolnstrøm, O., L'Épopée française dans la littérature dramatique. Prg. Umeå 1904.

II. Encyklopædiske og blandede Skrifter.

13. *Salmonsens Konversationsleksikon*, 351—74. H.
- 15.a. **Vidensk. Selskab*. Oversigt over Forhandl. 1903. Kbh. 1903—4.
**Vidensk. Selskabs Skrifter*. Hist. og filos. Afd. 6. R. VI, 2. Naturv. og mathem. Afd. 6. R. XII, 4, 7. R. I, 1—3 og II, 1—3.
- 15.b. *Danske Studier*, 2—4. H. Kbh. 1904.
**Det ny Aarhundrede*. Redig. af P. Munch. 1. Aarg. 1903—4.
**Norden*, Tidsskr. for nord. Kultur. 4—5. Aarg. Kbh. 1903—4.
Nordisk tidskrift för vetenskap etc., 4—8. H. 1904; 1—2. H. 1905.
**Nordisk Universitetstidskrift*, 4. årg. 3 h
**Nyt Tidsskrift*. Redig. af N. Frimodt Møller. 1903.
**Statstidende*, 1904—5.
Studier fra Sprog- og Oldtidsforsk., Nr. 63—65.
Sønderj. Aarbøger, 1—2. Halvb. 1904.
18. **La nouvelle revue*. XIX, 2. livrs., 15. Novbr. 1882. Paris 1882.
**Le correspondant*. 4 Hefter for Juni og Juli 1899 og Maj—Juni 1900. Paris.
**La revue hebdomaire*, Nr. 224—33, 1896. Paris 1896.
20. *Diez, Fr.*, Etymol. Wörterbuch der roman. Sprachen. 5. Aufl. Bonn 1887.

III. Sprog og Nationallitteratur.

21. *Die neueren Sprachen.* Hrsggb. von Viëtor. XII, 2—10. XIII, 1.
Le maître phonétique. Paris 1904.
- **Rosengren, E.*, Ljudsensationerne med særskildt afseende paa språkrytmen. Prg. Norrköping 1904.
- **Torbjörnsson, T.*, Jämförande språkvetenskap ur almenbild. och pedagog. synsp. Prg. Upsala 1904.
35. **Appollonios**, Argonautertoget. Overs. af Christensen-Schmidt. Kbh. 1887.
Aristofanes, Fuglene. Ved Joh. B. Koch. (Gr. o. l. F.)
Herodots Historie, 2. B. 3—4. H. (Hist. Kildeskr.)
Lukianos, Hvorl. man bør skrive Historie. Overs. af Gertz. (Gr. o. l. F.)
Lysias, Udv. Taler. Ved Hude. (Gr. o. l. F.)
- 37.a. **Gertz, M. Cl.**, Histor. Læsebog i Middelalder-Latin. Kbh. 1905.
38. **Cicero**, Cato d. ældre. Overs. af Gertz. (Gr. o. l. F.) III, 1—3.
Terentius, Afer P., Formio. Overs. af Linderström-Lang. (Gr. o. l. F.)
42. *Tidsskrift*, Nordisk, for Filologi. 13. B. 1—3. H.
49. **Arlaud, O.**, Bevingede Ord. 2. Opl. 1—4. H.
Dansk Ordbog for Folket, 7—10. H.
Falk, H. og A. Torp, Etymol. ordbog over det norske og danske sprog. Kria. 8—9. H.
Feilberg, H. F., Bidrag til en ordbog over jyske almuesmål, 24—25. H.
Kalkar, O., Ordbog til det ældre danske Sprog. 38—39. H.
Saaby, V., Dansk Retskrivningsordbog. 4. Udg. ved P. Th. Thorsen. Kbh. 1904.
50. **Thomassen, Fr.**, Opgaver til danske Stile. Udg. af Dansk lærerforen. i Kbh. 2. Afdel. 1—3. H. Kbh. 1904.
***Wiwel, H. G.**, Hjælpebog i Modersmaalets Sproglære, med Tillæg. Kbh. 1904.
51. *Folkeviser*, Danmarks gl. danske Ridderviser. Eft. Forarb. af Sv. Grundtvig udg. af A. Olrik. 2. B. 4. H.
- 51.b. ***Axelsen, H. S. Fenger og M. Kristensen**, Udv. Stykker i norsk Landsmaal og Svensk af nulev. Forf. (Smaaskr. f. germ. Filol. Nr. 101.)
52. **Andersen, V.**, Bacchustoget i Norden. Kbh. 1904.
Blicher, St. St., E Binstouw. Faksimileudg. Randers 1842. Kbh. 1904.
Grundtvig, N. F. S., Udvalgte Skrifter. 1—12. H.
Holbergs Komedier. Udg. af J. Martensen. XI. Kbh. 1904.
***Holst, H. P.**, Den lille Hornblæser. I Udv. ved K. Bokkenheuser. Kbh. 1905.
***Ingemanns** Levnedsbog i Uddr. ved A. Sørensen. Kbh. 1905.
Oehenschläger, A., Hakon Jarl hin Rige. Ved F. Rønning. Kbh. 1905 (U. f. F.)
- 52.b. **Björnson, B.**, Daglannet. 2. Opl.
Lie, J., Saml. Værker, 57—61. H. Kbh. 1904.
55. ***Christensen, P.**, Svensk Læsebog for Mellemskolen. Med en Prøve af norsk Landsmaal. Kbh. 1904.
***Läfler, L. Fr.**, Den gottländska Taksteinsäggen. Stockh. 1904.
Noreen, A., Vårt språk. Nysvensk grammatik. 4—5. h.
Ordbok öfver svenska språket, 27—28. h.
- ***Oseen, A.**, Bidrag till svensk-tysk ordbok. Prg. Västervik 1904.
56. **Lagerlöf, S.**, Berättelser. 2—26. h.
*—, En Saga om en Saga. Kria. og Kbh. 1904.
- 57.a. **Grimm, J. und W.**, Deutsches Wörterbuch. X, 13—15, IV, 5, XIII, 4.

- Mohr og Nissen, Tysk-dansk Ordbog, 23—28. H.
 62. *Fürsten zu Lynar, Gedichte. Leipz. 1843.
 65. Brynildsen og Magnussen, Engelsk-dansk-norsk Ordbog. 26—29. H.
 66. *Andersen, V. E. J. og L. Panduro, Engelsk Begynderbog for Mellem-
 skolen. 1—2. Afd. Aalborg 1904—5.
 *Bügholm, N. og O. Madsen, Engelsk Læsebog for Mellemsk. Kbh. 1904.
 *Madsen, O. og J. Grønbeck, Øvelser til Oversættelse paa Engelsk.
 Kbh. 1905.
 69. *Bodtker og Host, Lærebog i Fransk for Begyndere. Dansk Udg. ved
 H. P. Hansen og A. Mantzius. Kbh. 1904.
 71. *Pio, J., Lectures françaises. Copenh. 1869.
 73. Michaelis, H., Wörterbuch I. Italienisch-Deutsch. 14. Aufl. Leipz. 1803.
 Petrocchi, P., Nuovo dizionario scolastico della lingua italiana.
 Milano 1904.
 76. *Stepniak, Paa Flugt og Omvendelse. Ved J. Magnussen. Kbh. 1901.

IV. Teologi.

79. *Færden, M. J., Kampen om det gI. Test. Kria. 1903.
 83. Lehmann, E., Mystik i Hedenskab og Kristendom. Kbh. 1904.
 88. *Charling, O., Medeltidens klostreskolor. Prg. Örebro 1904.
 Eugippus, Den hel. Senerius. (Hist. Kildeskr.)
 91. *Baader, Fr., Vorles. über speculat. Dogm. 1. H. Stuttg. u. Tüb. 1828.
 97. *Hahn, B., Bibelhist. f. Mellemsk. Kbh. 1904.
 —, Lille Bibelh. Kbh. 1905.
 *Lund, Chr., Læsebog i den kristne Religion for Børn. Kbh. 1905.

V. Filosofi.

102. Høffding, H., Moderne Filosofer. Kbh. 1904.
 103. *Cholybæus, H. M., Philosophie u. Christenthum. Kiel 1853.
 Kroman, K., Begrebet »det etiske«. Kbh. 1903.
 —, Sm. Værk. (Prg. K. U., Novbr. 1903.)
 *Lambek, C., Psykol. Studier. Kbh. 1904.
 *Teisen, N., Om Viljens Frihed. Kbh. 1904.
 *Tolstoj, L., Tænk Jer om! 2. Opl. Od. 1904.

VII. Pædagogik.

105. *Christensen-Dalsgaard, Legeml. Straf. Prg. Randers Rlsk. 1904.
 Vor Ungdom. 1904—5.
 106. *Bruun, G., Mellemskolen. Prg. Kold. 1904.
 *Christensen-Dalsgaard, Hjem og Skole. Prg. Randers Rlsk. 1904.
 *De højere Almenskolors Lærerforen. Mødet i Okt. 1904. Hels. 1905.
 *Frederiksen, H. C., Et åstedmøde. Prg. Ordr. 1904.
 *Holdt, Mellemskolen. Prg. Thist. 1904.
 *Medlemsblad f. d. h. Almensk. 5. Aarg.
 *Richard, O., Om Fritiden og Karakteruddannelsen. Prg. Eftersl. 1904.
 *Schroder, L., Den nord. Folkehøjskole. 1. Halv. 1904. (U. f. F.)
 *Starcke, C. N., Om Dannelse og Skolearbejdets Forhold til denne.
 Prg. D. Seisk. Sk. 1904.

- **Westling, K. A.*, Den grundtvigske friskolan i Danm. Prg. Örebro 1904.
109. **Dam, A.*, Om Danskundervisn.s Stof. Prg. D. Selsk.s Sk. 1904.
**Österberg, E.*, Ett undervisn.prof i Engelska. Prg. Nya elementsk. Stockh. 1904.
110. **Jensen, P. F.*, Om Historieunderv. Prg. Randers Realsk. 1904.
111. **Kragh, O.*, Noter til Brug ved Undervisn. i Matem. i V og VI Kl. Prg. Nykbg. 1904.
- 111-12. *Klein, F.* und *E. Riecke*, Neue Beiträge zur Frage der mathem. u. physikal. Unterrichts etc. I Th., Leipz. u. Berl. 1904.
112. **Hald, H. A.*, Om Astronomiundervisn. i Børnesk. og dens Metodik. Prg. D. Selsk.s Sk. 1904.
113. **Kroman, K.*, Den nye danske Skolegymn. Kbh. 1902.
**Ring, H. A.*, Konsten i skolan. Prg. Palmgr. samsk. Stoch. 1904.
**Tofte, H.*, Trestem. Sange f. lige Stemmer. Kbh. 1904.
114. **Lundberg, E.*, Läran om storheters förhåll. såsom grundv. f. läran om tal. Prg. Strengnäs 1904.
115. **Aarbog* for Købh.s Universitet o. s. v. for 1902—3. Udg. af Matzen. Kbh. 1904.
**Meddelelser* om de lærde Skoler o. s. v. for 1902—3. Udg. af Asmussen. Kbh. 1904.
116. **Beretn.* om d. polyt. Læreanstalt 1903—4. Kbh. 1904.
**Forelæs.* og *Øvelser* ved Købh.s Universitet og polyt. Læreanstalt i Efteraarsh. 1904.
**Fortegn.* over Afgeks. 1904.
**Indbydskr.* til Købh.s Universitets Fest. Novbr. 1903.
*46 Prgr. fra danske Skoler.
**Döcker, J.*, Fortegn. over Dimitt. fra D.s Kursus 1880—1903. Prg. 1904.
**Det danske Selsk.s Skole.* Af C. N. Starcke. Prg. 1904.
**Ribe.* — Rektorinds. Prg. 1904.
**Sorø.* — Om Sorø Sk. og Opdr.anst. Prg. 1904.
**Thisted.* — Afslor. af Mindesten over Prof. Müller. Prg. 1904.
**Schneekloth's Sk.* — 50 Aars Jubilæum. Prg. 1904.
Frederiksen, Gamle Schneekloth. Prg. Ordrup 1904.
- 119.a. *Universitets- og skoleannaler. 18. aarg. Kria. 1903.
- 119.b. *25 Prg. fra norske Skoler, 1903.
- 119.c. *51 Prg. fra svenske Skoler for 1903—4.
**Linköping.* — *Schiött, H.*, Historik och katalog öfv. L. h. allm. lrv.s naturh. museum. Prg. 1904.
**Ystad.* — *Winther, W.*, Om hälsatilst. bl. lärjungarna 1903—4. Prg. 1904.

VIII. Lovkyndighed.

122. **Lovtidende* for 1904.
**Ministerialtid.* for 1904.
**Bjerge* og *Søegaard*, Danske Vider og Vedtægter. Se 148.

IX. Politik og Statsøkonomi.

127. **Jensen, Chr.* og *H. Lützhøft*, Det danske Samfund. II. Dansk Samfundslære. Kbh. 1905.
128. **En Samfundsfare.* Den lovordn. Prostit. belyst ved Foren. mod Lovbeskyt. for Usædeligh. Kbh. 1904.

- ***Hansen, H. J.**, Tyskland, England og Danmark. Et Bidr. til hjeml. Kundskab om de to Stormagter og vor eg. Situation. Kbh. 1904.
 128. ***Petersen, A.**, Samfundet og Børnene. Om Statens og Samf.s Stil. t. d. forsømte o. forvild. Ungd. Kbh. 1904.

X. Historie og Geografi.

131. *Almanak*, Universitetets lille, for 1904—5.
 132. *Folkenes Historie*, 70—82. H.
 ***Møller, E.**, Verdenshist. f. Mellemsk. Kbh. 1904.
 ***Møller, E.** og **C. J. Busk**, Lærebog i Hist. I. Verdenshistorien. Kbh. 1905.
 ***Schmidt, L.**, Lærebog i Hist. f. Mellemsk. I—II. Kbh. o. Kria. 1904.
 132. ***Rolfsen, N.**, Verdenshistorie, 1—2. Dansk Udg. Kbh. 1905.
 141 42. ***Hyllen, J. E.**, Slafvarna i Athen och Rom. Prg. Halmstad 1904.
 144. ***Andersen, P.** og **M. Vahl**, Geografi f. Mellemsk. Kbh. 1905.
 ***Arstal, A.**, Den geograf. Undervisn. En Retledn. f. Lærere. Den alm. Del. II. Kria. 1904.
 ***Christensen, C. C.**, Geografi for Mellemskolen. I. Kbh. 1905.
Deutsche Rundschau f. Geografie u. Statistik. 26. Jahrg. 1904.
Europa, 38—39. H.
Geograf. Tidsskrift, 17. B. V—VIII.
 ***Knudsen, M.**, On the organisation of the Danish hydrographic researches. Kbh. 1904.
 *—, Contribution to the Hydrography of the Atlantic Ocean. Kbh. 1905.
 *—, Havets Naturlære. Kbh. 1905. (U. f. F.)
 ***Stockmarr, A.**, Geografi for Begyndere. Kbh. 1904.
 147. *Magazin, Danske*, 5. R. 5. B. 4. H.
 148. ***Bjerger, P.** og **Th. J. Søegaard**, Danske Vider og Vedtægter el. gl. Landsbylove og Byskraaer 1. H. Kbh. 1904.
Danm. Riges Hist., 151—165 H.
 149. *Aarhøger* f. nord. Oldkynd. o. Hist., 18. B. 4. H., 19 B. 1—4. H.
Bugge, A., Vikingerne. Kbh. 1904.
Hansen, Landnåm i Norge. Se 176.
 149. ***Wimmer, L. F. A.**, De danske Runemindesm. 4. B. 1. Afdel., Runeligestene og Mindesm. knytt. til Kirker. Kbh. 1903—4.
 164. ***Schmidt, K.**, Aktstykker vedrør. de frem. Troppers Oph. i Danm. 1808. Prg. Od. 1904.
 166. ***Friis, L.**, Den jydsk. Slavekrig. Aarh. 1898.
 166.b. **Liljefalk, A.** og **O. Lütken**, Vor sidste Kamp, 17—24. H.
 167. *Dansk biogr. Leksikon*, 18. B. 1904.
 ***Lund, E. F. S.**, Danske malede Portræter, VII, 5—8, VIII, 4, IX, 5—8.
 **Tidsskrift, Personallhist.* Ved Grove. 4. R. 6. B. 1—3. Kbh. 1903.
 168. **Bobé, L.**, **H. C. Andersen** og Storbortug Carl Alexander af Sachsen-Weimar-Eisenach. Kbh. 1905.
Breum, S., Odense Bys Bog om **H. C. Andersen**. Od. 1905.
Brix, H. og **H. Rasmussen**, **H. C. Andersen**. Fra hans Fødeby. Od. 1905.
Schwaneflugel, H., **Hans Chr. Andersen**. Et Digterliv. Kbh. 1905.
Wad, G. L., Om **Hans Chr. Andersens** Slægt. Od. 1905.
Aakjær, J., **Blichers** Livstragedie, 29—36. H.
Bournonville, Ch., Erindr. fra Hjemmet og fra Scenen. Kbh. 1903.
Storgaard-Pedersen, P., **Niels Joh. Fjord**. Kbh. 1904. (U. f. F.)
 ***Ingemanns, B. S.**, Levnedsbog. Se 52.

- Mit Forh. til hende. Af **Soren Kierkegaards** efterl. Pap. ved Henr. Lund. 2. Opl. Kbh. 1904.
- * **Molbech, O. C.**, General **Langbergs** Hændelser, fort. i Breve fra ham selv. Kbh. 1902.
- Ploug, H., Carl Ploug.** Hans Liv og Gerning. 1. Del. Kbh. 1905.
- Tietgen, C. F.**, Erindr. og Oplevelser. Kbh. 1904.
169. * **Legater og milde Stiftelser**, udg. af Hiort-Lorenzen og Rosendahl. 6. B. Kbh. 1904.
- * **Statistisk Aarboeg.** 8. Aarg. 1903.
- * **Stat. Tabelværk**, 5. R., L. A. Nr. 3, D., 11—13.
- * **Stat. Meddelelser**, 4. R. 13. B. 6—8, 14. B. 1—6, 15. B., 1—2, 16. B. 1—5. *Statskalender*, 1905.
- * **Richardt og Becker**, D. Herregaarde. Se 265.
170. * **Otrik, J.**, Borgerl. Hjem i **Helsingor**, 1—2. Kbh. 1903—4.
- * **Gaardboe, A., Himmerlands Rakkere.** I. Aarb. 1904.
- Samlinger til jydsk Hist. o. Topogrf.**, 3. R. 4. B., 1—2.
- * **Hempel, S., Lahns Stiftelse** gen. hundr. Aar. Od. 1904.
- * **Odense Byraads Forhandl.** f. 1903. Od. 1904.
173. * **Børgesen, E.**, Om Algevegetationen ved Færøernes Kyster. Kbh. 1904. (Disp.)
175. **Mylius-Erichsen, L.** og **H. Moltke**, Grønland. Illustr. Skildr. af den danske lit. Grønlandsekspedition 1902—4, 1—2.
176. **Hansen, A. M.**, Landnám i Norge. En udsigt over bosætningens historie. Kria. 1904.
- Nielsen, J.**, Norge i 1814. Chria. 1904.
- * **Sørensen, C. Th.**, Bernadotte i Norden, 8—12. H.
193. * **Arteche, D. José Gomez de, Fernando VII en Valençay.** Madr. 1880.
- * **Ayerbe, Marqués de, Memorias sobre la estancia de D. Fernando VII en Valençay.** Zarag. 1893.
- * **Baumgarten, H.**, Geschichte Spaniens vom Ausbr. d. französ. Revolution etc. 1. Th. Leipz. 1865.
- Bironneau, P.**, Quelques documents ined. sur la défection du général de la Romana en Danemark 1808. Paris—Nancy 1900.
- * **Representation del Principe de Asturias D. Fernando à su padre D. Carlos IV.** Valenzia 1808.
200. **Correspond. de Napoléon I.** XVIII, XXVIII og XXX. Paris 1868 o. 70.
- * **Desmaret, Témoignages histor. ou quinze ans de haute police sous Napoléon.** Paris 1833.
- * **Moniteur universelle**, 1—2. D. 1808, 1. D. 1810.
- * **Revue Napoléonienne.** 3. année, 1—2. vol.
- * **Trier, S.**, Heltens Slagskygge. Kbh. 1904.
- 205.b. * **N(inci), Di G(uiseppe)**, Storia dell' isola dell' Elba. Italia 1815.
209. * **Heimer, A.**, Bilder från Karstplatån och Dalmatien. Prg. Jönk. 1904.
- 210.a. * **Ibn-el-Athir**, Arab. Kroniker fra Korstogstiden. 1. H. (Hist. Kildeskr.)
212. * **Vahl, M.**, Madeiras Vegetation. Kbh. 1904. (Disp.)
217. **Hansen, Goethe.** Se 8.
219. **Feilberg, H. F.**, Jul. 1. B. Kbh. 1904.
224. * **Akademi, Det kongel.**, for de skønne Kunster 1700—1904. Ved **F. Meldahl** og **P. Johansen.** Kbh. 1904.
- Bierfreund, Th.**, Florens. Billedkunst. 2. Kbh. 1904.
227. * **Fra Archiv og Museum**, 2. B. 1—3. H. Kbh. 1903—4.
- Hist. Tidsskrift**, 7. R. 5. B., 1—6.
- * **Revue des questions histor.**, 133. og 136. livr. 1900.

XI. Matematik.

230. *Journal de mathém. élément.* 29. année. Paris 1904.
Nyt Tidsskr. f. Matem., A og B, 15. Aarg. Kbh. 1904—5.
231. ***Bonnesen, T.**, Aritmetik for Mellemsk. Kbh. 1904.
 ***Christensen, S. A.** og **K. Schmidt**, Aritmetik og Algebra f. Mellemsk. Od. 1905.
 ***Cronfelt, S.**, Fircifret Logaritmetabel. Uden Interpolation. Kbh. 1904.
 **Eksamensopgaver* i Matem. o. Regn. fra alm. Forberedelseseks. og IV Kl. Hovedeks. 1893—04. Kbh. 1904.
 ***Hansen, C.**, Om en Gruppe hele transcend. Funktioner. Kbh. 1904. (Disp.)
 ***Holm, J.** og **T. C. W. Jessen**, Regneopgave for Realskolens overste Klasser. Kbh. 1905.
 ***Mollerup, J.**, Ny Læreb. i Regn. og Aritmetik. II. Kbh. 1904.
 ***Nielsen, N.**, Lærebog i Algebra. Kbh. 1904.
 ***Pedersen, J. V.** og **P. Rotting**, Mellemskolens Regnebog. I. Kbh. 1905.
 ***Petersen, J.**, Korfattet Aritmetik og Algebra til Brug i Mellemskolen. Kbh. 1904.
 ***Sohlberg, H.**, Läran om storheters förhåll, såsom grundv. f. läran om tal. Prg. Strängnäs 1904.
 ***Solander, E.**, Maxima og minima. Prg. Vänersborg 1904.
 ***Svendsen, A.**, Ny Regnebog for Mellemskolen. III. Kbh. 1905.
 ***Wilster, H.**, Regnebog f. Mellemskoler og højere Pigeskoler. 1—3. H. + Facitl., 1—2. Kbh. 1905.
236. ***Alfsen, M.**, Opg. i analyt. Plangeometri. Kria. 1905.
 ***Bonnesen, T.**, Geometri for Mellemskolen. Kbh. 1904.
 ***Christensen, S. A.**, Lærebog i Geometri f. Mellemsk. Od. 1904.
 ***Foldberg, P. T.**, Geometri f. Mellemsk. Kbh. 1904.
 ***Petersen, J.**, Kortf. Lærebog i Plangeometri til Brug i Borger- og Almueskoler. Kbh. 1892.

XII. Naturvidenskab.

242. **Den danske Ingolfexpedition*, 2. B. Nr. 4, 5. B. Nr. 1.
243. ***Ellinger, H. O. G.**, Lærebog i Fysik f. Mellemsk. I. Kbh. 1904.
 ***Knudsen, M.**, Lærebog i Fysik for Medicinere, 1—3. Kbh. 1903—4.
 ***Prytz, K.**, Læren om Lys og Lyd. Kbh. 1904.
245. ***Meyer, K.**, Radium og radioaktive Stoffer etc. Kbh. 1904.
248. ***Bilimann, E.**, Studier over org. Svovlforbindelser. Kbh. 1904. (Disp.)
 ***Forsing, S.**, Inledende kurs i kemi. Prg. Nyköping 1904.
 ***Jensen, O.**, Studier over de flygt. Syrer i Ost etc. Kbh. 1904. (Disp.)
 ***Thomsen, J.**, System. gennemført termokemiske Undersøgelser numer. o. teoret. Resultater. Kbh. 1905.
 ***Weis, A.**, Uorg. Kemi f. Mellemsk. Kbh. 1905.
252. **Flora og Fauna*, 1904: 3—4. H., 1905: 1—2. H.
253. **Danms. geol. Undersøg.* 2. R. Nr. 15, 3. R. Nr. 2.
 ***Madsen, V.**, Jordens Udviklings Historie. Kbh. 1904.
 ***Ussing, N. V.**, Vulkaner og Jordskælv. Kbh. 1904.
254. ***Mentz og Ostenfeldt**, Billeder af Nordens Flora, 13—16. H.
 ***Rasmussen, V.**, Botanik f. Mellemskolen. Kbh. 1905.
 ***Schmidt, J.**, Skuddene hos d. gl. Verdens Mangrovetræer. Kbh. 1903. (Disp.)
255. ***Bang, T.**, Dyrerigetets Naturhistorie f. Folkeskolen. Kbh. 1904.

- ***Johansen, A. C.**, Om den fossile kvartære Molluskfauna i Danmark. Kbh. 1904. (Disp.)
256. ***Ginnerskov, N. P.**, Legems- og Sundhedslære. Kbh. 1904.
- ***Møller, A.**, Sundhedslære. Med vedf. Anatomi. Kbh. 1905.
- ***Olsen, P.** og **F. Sadolin**, Menneskelegemet. Overs. og bearb. efter O. Schmeil. Kbh. 1904.
257. ***Brünniche, E.**, Studier over Hjærnesvulsternes Behandling. Kbh. 1903. (Disp.)

XIV. Landkort, Kobbere m. m.

263. **Rothauf**, Asien, phys., ohne Nahmen.
265. ***Berømte Mænd og Kvinder**. 7 Kunstblade.
- Jacobsen, J. P.**, Hist. Billedatlas. I. Kbh. 1904.
- ***Richardt, F.** og **T. A. Becker**, Prospecter af danske Herregaarde, 1—20. B. Kbh. 1844—68. G. af Købm. G. Henningsen.

Biblioteket er aabent for Publikum hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra 2—3, Ferier undtagne.

Discipelbiblioteket

har igen i Aar modtaget en Del Bind fra Hr. Boghandler Dreyer og 2 Bind fra Discipel M. Knudsen (2 A) og endelig fra Elevorkestret som Udbytte af en Koncert 90 Kr., hvorved en større Forøgelse af Biblioteket er opnaaet.

Den naturhistoriske Samling

er i Aarets Løb forøget med følgende Gaver:

2 Væverfluglereder, 2 tropiske Hvepsereeder, tropiske Slanger og Øgler (Disc. *Ove Blumenhagen*); en større tiarmet Blæksprutte, en Stør [udstoppet af Skolen] (Disc. *Kn. Frølich*); en lille Samling Fugleæg (Disc. *Th. Herse*); Slangestjerner (Disc. *Poul Gredsted*); Vandkalv, Aadselgraver (Disc. *Ejler Hempel-Jørgensen*).

Discipel *Alfr. Nissen* har skænket nogle Granatkrystaller til Skolens mineralogiske Samling, og Disc. *Thorolf Møller* en Agave til Plantehaven.

Mandag d. 1. Maj Kl. 11—1 afholdtes der Gymnastikprøve for 5. og 6. Klasse, Onsdag d. 10. Maj Kl. 9—11 for 2. og 4. Klasse.

Lørdag d. 6. Maj Kl. 11—12 afholdtes der Sangprøve.

7. Særskilte Meddelelser.

Udtog af Lov af 24. April 1903 om højere Almenskoler m. m.

§ 1.

I Tilslutning til *Folkeskolens* Undervisning for Børn i 11—12 Aars Alderen meddeles den højere Almenundervisning først i *Mellemskolen*, siden i *Gymnasiet*.

§ 2.

Mellemskolen er en Barneskole, som gennem 4 etaarige Klasser meddeler sine Elever en for det givne Alderstrin egnet højere Almenundervisning.

Mellemskolens Undervisning kan fortsættes efter den afsluttende Aarsprøve gennem en etaarig Realklasse.

§ 3.

Gymnasiet giver i Tilslutning til *Mellemskolen* gennem 3 etaarige Klasser en fortsat højere Almenundervisning, som tillige afgiver det nødvendige Grundlag for videregaaende Studier.

Gymnasiets Undervisning skal kunne meddeles paa 3 delvis forskellige Linier, som efter de Undervisningsfag, der giver hver enkelt Linie dens Særpræg, betegnes henholdsvis som *den klassisk-sproglige*, *den nysproglige* og *den matematisk-naturvidenskabelige Linie*.

§ 5.

Mellemskolens Undervisning skal omfatte *Religion, Dansk* (med lette Læsestykker af *Svensk*), *Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Naturlære, Regning og Matematik, Skrivning, Tegning, Legemsøvelser* og *Sang*. Under Naturfagene medtages de væsentligste Træk af *Sundhedslæren* og noget *Kemi*.

Desuden bør der gives Undervisning i *Sløjd* eller andet *Legemsarbejde*.

For dem af Mellemskolens Elever, der maatte ønske det, kan der i Mellemskolens øverste Klasse indrettes en Undervisning i *Latin* eller *Fransk*.

I den Realklasse, der kan slutte sig til Mellemskolen som dens Fortsættelse, skal der undervises i *Dansk*, to af de nyere Sprog (*Engelsk, Tysk, Fransk*), *praktisk Regning* og *Matematik*, Afsnit af *Naturlære, Historie, Geografi* og *Naturhistorie* samt *Legemsøvelser*.

§ 6.

I *Gymnasiet* skal der, med Forskel efter dets tre forskellige Linier, gives Undervisning i *Religion, Dansk* med de øvrige *nordiske Sprog, Engelsk, Tysk, Fransk, Latin* (ikke paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie), *Græsk* (alene paa den klassisk-sproglige Linie), *Oldtidskundskab, Historie, Geografi* og *Naturhistorie, Naturlære, Matematik, Legemsøvelser* og *Sang*.

Med Samtykke af Ministeren skal der ogsaa kunne gives Undervisning i *Legemsarbejder*.

§ 8.

Mellemskolen slutter med en *Aarsprøve*, der delvis kan afholdes under offentlig Kontrol.

I Gymnasiets Slutningsklasser og i Realklassen ender Undervisningen med *Afgangsprøver*, som helt eller delvis afholdes under offentlig Kontrol, og ved hvilke Eleverne skal godtgøre, at de har naaet den aandelige Modenhed og tilegnet sig den Kundskabsfyldde, der er sat som Undervisningens Maal.

§ 9.

Mellemskolens afsluttende Aarsprøve kaldes »*Mellemskoleeksamen*«, Realklassens Afgangsprøve »*Realeksamen*«, Afgangsprøven paa Gymnasiets 3 Linier »*Studentereksamen*«.

Der gives ingen Hovedkarakter.

§ 10.

For Elever, der har bestaaet Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Studentereksamen, udstedes Eksamensbeviser med Angivelse af deres Karakterer i de enkelte Fag ved Prøverne samt Vidnesbyrd om deres Forhold i Skolen.

Naar Elever forlader en Skole forinden de fornævnte Prøver eller uden at have bestaaet disse, skal Skolen, for saa vidt deres Forældre eller Værger forlanger det, meddele dem Vidnesbyrd om deres Modenhed, Kundskaber og Forhold i Skolen.

For Statsskolernes Elever udstedes Eksamensbeviser og Vidnesbyrd uden Betaling.

§ 11.

Mellemskoleeksamen giver Adgang til Gymnasiet. Ved Optagelse af Elever fra kommunale eller private Mellemskoler kan forlanges en Optagelsesprøve. Paa hvilke Betingelser *Realeksamen* kan give Adgang til Gymnasiet, bestemmes af Ministeren. De, der melder sig til Optagelse i Gymnasiets klassisproglige Linies eller nysproglige Linies 1ste Klasse, skal tillige underkaste sig en Prøve i Latin.

Enhver, der har bestaaet *Studentereksamen*, har Ret til at lade sig indskrive ved Universitetet som akademisk Borger.

§ 12.

Beslutning om Elevers Optagelse i Statsskolerne fattes af Rektor.

§ 13.

Optagelse af Elever skal regelmæssigt kun kunne finde Sted ved Begyndelsen af et nyt Skoleaar. Dog kan Rektor bevilge Undtagelser fra denne Regel.

§ 14.

Som almindelige Betingelser for Elevernes Optagelse fastsættes:

1. At de, som optages i en Mellemskoles 1ste Klasse' ikke er under 11 Aar, og at de, som optages i et Gymnasiums 1ste Klasse, ikke er under 15 Aar.

2. At deres Alder ikke er saa fremrykket, at den er mere end 2 Aar over Gennemsnitsalderen for den Klasse, som de efter deres Kundskaber kan optages i.

Undtagelser fra 1. og 2. kan under særegne Omstændigheder tilstedes af Rektor.

4. At de, for saa vidt de tidligere har været Elever af andre Skoler, fremlægger tilfredsstillende Vidnesbyrd fra den Skole, som de sidst har besøgt.

§ 23.

Fra Begyndelsen af Skoleaaret 1904—04 bortfalder de hidtil ved Elevernes Optagelse i de offentlige lærde Skoler krævede Indskrivningspenge.

Fra samme Tidspunkt fastsættes Skolebetalingen saaledes: for Gymnasiets og Realafdelingens Klasser 36 Kroner fjerdingaarlig samt for Mellemskolens Klasser 30 Kroner fjerdingaarlig. Naar flere Søkende samtidig besøger en af disse højere Almenskoler, nedsættes Kontingentet for den næstældste med $\frac{1}{4}$ og for den tredie ældste med $\frac{1}{2}$; de efterfølgende gaar frit. Udmeldelse kan ske i Løbet af et Fjerdingaar til dettes Udgang. Den, som forlader Skolen i Juli Maaned, betaler kun Skolepenge for denne Maaned.

§ 24.

Det Antal Fripladser, som kan tildeles Elever i Statens højere Almenskoler, fastsættes til en Sjettedel af det ved hvert Skoleaars Begyndelse i de enkelte Skoler værende Elevtal, efter at Antallet af de privilegerede eller ekstraordinære Gratister er fradraget.

Anordning angaaende Optagelsesprøven i Mellemskolens Iste Klasse.

A. Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves, fastsættes saaledes:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Faaetevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvisse sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Ret-skrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed* i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa

kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere dem med en *hel* Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning*. Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk. saa vel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylder en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion*. Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa og letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. *Historie*. Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

7. *Geografi*. Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog have vundet et ret fylldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. *Naturhistorie*. Han skal gennem *Iagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyr- og Planterverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

B. Elever indmeldes regelmæssigt til Optagelse inden Udgangen af Maj Maaned, og Optagelsesprøven finder Sted ganske kort før Sommerferien Indtræden efter Skolestyrerens nærmere Bestemmelse, som i god Tid forinden Prøvens Afholdelse skal

meddeles Elevernes Forældre eller Værger. Disse ligesom ogsaa Elevernes tidligere Lærere skal have Tilladelse til at overvære Optagelsesprøven.

Skulde der efter en Elevs Optagelsesprøve herske nogen Tvivl om, hvorvidt han kan optages eller ej, skal det, hvis det antages, at han uden nogen større Anstrengelse i Mellemtiden kan raade Bod paa sine Mangler, og hvis hans Forældre eller Værge ønsker det, tilstedes ham at indstille sig til en ny Prøve den første Dag i det nye Skoleaar; denne Prøve skal dog ikke paa ny omfatte alle Fag, men kun gaa ud paa at faa godtgjort, om der er raadet Bod paa Manglerne eller ej, og efter dens Udfald maa Skolestyreren tage den endelige Bestemmelse om ham.

I et Cirkulære af 22. Juni 1903 i Anledning af foranstaaende Anordning, udtaler Ministeriet bl. a., at det ved Indmeldelse af en Elev naturligvis maa bevidnes, at han i ethvert Fald i det væsentlige har gennemgaaet det hele Pensum i Religion og Historie.

Cirkulære til Rektorerne for Statsskolerne og Sorø Skole og Opdragelsesanstalt.

I Anledning af en indkommen Forespørgsel om, hvorvidt Skolerne eller Eleverne skal afholde Udgifterne ved det Arbejds-
materiale (Træ, der benyttes ved Sløjdundervisningen, skal Mini-
steriet meddele, at Eleverne kun skal betale, hvad de bruge af
kostbarere Træsorter, saasom Mahogni, Nød, Ahorn, Eg, Esk,
Alm, Bøg og Frugttræ. Udgifterne til, hvad der bruges af Fyr
og Gran, afholdes derimod af Skolens Kasse.

Det er en Selvfølge, at Eleverne kan beholde de Genstande,
der er fremstillede af det af dem selv betalte Materiale.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet,
den 26. September 1903.

J. C. Christensen.

Stemann.

8. Udtog af Skolens Regnskaber

for Finansaaret 1905—06.

Indtægt:		Kr.	Ø.
1. Beholdning efter Regnskabet 1903—04.....		5558	16
2. Jordebogsindtægter.....		18141	47
3. Renter.....		5571	53
4. Skolekontingenter.....		23766	75
5. Ubestemte og ekstraordinære Indtægter.....		89	80
6. Tilskud fra den almindelige Skolefond.....		24000	»
	Summa Indtægt...	77127	71
Naar Udgiften drages herfra med.....		71512	39
bliver Kassebeholdningen den 31te Marts 1905.....		5615	32

Udgift:		Kr.	Ø.
1. Lønninger.....		44658	33
2. Inspektion og Tilsyn med Samlingerne.....		960	»
3. Pedellens Løn.....		770	»
4. Timeundervisning.....		10804	»
5. Lønningstillæg.....		165	50
6. Pensioner og Understøttelser.....		3336	23
7. Biblioteket og Samlingerne.....		729	67
8. Bygningerne.....		2030	71
9. Leje af Boldplads.....		100	»
10. Inventarier.....		1799	85
11. Brændsel og Belysning.....		2303	82
12. Kommuneskatter.....		849	20
13. Regnskabsføringen.....		940	»
14. Ubestemte og ekstraordinære Udgifter.....		1829	97
15. Riffelskydning.....		235	11
	Summa Udgift...	71512	39

Under den mundtlige Eksamen prøves Eleverne i følgende Orden:

6te sprogst. Klasse: 1. Balslev. 2. Boeck. 3. Henningsen. 4. E. Jensen. 5. S. Lomholt. 6. Løngreen. 7. Møllgaard. 8. Pedersen. 9. Rasmussen. 10. Schousboe. 11. Storm. 12. Teglbjærg. 13. Waagensen. — Privatister: 14. Dreyer. 15. H. M. Jensen. 16. Hedvig Schütten Larsen.

6te realstud. Klasse: 1. Gottschalck. 2. Krarup. 3. V. Lomholt. 4. Nielsen. 5. Reedtz-Thott. — Privatist: 6. Eriksen.

4de stud. Klasse: 1. Christensen. 2. Gjelstrup. 3. Hansen. 4. Hertz. 5. Hjort. 6. Jernfelt. 7. Hempel-Jørgensen. 8. C. A. Jørgensen. 9. A. Larsen. 10. Lauritsen. 11. Markussen. 12. J. Møller. 13. Th. Møller. 14. K. E. Nielsen. 15. Pilegaard. 16. E. Poulsen. 17. Talleruphuus. 18. Thrane. 19. Teisen. — Privatister: 20. J. M. Larsen. 21. K. J. Nielsen. 22. J. C. Poulsen. — Tillægseksamen: 23. Hansen. 24. Madsen. 25. Nissen. 26. Meier. — Farm.: 27. Magdalene Dittmann. 28. Jørgensen. 29. Malling Holm.

4de Realklasse: 1. Ahlefeldt. 2. Holm. 3. Nielsen. 4. Nissen. 5. Siewecke.

Disciplene i de øvrige Klasser prøves i den Orden, de fik ved Karaktersammentællingen den 17de Juni.

Afgangs- og Aarsprøver 1905.

De skriftlige Prøver for VI og IV Klasse holdes i Dagene 2.—3. Juni og 13.—15. Juni.

I Censuren ved VI og IV Klasses Prøver deltager som Medlem af Undervisningsinspektionen, Professor, Dr. phil. Paludan (Pal.), som beskikkede Censorer: Fhv. Skolebestyrer Bork (Bork), Skolebestyrer Bæk (Bæk), Prof. Drachmann (Dr.), Lærer ved Officerssk., cand. mag. Ehrencron-Müller (EhrM.), Prof. Ellinger (Ell.), fhv. Overlærer Hoff (Hoff), cand. polyt. Jessen (Jess.), Inspektør J. Møller (JM.), Bibliotheksassistent, cand. mag. C. Petersen (CP.), Adjunkt Ramm (Ramm) og Rektor Zerlang (Z); som indbudne Censorer: Fhv. Overlærer Johnsen (Jo.), Lærer Skov (Sk.), Skolebestyrer Vesterdal (V).

I Censuren ved de øvrige Klassers Prøver deltager Stud. theol. P. J. Pedersen (P.), Ingeniør Windinge (Wi).

Tallet efter Klokkeslet betegner Klasseværelse, S. betyder Solennitetssalen.

Tirsdag 13. Juni.

Kl.

8¼. 11. VI SS. Fysik. S. Ch. N.

Fredag 16. Juni.

8. 14. IV S. (1—15). Naturhist. R. Sk. L.

Lørdag 17. Juni.

8. 14. IV S. (16—22) + IV R. Naturhist. R. Sk. L.

Mandag 19. Juni.

8. S. IV S (1—22). Fransk. Ba. K. Bl.

Tirsdag 20. Juni.

9. S. VI. Tysk (5. Eks.) N. Pal. Mo.

4. S. IV R + IV S (23, 25, 26) Fransk. Ba. Pal. K.

4. 7. VI RS. Dansk og Oldn. Mo. CP. Rektor.

Onsdag 21. Juni.

Kl.

8. 12. VI SS. Dansk og Oldn. Mo. CP. Rektor.
 9. S. IV R. Dansk. T. Pal. Ba.

Torsdag 22. Juni.

8. S. VI RS. Matematik. Ch. Ramm. N.
 8. 12. IV S. (1—10, 13, 22). }
 4. S. IV S. (11, 12, 14—19). } Latin. W. Z. Mü.

Fredag 23. Juni.

8. S. VI SS. (1—10) }
 4. S. VI SS. (11—16) } Fransk. Bl. Z. Ba.
 11. 11. IV R + RS. Fysik (11). Cr. S. N.

Lørdag 24. Juni.

8. 1. VI RS. Fransk. Bl. Z. Ba.
 8. 3. IV SS. Græsk (16 Eks.). W. Jo. Mü.
 8—12. V. Dansk Stil.
 8—11. III. Dansk Stil.
 8—11. II. Dansk Stil.
 4. 7. IV S. (20, 21, 24, 25, 27—29). Latin. Mü. Z. W.
 4—8. V SS. Fransk Stil.
 4—8. V RS. Geom. Opg.
 4—7. III. Aritm. Opg.
 4—7. 2. M. Dansk Stil.

Mandag 26. Juni.

8. 1. VI SS. (1—5). Latin. Rektor. JM. W.
 8—12. V SS. Lat. Version.
 8—12. V RS. Projektionstegning.
 8—11. III. Geom. Opg.
 8—11. 2. M. Regning.
 4. 7. VI SS. (6—8). Latin. Rektor. JM. W.
 4—8. V RS. Aritm. Opg.
 4—7. III R. Regning.
 4—7. II. Regning.
 4—7. 1. M. Dansk Stil.

Tirsdag 27. Juni.

8. S. VI SS. (9—13). Latin. Rektor. JM. W.
 8. 1. IV R + S. (1—4). Matematik. S. Jess. Cr.

- Kl.
- 8. 3. V SS. Historie. G. T.
 - 8. 11. III A. Geom. Ch. N.
 - 8. 7. III B. Fransk. K. Ba.
 - 8. 8. II A. Historie. L. P.
 - 11. 14. II B. Naturhist. R. L.
 - 11. 8. 2. MA. Tysk. N. Bl.
 - 12. 7. V RS. Aritm. Ch. Wi.
 - 4. S. VI SS. (14—16). Latin. Rektor. JM. W.
 - 4. 7. IV S. (5—9). Matematik. S. Jess. Cr.
 - 4. 8. 2. MB. Engelsk. Bl. Ba.

Onsdag 28. Juni.

- 8. 1. III A. Historie. W. R.
- 8. 3. III B. Latin. G. Mü.
- 8. 7. II A. Fransk. K. Ba.
- 9. S. IV S. (10—22). Matematik. Cr. Jess. S.
- 11. 7. II B. Latin. K. G.
- 11. 8. 2. MA. Fysik. Ch. L.
- 4. 1. V SS. (4 Eks.) Latin. W. Mü.
- 4. 8. 2. MB. Geografi. L. See.
- 4. 10. 1. MA. Religion. LN. T.
- 5. 7. IV R. Tysk. Ba. Hoff. N.

Torsdag 29. Juni.

- 8. S. VI RS. Fysik. S. Ell. Ch.
- 8. 7. V SS. (13 Eks.) Latin. W. Mü.
- 8. 3. V RS. Historie. G. T.
- 8. 1. IV S. (1—13). Tysk. Ba. Hoff. N.
- 8. 8. II A. Geografi. L. LN.
- 8. 14. 1. MB. Naturhistorie. R. Bl.
- 4. S. IV S. (14—22). Tysk. Ba. Hoff. N.
- 4. 7. III A. Geografi. L. Ch.
- 4. 8. III B. Aritmetik. S. Cr.

Fredag 30. Juni.

- 8. S. VI SS. (1—3, 6—10, 12). Historie. G. Bork. T.
- 8. 1. V SS. Græsk. Mü. W.
- 8. 11. V RS. Fysik. S. Ch.
- 8. 3. 2. MA. Engelsk. Ba. Bl.
- 8. 7. 2. MB. Fysik. Cr. L.
- 11. 7. III A. Fransk. K. Ba.
- 4. S. VI SS. (4, 13—16). Historie. G. Bork. T.
- 4. 7. III B. Tysk. N. Jo.

Kl.

4. 8. II B. Geografi. L. LN.
4. 14. 1. MA. Naturhistorie. R. Bl.

Lørdag 1. Juli.

8. S. VI SS (5, 11) + RS. Historie. G. Bork. T.
8. 1. V. Engelsk. Rektor. K.
8. 3. V SS. (tysklæs.) Latin. Mü. W.
8. 14. II A. Naturhistorie. R. L.
11. 7. III. Græsk. Mü. Jo.
11. 8. 2. MA. Matematik. Cr. N.
11. 10. 1. MB. Historie. L. NAN.
4. S. IV R. Historie. R. Bork. W.
4. 7. III. Naturlære. S. Cr.
5. 8. II B. Aritmetik. Ch. Ca.

Mandag 3. Juli.

8. S. VI SS. (1—3, 6—10, 12, 13). Engelsk. Mü. Bæk. K.
8. 11. V SS. Fysik. N. S.
8. 3. V RS. Geometri. Ch. Wi.
8. 1. IV S. (1—22). Historie. W. V. T.
8. 7. III A. Tysk. Ba. Jo.
8. 8. II B. Historie. G. P.
8. 10. 2. MB. Tysk. Mo. Bl.
12. 7. III B. Geografi. L. Ch.
12. 8. 1. MA. Tysk. N. Mo.
4. S. VI SS. (15, 16) + RS. (1—2, 4—6). Engelsk. Mü.
Bæk. K.
4. 7. II A. Aritmetik. Cr. Ca.
4. 8. II R. Engelsk. Ba. Rektor.
4. 10. 1. MB. Tysk. Mo. N.

Tirsdag 4. Juli.

8. Optagelsesprøve.
8. S. IV R. Engelsk. K. Bæk. Mü.
5. S. V. Tysk. Mo. N.
5. 7. III R. Engelsk. Bl. Rektor.

Onsdag 5. Juli.

8. S. VI SS. Græsk. Mü. Dr. W.
8. 1. V SS. Dansk og Oldn. Mo. Jo.
8. 3. V RS. Fransk. Bl. Ba.
8. 7. III A. Aritmetik. Ch. Cr.

- Kl.
- 8. 11. III B. Geometri. S. N.
 - 8. 8. II A. Latin. K. G.
 - 8. 10. 2. MA. Geografi. L. See.
 - 11. 7. 2. MB. Matematik. N. Cr.
 - 11. 8. 1. MA. Historie. G. NAN.
 - 4. 7. IV S. (1—12). Geografi. L. EhrM. Ch.
 - 4. 8. III R. Dansk. T. Mo.
 - 4. 10. II B. Fransk. K. Ba.

Torsdag 6. Juli.

- 8. 1. V SS. Fransk. Bl. Ba.
- 8. 3. V RS. Dansk. og Oldn. Mo. Jo.
- 8. S. IV. (13—22) + R. Geografi. Ch. EhrM. L.
- 8. 7. III A. Latin. G. Mü.
- 8. 8. III B. Historie. R. W.
- 8. 10. 1. MB. Religion. LN. T.

Fredag 7. Juli.

- 10. Dimission og Translokation.

Mandag 21. August.

Kl. 1 begynder det ny Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre Skolens Vel-
yndere indbydes til at bære dens Eksamener og Slutningshøjtid
med deres Nærværelse.

Odense Katedralskole i Juni 1905.

Giersing.

